நமோ தஸ்ஸ ப⁴க³வதோ அரஹதோ ஸம்மாஸம்பு³த்³த⁴ஸ்ஸ

கு²த்³த³கனிகாயே

இதிவுத்தகபாளி

1. ஏககனிபாதோ

1. பட²மவக்³கோ³

1. லோப⁴ஸுத்தங்

1. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஏகத⁴ம்மங், பி⁴க்க²வே, பஜஹத²; அஹங் வோ பாடிபோ⁴கோ³ அனாகா³மிதாய. கதமங் ஏகத⁴ம்மங்? லோப⁴ங், பி⁴க்க²வே, ஏகத⁴ம்மங் பஜஹத²; அஹங் வோ பாடிபோ⁴கோ³ அனாகா³மிதாயா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

> “யேன லோபே⁴ன லுத்³தா⁴ஸே, ஸத்தா க³ச்ச²ந்தி து³க்³க³திங்;
> தங் லோப⁴ங் ஸம்மத³ஞ்ஞாய, பஜஹந்தி விபஸ்ஸினோ;
> பஹாய ந புனாயந்தி, இமங் லோகங் குதா³சன”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பட²மங்.

2. தோ³ஸஸுத்தங்

2. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஏகத⁴ம்மங், பி⁴க்க²வே, பஜஹத²; அஹங் வோ பாடிபோ⁴கோ³ அனாகா³மிதாய. கதமங் ஏகத⁴ம்மங்? தோ³ஸங், பி⁴க்க²வே, ஏகத⁴ம்மங் பஜஹத²; அஹங் வோ பாடிபோ⁴கோ³ அனாகா³மிதாயா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

> “யேன தோ³ஸேன து³ட்டா²ஸே, ஸத்தா க³ச்ச²ந்தி து³க்³க³திங்;
> தங் தோ³ஸங் ஸம்மத³ஞ்ஞாய, பஜஹந்தி விபஸ்ஸினோ;
> பஹாய ந புனாயந்தி, இமங் லோகங் குதா³சன”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. து³தியங்.

3. மோஹஸுத்தங்

3. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌4க3வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஏகத◌4ம்மங், பி◌4க்க2வே, பஜஹத2; அஹங் வோ பாடிபோ◌4கோ3 அனாகா3மிதாய. கதமங் ஏகத◌4ம்மங்? மோஹங், பி◌4க்க2வே, ஏகத◌4ம்மங் பஜஹத2; அஹங் வோ பாடிபோ◌4கோ3 அனாகா3மிதாயா”தி. ஏதமத்த2ங் ப◌4க3வா அவோச. தத்தே2தங் இதி வுச்சதி -

“யேன மோஹேன மூள்ஹாஸே, ஸத்தா க3ச்ச2ந்தி து3க்3க3திங்;
தங் மோஹங் ஸம்மத3ஞ்ஞாய, பஜஹந்தி விபஸ்ஸினோ;
பஹாய ந புனாயந்தி, இமங் லோகங் குதா3சன”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ2 வுத்தோ ப◌4க3வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ததியங்.

4. கோத◌4ஸுத்தங்

4. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌4க3வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஏகத◌4ம்மங், பி◌4க்க2வே, பஜஹத2; அஹங் வோ பாடிபோ◌4கோ3 அனாகா3மிதாய. கதமங் ஏகத◌4ம்மங்? கோத◌4ங், பி◌4க்க2வே, ஏகத◌4ம்மங் பஜஹத2; அஹங் வோ பாடிபோ◌4கோ3 அனாகா3மிதாயா”தி. ஏதமத்த2ங் ப◌4க3வா அவோச. தத்தே2தங் இதி வுச்சதி -

“யேன கோதே◌4ன குத்3தா◌4ஸே, ஸத்தா க3ச்ச2ந்தி து3க்3க3திங்;
தங் கோத◌4ங் ஸம்மத3ஞ்ஞாய, பஜஹந்தி விபஸ்ஸினோ;
பஹாய ந புனாயந்தி, இமங் லோகங் குதா3சன”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ2 வுத்தோ ப◌4க3வதா, இதி மே ஸுதந்தி. சதுத்த2ங்.

5. மக்க2ஸுத்தங்

5. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌4க3வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஏகத◌4ம்மங், பி◌4க்க2வே, பஜஹத2; அஹங் வோ பாடிபோ◌4கோ3 அனாகா3மிதாய. கதமங் ஏகத◌4ம்மங்? மக்க2ங், பி◌4க்க2வே, ஏகத◌4ம்மங் பஜஹத2; அஹங் வோ பாடிபோ◌4கோ3 அனாகா3மிதாயா”தி. ஏதமத்த2ங் ப◌4க3வா அவோச. தத்தே2தங் இதி வுச்சதி -

“யேன மக்கே2ன மக்கா2ஸே [மக்கி2தாஸே (ஸ்யா॰)], ஸத்தா க3ச்ச2ந்தி து3க்3க3திங்;
தங் மக்க2ங் ஸம்மத3ஞ்ஞாய, பஜஹந்தி விபஸ்ஸினோ;

பஹாய ந புனாயந்தி, இமங் லோகங் குதா^{3}சன''ந்தி.

அயம்பி அத்தோ^{2} வுத்தோ ப◌^{4}க^{3}வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பஞ்சமங்.

6. மானஸுத்தங்

6. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌^{4}க^{3}வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஏகத◌^{4}ம்மங், பி◌^{4}க்க^{2}வே, பஜஹத^{2}; அஹங் வோ பாடிபோ◌^{4}கோ^{3} அனாகா^{3}மிதாய. கதமங் ஏகத◌^{4}ம்மங்? மானங், பி◌^{4}க்க^{2}வே, ஏகத◌^{4}ம்மங் பஜஹத^{2}; அஹங் வோ பாடிபோ◌^{4}கோ^{3} அனாகா^{3}மிதாயா''தி. ஏதமத்த^{2}ங் ப◌^{4}க^{3}வா அவோச. தத்தே^{2}தங் இதி வுச்சதி -

“யேன மானேன மத்தாஸே, ஸத்தா க^{3}ச்ச^{2}ந்தி து^{3}க்^{3}க^{3}திங்;
தங் மானங் ஸம்மத^{3}ஞ்ஞாய, பஜஹந்தி விபஸ்ஸினோ;
பஹாய ந புனாயந்தி, இமங் லோகங் குதா^{3}சன''ந்தி.

அயம்பி அத்தோ^{2} வுத்தோ ப◌^{4}க^{3}வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ச^{2}ட்ட^{2}ங்.

7. ஸப்^{3}ப^{3}பரிஞ்ஞாஸுத்தங்

7. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌^{4}க^{3}வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஸப்^{3}ப^{3}ங், பி◌^{4}க்க^{2}வே, அனபி◌^{4}ஜானங் அபரிஜானங் தத்த^{2} சித்தங் அவிராஜயங் அப்பஜஹங் அப◌^{4}ப்^{3}போ^{3} து^{3}க்க^{2}க்க^{2}யாய. ஸப்^{3}ப^{3}ஞ்ச கோ^{2}, பி◌^{4}க்க^{2}வே, அபி◌^{4}ஜானங் பரிஜானங் தத்த^{2} சித்தங் விராஜயங் பஜஹங் ப◌^{4}ப்^{3}போ^{3} து^{3}க்க^{2}க்க^{2}யாயா''தி. ஏதமத்த^{2}ங் ப◌^{4}க^{3}வா அவோச. தத்தே^{2}தங் இதி வுச்சதி -

“யோ ஸப்^{3}ப^{3}ங் ஸப்^{3}ப^{3}தோ ஞத்வா, ஸப்^{3}ப^{3}த்தே^{2}ஸு ந ரஜ்ஜதி;
ஸ வே ஸப்^{3}ப^{3}பரிஞ்ஞா [ஸப்^{3}ப^{3}ங் பரிஞ்ஞா (ஸ்யா॰ பீ॰)] ஸோ,
ஸப்^{3}ப^{3}து^{3}க்க^{2}முபச்சகா^{3}''தி [ஸப்^{3}ப^{3}ங் து^{3}க்க^{2}ங் உபச்சகா^{3}தி (ஸ்யா॰),
ஸப்^{3}ப^{3}து^{3}க்க^{2}ங் உபச்சகா^{3}தி (பீ॰ அட்ட^{2}॰)].

அயம்பி அத்தோ^{2} வுத்தோ ப◌^{4}க^{3}வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ஸத்தமங்.

8. மானபரிஞ்ஞாஸுத்தங்

8. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌^{4}க^{3}வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“மானங், பி◌^{4}க்க^{2}வே, அனபி◌^{4}ஜானங் அபரிஜானங் தத்த^{2} சித்தங் அவிராஜயங் அப்பஜஹங் அப◌^{4}ப்^{3}போ^{3} து^{3}க்க^{2}க்க^{2}யாய . மானஞ்ச கோ^{2},

பி◌⁴க்க²வே, அபி◌⁴ஜானங் பரிஜானங் தத்த² சித்தங் விராஜயங் பஜஹங் ப◌⁴ப்³போ³ து³க்க²க்க²யாயா”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“மானுபேதா அயங் பஜா, மானக³ந்தா² ப◌⁴வே ரதா;
மானங் அபரிஜானந்தா, ஆக³ந்தாரோ புனப்³ப◌⁴வங்.

“யே ச மானங் பஹந்த்வான, விமுத்தா மானஸங்க²யே;
தே மானக³ந்தா²பி◌⁴பு◌⁴னோ, ஸப்³ப³து³க்க²முபச்சகு³”ந்தி [ஸப்³ப³து³க்க²ங் உபச்சகு³ந்தி (பீ॰), ஸப்³ப³ங் து³க்க²ங் உபச்சகு³ந்தி (அட்ட²கதா²)].

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. அட்ட²மங்.

9. லோப◌⁴பரிஞ்ஞாஸுத்தங்

9. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“லோப◌⁴ங், பி◌⁴க்க²வே , அனபி◌⁴ஜானங் அபரிஜானங் தத்த² சித்தங் அவிராஜயங் அப்பஜஹங் அப◌⁴ப்³போ³ து³க்க²க்க²யாய. லோப◌⁴ஞ்ச கோ², பி◌⁴க்க²வே, அபி◌⁴ஜானங் பரிஜானங் தத்த² சித்தங் விராஜயங் பஜஹங் ப◌⁴ப்³போ³ து³க்க²க்க²யாயா”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“யேன லோபே◌⁴ன லுத்³தா◌⁴ஸே, ஸத்தா க³ச்ச²ந்தி து³க்³க³திங்;
தங் லோப◌⁴ங் ஸம்மத³ஞ்ஞாய, பஜஹந்தி விபஸ்ஸினோ;
பஹாய ந புனாயந்தி, இமங் லோகங் குதா³சன”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. நவமங்.

10. தோ³ஸபரிஞ்ஞாஸுத்தங்

10. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தோ³ஸங், பி◌⁴க்க²வே, அனபி◌⁴ஜானங் அபரிஜானங் தத்த² சித்தங் அவிராஜயங் அப்பஜஹங் அப◌⁴ப்³போ³ து³க்க²க்க²யாய. தோ³ஸஞ்ச கோ², பி◌⁴க்க²வே, அபி◌⁴ஜானங் பரிஜானங் தத்த² சித்தங் விராஜயங் பஜஹங் ப◌⁴ப்³போ³ து³க்க²க்க²யாயா”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“யேன தோ³ஸேன து³ட்டா²ஸே, ஸத்தா க³ச்ச²ந்தி து³க்³க³திங்;
தங் தோ³ஸங் ஸம்மத³ஞ்ஞாய, பஜஹந்தி விபஸ்ஸினோ;
பஹாய ந புனாயந்தி, இமங் லோகங் குதா³சன”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. த³ஸமங்.

பட²மோ வக்³கோ³ நிட்டி²தோ.

தஸ்ஸுத்³தா³னங் -

ராக³தோ³ஸா அத² மோஹோ, கோத⁴மக்கா² மானங் ஸப்³ப³ங்;
மானதோ ராக³தோ³ஸா புன த்³வே, பகாஸிதா வக்³க³மாஹு பட²மந்தி.

2. து³தியவக்³கோ³

1. மோஹபரிஞ்ஞாஸுத்தங்

11. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

"மோஹங், பி⁴க்க²வே, அனபி⁴ஜானங் அபரிஜானங் தத்த² சித்தங் அவிராஜயங் அப்பஜஹங் அப⁴ப்³போ³ து³க்க²க்க²யாய. மோஹஞ்ச கோ², பி⁴க்க²வே, அபி⁴ஜானங் பரிஜானங் தத்த² சித்தங் விராஜயங் பஜஹங் ப⁴ப்³போ³ து³க்க²க்க²யாயா"தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

"யேன மோஹேன மூள்ஹாஸே, ஸத்தா க³ச்ச²ந்தி து³க்³க³திங்;
தங் மோஹங் ஸம்மத³ஞ்ஞாய, பஜஹந்தி விபஸ்ஸினோ;
பஹாய ந புனாயந்தி, இமங் லோகங் குதா³சன"ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பட²மங்.

2. கோத⁴பரிஞ்ஞாஸுத்தங்

12. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

"கோத⁴ங், பி⁴க்க²வே, அனபி⁴ஜானங் அபரிஜானங் தத்த² சித்தங் அவிராஜயங் அப்பஜஹங் அப⁴ப்³போ³ து³க்க²க்க²யாய. கோத⁴ஞ்ச கோ², பி⁴க்க²வே, அபி⁴ஜானங் பரிஜானங் தத்த² சித்தங் விராஜயங் பஜஹங் ப⁴ப்³போ³ து³க்க²க்க²யாயா"தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

"யேன கோதே⁴ன குத்³தா⁴ஸே, ஸத்தா க³ச்ச²ந்தி து³க்³க³திங்;
தங் கோத⁴ங் ஸம்மத³ஞ்ஞாய, பஜஹந்தி விபஸ்ஸினோ;
பஹாய ந புனாயந்தி, இமங் லோகங் குதா³சன"ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. து³தியங்.

3.மக்க²பரிஞ்ஞாஸுத்தங்

13. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

"மக்க²ங், பி⁴க்க²வே, அனபி⁴ஜானங் அபரிஜானங் தத்த² சித்தங் அவிராஜயங் அப்பஜஹங் அப⁴ப்³போ³ து³க்க²க்க²யாய. மக்க²ஞ்ச கோ², பி⁴க்க²வே, அபி⁴ஜானங் பரிஜானங் தத்த² சித்தங் விராஜயங் பஜஹங் ப⁴ப்³போ³ து³க்க²க்க²யாயா"தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

"யேன மக்கே²ன மக்கா²ஸே, ஸத்தா க³ச்ச²ந்தி து³க்³க³திங்;
தங் மக்க²ங் ஸம்மத³ஞ்ஞாய, பஜஹந்தி விபஸ்ஸினோ;
பஹாய ந புனாயந்தி, இமங் லோகங் குதா³சன"ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ததியங்.

4. அவிஜ்ஜானீவரணஸுத்தங்

14. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

"நாஹங், பி⁴க்க²வே, அஞ்ஞங் ஏகனீவரணம்பி ஸமனுபஸ்ஸாமி யேன [யேனேவங் (?)] நீவரணேன நிவுதா பஜா தீ³க⁴ரத்தங் ஸந்தா⁴வந்தி ஸங்ஸரந்தி யத²யித³ங், பி⁴க்க²வே, அவிஜ்ஜானீவரணங் [அவிஜ்ஜானீவரணேன (?)]. அவிஜ்ஜானீவரணேன ஹி, பி⁴க்க²வே, நிவுதா பஜா தீ³க⁴ரத்தங் ஸந்தா⁴வந்தி ஸங்ஸரந்தீ"தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

"நத்த²ஞ்ஞோ ஏகத⁴ம்மோபி, யேனேவங் [யேனேவ (ஸீ॰ பீ॰ க॰)] நிவுதா பஜா;
ஸங்ஸரந்தி அஹோரத்தங், யதா² மோஹேன ஆவுதா.

"யே ச மோஹங் பஹந்த்வான, தமோக²ந்த⁴ங் [தமொக்க²ந்த⁴ங் (ஸீ॰ ஸ்யா॰ பீ॰)] பதா³லயுங்;
ந தே புன ஸங்ஸரந்தி, ஹேது தேஸங் ந விஜ்ஜதீ"தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. சதுத்த²ங்.

5. தண்ஹாஸங்யோஜனஸுத்தங்

15. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“நாஹங், பி⁴க்க²வே, அஞ்ஞங் ஏகஸங்யோஜனம்பி ஸமனுபஸ்ஸாமி யேன [யேனேவங் (ஸ்யா॰)] ஸங்யோஜனேன ஸங்யுத்தா ஸத்தா தீ³க⁴ரத்தங் ஸந்தா⁴வந்தி ஸங்ஸரந்தி யத²யித³ங், பி⁴க்க²வே, தண்ஹாஸங்யோஜனங் [தண்ஹாஸங்யோஜனேன (?)]. தண்ஹாஸங்யோஜனேன ஹி, பி⁴க்க²வே, ஸங்யுத்தா ஸத்தா தீ³க⁴ரத்தங் ஸந்தா⁴வந்தி ஸங்ஸரந்தீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“தண்ஹாது³தியோ புரிஸோ, தீ³க⁴மத்³தா⁴ன ஸங்ஸரங்;
இத்த²பா⁴வஞ்ஞதா²பா⁴வங் [இத்த²ம்பா⁴வஞ்ஞதா²பா⁴வங் (ஸ்யா॰)], ஸங்ஸாரங் நாதிவத்ததி.

“ஏதமாதீ³னவங் [ஏவமாதீ³னவங் (ஸீ॰ பீ॰ க॰)] ஞத்வா, தண்ஹங் [தண்ஹா (ஸீ॰ க॰)] து³க்க²ஸ்ஸ ஸம்ப⁴வங்;
வீததண்ஹோ அனாதா³னோ, ஸதோ பி⁴க்கு² பரிப்³ப³ஜே”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பஞ்சமங்.

6. பட²மஸேக²ஸுத்தங்

16. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஸேக²ஸ்ஸ, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ அப்பத்தமானஸஸ்ஸ அனுத்தரங் யோக³க்கே²மங் பத்த²யமானஸ்ஸ விஹரதோ அஜ்ஜ²த்திகங் அங்க³ந்தி கரித்வா நாஞ்ஞங் ஏகங்க³ம்பி ஸமனுபஸ்ஸாமி யங் ஏவங் ப³ஹூபகாரங் யத²யித³ங், பி⁴க்க²வே, யோனிஸோ மனஸிகாரோ. யோனிஸோ, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² மனஸி கரொந்தோ அகுஸலங் பஜஹதி , குஸலங் பா⁴வேதீ”தி . ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“யோனிஸோ மனஸிகாரோ, த⁴ம்மோ ஸேக²ஸ்ஸ பி⁴க்கு²னோ;
நத்த²ஞ்ஞோ ஏவங் ப³ஹுகாரோ, உத்தமத்த²ஸ்ஸ பத்தியா;
யோனிஸோ பத³ஹங் பி⁴க்கு², க²யங் து³க்க²ஸ்ஸ பாபுணே”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ச²ட்ட²ங்.

7. து³தியஸேக²ஸுத்தங்

17. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஸேக²ஸ்ஸ, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ அப்பத்தமானஸஸ்ஸ அனுத்தரங் யோக³க்கே²மங் பத்த²யமானஸ்ஸ விஹரதோ பா³ஹிரங் அங்க³ந்தி கரித்வா நாஞ்ஞங் ஏகங்க³ம்பி ஸமனுபஸ்ஸாமி யங் ஏவங் ப³ஹூபகாரங் யத²யித³ங்,

பி⁴க்க²வே, கல்யாணமித்ததா. கல்யாணமித்தோ, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² அகுஸலங் பஜஹதி, குஸலங் பா⁴வேதீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“கல்யாணமித்தோ யோ பி⁴க்கு², ஸப்பதிஸ்ஸோ ஸகா³ரவோ;
கரங் மித்தானங் வசனங், ஸம்பஜானோ பதிஸ்ஸதோ;
பாபுணே அனுபுப்³பே³ன, ஸப்³ப³ஸங்யோஜனக்க²ய”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ஸத்தமங்.

8. ஸங்க⁴பே⁴த³ஸுத்தங்

18. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஏகத⁴ம்மோ, பி⁴க்க²வே, லோகே உப்பஜ்ஜமானோ உப்பஜ்ஜதி ப³ஹுஜனாஹிதாய ப³ஹுஜனாஸுகா²ய ப³ஹுனோ ஜனஸ்ஸ அனத்தா²ய அஹிதாய து³க்கா²ய தே³வமனுஸ்ஸானங். கதமோ ஏகத⁴ம்மோ? ஸங்க⁴பே⁴தோ³. ஸங்கே⁴ கோ² பன, பி⁴க்க²வே, பி⁴ன்னே அஞ்ஞமஞ்ஞங் ப⁴ண்ட³னானி சேவ ஹொந்தி, அஞ்ஞமஞ்ஞங் பரிபா⁴ஸா ச ஹொந்தி , அஞ்ஞமஞ்ஞங் பரிக்கே²பா ச ஹொந்தி, அஞ்ஞமஞ்ஞங் பரிச்சஜனா ச ஹொந்தி. தத்த² அப்பஸன்னா சேவ நப்பஸீத³ந்தி, பஸன்னானஞ்ச ஏகச்சானங் அஞ்ஞத²த்தங் ஹோதீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ஆபாயிகோ நேரயிகோ, கப்பட்டோ² ஸங்க⁴பே⁴த³கோ;
வக்³கா³ராமோ அத⁴ம்மட்டோ², யோகா³க்கே²மா பத⁴ங்ஸதி
[யோகா³க்கே²மதோ த⁴ங்ஸதி (ஸ்யா॰ பீ॰), யோகா³க்கே²மா விமங்ஸதி (ஸீ॰ க॰)];
ஸங்க⁴ங் ஸமக்³க³ங் பெ⁴த்வான [பி⁴த்வான (ஸீ॰ க॰), பி⁴ந்தி³த்வா (சூளவ॰ 354; அ॰ நி॰ 10.39)], கப்பங் நிரயம்ஹி பச்சதீ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. அட்ட²மங்.

9. ஸங்க⁴ஸாமக்³கீ³ஸுத்தங்

19. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஏகத⁴ம்மோ, பி⁴க்க²வே, லோகே உப்பஜ்ஜமானோ உப்பஜ்ஜதி ப³ஹுஜனஹிதாய ப³ஹுஜனஸுகா²ய ப³ஹுனோ ஜனஸ்ஸ அத்தா²ய ஹிதாய ஸுகா²ய தே³வமனுஸ்ஸானங். கதமோ ஏகத⁴ம்மோ ? ஸங்க⁴ஸாமக்³கீ³. ஸங்கே⁴ கோ² பன, பி⁴க்க²வே, ஸமக்³கே³ ந சேவ அஞ்ஞமஞ்ஞங்

ப◌⁴ண்ட³னானி ஹொந்தி, ந ச அஞ்ஞமஞ்ஞங் பரிபா◌⁴ஸா ஹொந்தி, ந ச அஞ்ஞமஞ்ஞங் பரிக்கே²பா ஹொந்தி, ந ச அஞ்ஞமஞ்ஞங் பரிச்சஜனா ஹொந்தி. தத்த² அப்பஸன்னா சேவ பஸீத³ந்தி, பஸன்னானஞ்ச பி◌⁴ய்யோபா◌⁴வோ ஹோதீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ஸுகா² ஸங்க◌⁴ஸ்ஸ ஸாமக்³கீ³, ஸமக்³கா³னஞ்சனுக்³க³ஹோ;
ஸமக்³க³ரதோ த◌⁴ம்மட்டோ², யோக³க்கே²மா ந த◌⁴ங்ஸதி;
ஸங்க◌⁴ங் ஸமக்³க³ங் கத்வான, கப்பங் ஸக்³க³ம்ஹி மோத³தீ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. நவமங்.

10. பது³ட்ட²சித்தஸுத்தங்

20. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“இதா◌⁴ஹங், பி◌⁴க்க²வே, ஏகச்சங் புக்³க³லங் பது³ட்ட²சித்தங் ஏவங் சேதஸா சேதோ பரிச்ச பஜானாமி - ‘இமம்ஹி சாயங் ஸமயே புக்³க³லோ காலங்கரெய்ய யதா²ப◌⁴தங் நிக்கி²த்தோ ஏவங் நிரயே’. தங் கிஸ்ஸ ஹேது? சித்தங் ஹிஸ்ஸ, பி◌⁴க்க²வே, பது³ட்ட²ங். சேதோபதோ³ஸஹேது கோ² பன, பி◌⁴க்க²வே, ஏவமிதே◌⁴கச்சே ஸத்தா காயஸ்ஸ பே◌⁴தா³ பரங் மரணா அபாயங் து³க்³க³திங் வினிபாதங் நிரயங் உபபஜ்ஜந்தீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“பது³ட்ட²சித்தங் ஞத்வான, ஏகச்சங் இத◌⁴ புக்³க³லங்;
ஏதமத்த²ஞ்ச ப்³யாகாஸி, பு³த்³தோ◌⁴ பி◌⁴க்கூ²ன ஸந்திகே.

“இமம்ஹி சாயங் ஸமயே, காலங் கயிராத² புக்³க³லோ;
நிரயங் உபபஜ்ஜெய்ய, சித்தங் ஹிஸ்ஸ பதூ³ஸிதங்.

“யதா² ஹரித்வா நிக்கி²பெய்ய, ஏவமேவ ததா²விதோ◌⁴;
சேதோபதோ³ஸஹேது ஹி, ஸத்தா க³ச்ச²ந்தி து³க்³க³தி”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. த³ஸமங்.

து³தியோ வக்³கோ³ நிட்டி²தோ.

தஸ்ஸுத்³தா³னங் -

மோஹோ கோதோ◌⁴ அத² மக்கோ², விஜ்ஜா தண்ஹா ஸேக²து³வே ச;
பே◌⁴தோ³ ஸாமக்³கி³புக்³க³லோ [மோஹகோத◌⁴ அத² மக்கா²க³தோ, மூஹா காமஸெக்க²து³வே; பே◌⁴த³ஸாமக்³க³புக்³க³லோ ச (ஸீ. க.) மோஹகோதா◌⁴ அத² மக்கோ² மோஹகாமா ஸெக்கா² து³வே;

பே◌⁴த³மோதா³ புக்³க³லோ ச (ஸ்யா॰ பீ॰)], வக்³க³மாஹு² து³தியந்தி வுச்சதீதி.

3. ததியவக்³கோ³

1. பஸன்னசித்தஸுத்தங்

21. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“இதா◌⁴ஹங், பி◌⁴க்க²வே, ஏகச்சங் புக்³க³லங் பஸன்னசித்தங் ஏவங் சேதஸா சேதோ பரிச்ச பஜானாமி - ‘இமம்ஹி சாயங் ஸமயே புக்³க³லோ காலங் கரெய்ய யதா²ப◌⁴தங் நிக்கி²த்தோ ஏவங் ஸக்³கே³’. தங் கிஸ்ஸ ஹேது? சித்தங் ஹிஸ்ஸ, பி◌⁴க்க²வே, பஸன்னங். சேதோபஸாத³ஹேது கோ² பன, பி◌⁴க்க²வே, ஏவமிதே◌⁴கச்சே ஸத்தா காயஸ்ஸ பே◌⁴தா³ பரங் மரணா ஸுக³திங் ஸக்³க³ங் லோகங் உபபஜ்ஜந்தீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“பஸன்னசித்தங் ஞத்வான, ஏகச்சங் இத◌⁴ புக்³க³லங்;
ஏதமத்த²ஞ்ச ப்³யாகாஸி, பு³த்³தோ◌⁴ பி◌⁴க்கூ²ன ஸந்திகே.

“இமம்ஹி சாயங் ஸமயே, காலங் கயிராத² புக்³க³லோ;
ஸுக³திங் உபபஜ்ஜெய்ய, சித்தங் ஹிஸ்ஸ பஸாதி³தங்.

“யதா² ஹரித்வா நிக்கி²பெய்ய, ஏவமேவ ததா²விதோ◌⁴;
சேதோபஸாத³ஹேது ஹி, ஸத்தா க³ச்ச²ந்தி ஸுக்³க³தி”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பட²மங்.

2. மெத்தஸுத்தங்

22. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“மா, பி◌⁴க்க²வே, புஞ்ஞானங் பா◌⁴யித்த² . ஸுக²ஸ்ஸேதங், பி◌⁴க்க²வே, அதி◌⁴வசனங் இட்ட²ஸ்ஸ கந்தஸ்ஸ பியஸ்ஸ மனாபஸ்ஸ யதி³த³ங் புஞ்ஞானி [புஞ்ஞானந்தி, (அ॰ நி॰ 7.62)]. அபி◌⁴ஜானாமி கோ² பனாஹங், பி◌⁴க்க²வே, தீ³க◌⁴ரத்தங் கதானங் புஞ்ஞானங் இட்ட²ங் கந்தங் பியங் மனாபங் விபாகங் பச்சனுபூ◌⁴தங். ஸத்த வஸ்ஸானி மெத்தசித்தங் பா◌⁴வெத்வா ஸத்த ஸங்வட்டவிவட்டகப்பே நயிமங் லோகங் புனராக³மாஸிங். ஸங்வட்டமானே ஸுத³ங், பி◌⁴க்க²வே, கப்பே ஆப◌⁴ஸ்ஸரூபகோ³ ஹோமி; விவட்டமானே கப்பே ஸுஞ்ஞங் ப்³ரஹ்மவிமானங் உபபஜ்ஜாமி.

“தத்ர ஸுதம்³, பி⁴க்க²வே, ப்³ரஹ்மா ஹோமி மஹாப்³ரஹ்மா அபி⁴பூ⁴ அனபி⁴பூ⁴தோ அஞ்ஞத³த்து²த³ஸோ வஸவத்தீ. ச²த்திங்ஸக்க²த்துங் கோ² பனாஹங், பி⁴க்க²வே, ஸக்கோ அஹோஸிங் தே³வானமிந்தோ³; அனேகஸதக்க²த்துங் ராஜா அஹோஸிங் சக்கவத்தீ த⁴ம்மிகோ த⁴ம்மராஜா சாதுரந்தோ விஜிதாவீ ஜனபத³த்தா²வரியப்பத்தோ ஸத்தரதனஸமன்னாக³தோ. கோ பன வாதோ³ பதே³ஸரஜ்ஜஸ்ஸ!

“தஸ்ஸ மய்ஹங், பி⁴க்க²வே, ஏதத³ஹோஸி - ‘கிஸ்ஸ நு கோ² மே இத³ங் கம்மஸ்ஸ ப²லங், கிஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ விபாகோ, யேனாஹங் ஏதரஹி ஏவங்மஹித்³தி⁴கோ ஏவங்மஹானுபா⁴வோ’தி? தஸ்ஸ மய்ஹங், பி⁴க்க²வே, ஏதத³ஹோஸி - ‘திண்ணங் கோ² மே இத³ங் கம்மானங் ப²லங், திண்ணங் கம்மானங் விபாகோ, யேனாஹங் ஏதரஹி ஏவங்மஹித்³தி⁴கோ ஏவங்மஹானுபா⁴வோதி, ஸெய்யதி²த³ங் [ஸெய்யதீ²த³ங் (ஸீ. ஸ்யா. கங். பீ.)] - தா³னஸ்ஸ, த³மஸ்ஸ, ஸஞ்ஞமஸ்ஸா’”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“புஞ்ஞமேவ ஸோ ஸிக்கெ²ய்ய, ஆயதக்³க³ங் ஸுகு²த்³ரயங்;
தா³னஞ்ச ஸமசரியஞ்ச, மெத்தசித்தஞ்ச பா⁴வயே.

“ஏதே த⁴ம்மே பா⁴வயித்வா, தயோ ஸுக²ஸமுத்³த³யே
[ஸுக²ஸமுத்³ரயே (ஸீ. அட்ட².)];
அப்³யாபஜ்ஜ²ங் [அப்³யாபஜ்ஜங் (ஸ்யா. க.), அப்³யாப³ஜ்ஜ²ங் (?)] ஸுக²ங்
லோகங், பண்டி³தோ உபபஜ்ஜதீ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. து³தியங்.

3. உப⁴யத்த²ஸுத்தங்

23. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஏகத⁴ம்மோ , பி⁴க்க²வே, பா⁴விதோ ப³ஹுலீகதோ உபோ⁴ அத்தே² ஸமதி⁴க³ய்ஹ திட்ட²தி - தி³ட்ட²த⁴ம்மிகஞ்சேவ அத்த²ங் ஸம்பராயிகஞ்ச. கதமோ ஏகத⁴ம்மோ? அப்பமாதோ³ குஸலேஸு த⁴ம்மேஸு. அயங் கோ², பி⁴க்க²வே, ஏகத⁴ம்மோ பா⁴விதோ ப³ஹுலீகதோ உபோ⁴ அத்தே² ஸமதி⁴க³ய்ஹ திட்ட²தி - தி³ட்ட²த⁴ம்மிகஞ்சேவ அத்த²ங் ஸம்பராயிகஞ்சா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“அப்பமாத³ங் பஸங்ஸந்தி, புஞ்ஞகிரியாஸு பண்டி³தா;
அப்பமத்தோ உபோ⁴ அத்தே², அதி⁴க³ண்ஹாதி பண்டி³தோ.

“தி³ட்டே² த⁴ம்மே ச யோ அத்தோ², யோ சத்தோ² ஸம்பராயிகோ;

அத்தா²பி⁴ஸமயா தீ⁴ரோ, பண்டி³தோதி பவுச்சதீ’’தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ததியங்.

4. அட்டி²புஞ்ஜஸுத்தங்

24. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

‘‘ஏகபுக்³க³லஸ்ஸ, பி⁴க்க²வே, கப்பங் ஸந்தா⁴வதோ ஸங்ஸரதோ ஸியா ஏவங் மஹா அட்டி²கங்கலோ அட்டி²புஞ்ஜோ அட்டி²ராஸி யதா²யங் வேபுல்லோ பப்³ப³தோ, ஸசே ஸங்ஹாரகோ அஸ்ஸ, ஸம்ப⁴தஞ்ச ந வினஸ்ஸெய்யா’’தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

‘‘ஏகஸ்ஸேகேன கப்பேன, புக்³க³லஸ்ஸட்டி²ஸஞ்சயோ;
ஸியா பப்³ப³தஸமோ ராஸி, இதி வுத்தங் மஹேஸினா.

‘‘ஸோ கோ² பனாயங் அக்கா²தோ, வேபுல்லோ பப்³ப³தோ மஹா;
உத்தரோ கி³ஜ்ஜ²கூடஸ்ஸ, மக³தா⁴னங் கி³ரிப்³ப³ஜே.

‘‘யதோ ச அரியஸச்சானி, ஸம்மப்பஞ்ஞாய பஸ்ஸதி;
து³க்க²ங் து³க்க²ஸமுப்பாத³ங், து³க்க²ஸ்ஸ ச அதிக்கமங்;
அரியஞ்சட்ட²ங்கி³கங் மக்³க³ங், து³க்கூ²பஸமகா³மினங்.

‘‘ஸ ஸத்தக்க²த்துங் பரமங், ஸந்தா⁴வித்வான புக்³க³லோ;
து³க்க²ஸ்ஸந்தகரோ ஹோதி, ஸப்³ப³ஸங்யோஜனக்க²யா’’தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. சதுத்த²ங்.

5. முஸாவாத³ஸுத்தங்

25. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

‘‘ஏகத⁴ம்மங் அதீதஸ்ஸ, பி⁴க்க²வே, புரிஸபுக்³க³லஸ்ஸ நாஹங் தஸ்ஸ கிஞ்சி பாபகம்மங் அகரணீயந்தி வதா³மி. கதமங் ஏகத⁴ம்மங்? யதி³த³ங் [யத²யித³ங் (ஸீ॰ ஸ்யா॰ க॰), யதா²யித³ங் (பீ॰)] பி⁴க்க²வே, ஸம்பஜானமுஸாவாதோ³’’தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

‘‘ஏகத⁴ம்மங் அதீதஸ்ஸ, முஸாவாதி³ஸ்ஸ ஜந்துனோ;
விதிண்ணபரலோகஸ்ஸ, நத்தி² பாபங் அகாரிய’’ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பஞ்சமங்.

6. தா³னஸுத்தங்

26. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஏவஞ்சே, பி◌⁴க்க²வே, ஸத்தா ஜானெய்யுங் தா³னஸங்விபா◌⁴க³ஸ்ஸ விபாகங் யதா²ஹங் ஜானாமி, ந அத³த்வா பு◌⁴ஞ்ஜெய்யுங், ந ச நேஸங் மச்சே²ரமலங் சித்தங் பரியாதா³ய திட்டெ²ய்ய. யோபி நேஸங் அஸ்ஸ சரிமோ ஆலோபோ சரிமங் கப³ளங், ததோபி ந அஸங்விப◌⁴ஜித்வா பு◌⁴ஞ்ஜெய்யுங், ஸசே நேஸங் படிக்³கா³ஹகா அஸ்ஸு. யஸ்மா ச கோ², பி◌⁴க்க²வே, ஸத்தா ந ஏவங் ஜானந்தி தா³னஸங்விபா◌⁴க³ஸ்ஸ விபாகங் யதா²ஹங் ஜானாமி, தஸ்மா அத³த்வா பு◌⁴ஞ்ஜந்தி, மச்சே²ரமலஞ்ச நேஸங் சித்தங் பரியாதா³ய திட்ட²தீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ஏவங் சே ஸத்தா ஜானெய்யுங், யதா²வுத்தங் மஹேஸினா;
விபாகங் ஸங்விபா◌⁴க³ஸ்ஸ, யதா² ஹோதி மஹப்ப²லங்.

“வினெய்ய மச்சே²ரமலங், விப்பஸன்னேன சேதஸா;
த³ஜ்ஜுங் காலேன அரியேஸு, யத்த² தி³ன்னங் மஹப்ப²லங்.

“அன்னஞ்ச த³த்வா [த³த்வான (ஸ்யா॰)] ப³ஹூனோ, த³க்கி²ணெய்யேஸு த³க்கி²ணங்;
இதோ சுதா மனுஸ்ஸத்தா, ஸக்³க³ங் க³ச்ச²ந்தி தா³யகா.

“தே ச ஸக்³க³க³தா [ஸக்³க³ங் க³தா (ஸீ॰ பீ॰ க॰)] தத்த², மோத³ந்தி காமகாமினோ;
விபாகங் ஸங்விபா◌⁴க³ஸ்ஸ, அனுபொ◌⁴ந்தி அமச்ச²ரா”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ச²ட்ட²ங்.

7. மெத்தாபா◌⁴வனாஸுத்தங்

27. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“யானி கானிசி, பி◌⁴க்க²வே, ஓபதி◌⁴கானி புஞ்ஞகிரியவத்தூ²னி ஸப்³பா³னி தானி மெத்தாய சேதோவிமுத்தியா கலங் நாக்³க◌⁴ந்தி ஸோளஸிங். மெத்தாயேவ தானி சேதோவிமுத்தி அதி◌⁴க்³க³ஹெத்வா பா◌⁴ஸதே ச தபதே ச விரோசதி ச.

“ஸெய்யதா²பி, பி◌⁴க்க²வே, யா காசி தாரகரூபானங் பபா◌⁴ ஸப்³பா³ தா சந்தி³யா பபா◌⁴ய கலங் நாக்³க◌⁴ந்தி ஸோளஸிங், சந்த³பபா◌⁴யேவ தா அதி◌⁴க்³க³ஹெத்வா பா◌⁴ஸதே ச தபதே ச விரோசதி ச; ஏவமேவ கோ²,

பி⁴க்க²வே, யானி கானிசி ஓபதி⁴கானி புஞ்ஞகிரியவத்தூ²னி ஸப்³பா³னி தானி மெத்தாய சேதோவிமுத்தியா கலங் நாக்³க⁴ந்தி ஸோளஸிங், மெத்தாயேவ தானி சேதோவிமுத்தி அதி⁴க்³க³ஹெத்வா பா⁴ஸதே ச தபதே ச விரோசதி ச.

“ஸெய்யதா²பி, பி⁴க்க²வே, வஸ்ஸானங் பச்சி²மே மாஸே ஸரத³ஸமயே வித்³தே⁴ விக³தவலாஹகே தே³வே [நபே⁴ (ஸீ.)] ஆதி³ச்சோ நப⁴ங் அப்³பு⁴ஸ்ஸக்கமானோ [அப்³பு⁴க்³க³மமானோ (க. அட்ட².)] ஸப்³ப³ங் ஆகாஸக³தங் [ஆகாஸங் (ஸ்யா.)] தமக³தங் அபி⁴விஹச்ச [அபி⁴ஹச்ச (ஸ்யா.)] பா⁴ஸதே ச தபதே ச விரோசதி ச; ஏவமேவ கோ², பி⁴க்க²வே, யானி கானிசி ஓபதி⁴கானி புஞ்ஞகிரியவத்தூ²னி ஸப்³பா³னி தானி மெத்தாய சேதோவிமுத்தியா கலங் நாக்³க⁴ந்தி ஸோளஸிங், மெத்தாயேவ தானி சேதோவிமுத்தி அதி⁴க்³க³ஹெத்வா பா⁴ஸதே ச தபதே ச விரோசதி ச.

“ஸெய்யதா²பி , பி⁴க்க²வே, ரத்தியா பச்சூஸஸமயங் ஓஸதி⁴தாரகா பா⁴ஸதே ச தபதே ச விரோசதி ச; ஏவமேவ கோ², பி⁴க்க²வே, யானி கானிசி ஓபதி⁴கானி புஞ்ஞகிரியவத்தூ²னி ஸப்³பா³னி தானி மெத்தாய சேதோவிமுத்தியா கலங் நாக்³க⁴ந்தி ஸோளஸிங் , மெத்தாயேவ தானி சேதோவிமுத்தி அதி⁴க்³க³ஹெத்வா பா⁴ஸதே ச தபதே ச விரோசதி சா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“யோ ச மெத்தங் பா⁴வயதி, அப்பமாணங் படிஸ்ஸதோ;
தனூ [தனு (ஸீ.)] ஸங்யோஜனா ஹொந்தி, பஸ்ஸதோ உபதி⁴க்க²யங்.

“ஏகம்பி சே பாணமது³ட்ட²சித்தோ, மெத்தாயதி குஸலோ தேன ஹோதி;
ஸப்³பே³ ச பாணே மனஸானுகம்பங், பஹூதமரியோ பகரோதி புஞ்ஞங்.

“யே [யோ (ஸீ.)] ஸத்தஸண்ட³ங் பத²விங் விஜித்வா, ராஜிஸயோ [ராஜீஸயோ (ஸீ.)] யஜமானானுபரியகா³;
அஸ்ஸமேத⁴ங் புரிஸமேத⁴ங், ஸம்மாபாஸங் வாஜபெய்யங் நிரக்³க³ளங்.

“மெத்தஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ ஸுபா⁴விதஸ்ஸ, கலம்பி தே நானுப⁴வந்தி ஸோளஸிங்;
சந்த³ப்பபா⁴ தாரக³ணாவ ஸப்³பே³.

“யோ ந ஹந்தி ந கா⁴தேதி, ந ஜினாதி ந ஜாபயே;
மெத்தங்ஸோ ஸப்³ப³பூ⁴தேஸு, வேரங் தஸ்ஸ ந கேனசீ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ஸத்தமங்.

ததியோ வக்³கோ³ நிட்டி²தோ.

தஸ்ஸுத்³தா³னங் -

சித்தங் மெத்தங் [ஜா²யீ (ஸீ॰ ஸ்யா॰), ஜா²யி (பீ॰ க॰)] உபோ◌⁴ அத்தே²,
புஞ்ஜங் வேபுல்லபப்³ப³தங்;
ஸம்பஜானமுஸாவாதோ³, தா³னஞ்ச மெத்தபா◌⁴வனா [மெத்தபா◌⁴வஞ்ச (ஸீ॰ ஸ்யா॰ பீ॰), மெத்தவாசஞ்ச (க॰)].

ஸத்திமானி ச [ஸத்திமானித◌⁴ (ஸீ॰ க॰)] ஸுத்தானி, புரிமானி ச வீஸதி;
ஏகத◌⁴ம்மேஸு ஸுத்தந்தா, ஸத்தவீஸதிஸங்க³ஹாதி.

ஏககனிபாதோ நிட்டி²தோ.

2. து³கனிபாதோ

1. பட²மவக்³கோ³

1. து³க்க²விஹாரஸுத்தங்

28. (த்³வே த⁴ம்மே அனுக்கடி) [( ) ஸ்யாமபொத்த²கே நத்தி²] வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“த்³வீஹி, பி⁴க்க²வே, த⁴ம்மேஹி ஸமன்னாக³தோ பி⁴க்கு² தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே து³க்க²ங் விஹரதி ஸவிகா⁴தங் ஸஉபாயாஸங் ஸபரிளாஹங்; காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா து³க்³க³தி பாடிகங்கா². கதமேஹி த்³வீஹி? இந்த்³ரியேஸு அகு³த்தத்³வாரதாய [அகு³த்தத்³வாரோ (அட்ட².)] ச, போ⁴ஜனே அமத்தஞ்ஞுதாய [அமத்தஞ்ஞூ (அட்ட².)] ச. இமேஹி கோ², பி⁴க்க²வே, த்³வீஹி த⁴ம்மேஹி ஸமன்னாக³தோ பி⁴க்கு² தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே து³க்க²ங் விஹரதி ஸவிகா⁴தங் ஸஉபாயாஸங் ஸபரிளாஹங்; காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா து³க்³க³தி பாடிகங்கா²”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

> “சக்கு² ஸோதஞ்ச கா⁴னஞ்ச, ஜிவ்ஹா காயோ ததா² மனோ;
> ஏதானி யஸ்ஸ த்³வாரானி, அகு³த்தானித⁴ [அகு³த்தானி ச (ஸ்யா.)] பி⁴க்கு²னோ.
>
> “போ⁴ஜனம்ஹி அமத்தஞ்ஞூ, இந்த்³ரியேஸு அஸங்வுதோ;
> காயது³க்க²ங் சேதோது³க்க²ங், து³க்க²ங் ஸோ அதி⁴க³ச்ச²தி.
>
> “ட³ய்ஹமானேன காயேன, ட³ய்ஹமானேன சேதஸா;
> தி³வா வா யதி³ வா ரத்திங், து³க்க²ங் விஹரதி தாதி³ஸோ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பட²மங்.

2. ஸுக²விஹாரஸுத்தங்

29. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“த்³வீஹி, பி⁴க்க²வே, த⁴ம்மேஹி ஸமன்னாக³தோ பி⁴க்கு² தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே ஸுக²ங் விஹரதி அவிகா⁴தங் அனுபாயாஸங் அபரிளாஹங்; காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா ஸுக³தி பாடிகங்கா² . கதமேஹி த்³வீஹி? இந்த்³ரியேஸு கு³த்தத்³வாரதாய ச, போ⁴ஜனே மத்தஞ்ஞுதாய ச. இமேஹி கோ², பி⁴க்க²வே, த்³வீஹி த⁴ம்மேஹி ஸமன்னாக³தோ பி⁴க்கு² தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே ஸுக²ங் விஹரதி அவிகா⁴தங் அனுபாயாஸங் அபரிளாஹங்;

காயஸ்ஸ பே◌⁴தா³ பரங் மரணா ஸுக³தி பாடிகங்கா²”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

> “சக்கு² ஸோதஞ்ச கா◌⁴னஞ்ச, ஜிவ்ஹா காயோ ததா² [அதோ² (ஸீ॰ ஸ்யா॰ க॰)] மனோ;
> ஏதானி யஸ்ஸ த்³வாரானி, ஸுகு³த்தானித◌⁴ பி◌⁴க்கு²னோ.
>
> “போ◌⁴ஜனம்ஹி ச மத்தஞ்ஞூ, இந்த்³ரியேஸு ச ஸங்வுதோ;
> காயஸுக²ங் சேதோஸுக²ங், ஸுக²ங் ஸோ அதி◌⁴க³ச்ச²தி.
>
> “அட³ய்ஹமானேன காயேன, அட³ய்ஹமானேன சேதஸா;
> தி³வா வா யதி³ வா ரத்திங், ஸுக²ங் விஹரதி தாதி³ஸோ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. து³தியங்.

3. தபனீயஸுத்தங்

30. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“த்³வேமே, பி◌⁴க்க²வே, த◌⁴ம்மா தபனீயா. கதமே த்³வே? இத◌⁴, பி◌⁴க்க²வே, ஏகச்சோ அகதகல்யாணோ ஹோதி, அகதகுஸலோ, அகதபீ◌⁴ருத்தாணோ, கதபாபோ, கதலுத்³தோ³, கதகிப்³பி³ஸோ. ஸோ ‘அகதங் மே கல்யாண’ந்திபி தப்பதி, ‘கதங் மே பாப’ந்திபி தப்பதி. இமே கோ², பி◌⁴க்க²வே, த்³வே த◌⁴ம்மா தபனீயா”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

> “காயது³ச்சரிதங் கத்வா, வசீது³ச்சரிதானி ச;
> மனோது³ச்சரிதங் கத்வா, யஞ்சஞ்ஞங் தோ³ஸஸஞ்ஹிதங்.
>
> “அகத்வா குஸலங் கம்மங், கத்வானாகுஸலங் ப³ஹுங்;
> காயஸ்ஸ பே◌⁴தா³ து³ப்பஞ்ஞோ, நிரயங் ஸோபபஜ்ஜதீ”தி [நிரயங் ஸோ உபபஜ்ஜதீதி (ஸீ॰ ஸ்யா॰ கங்॰ பீ॰)].

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ததியங்.

4. அதபனீயஸுத்தங்

31. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“த்³வேமே, பி◌⁴க்க²வே, த◌⁴ம்மா அதபனீயா. கதமே த்³வே? இத◌⁴, பி◌⁴க்க²வே, ஏகச்சோ கதகல்யாணோ ஹோதி, கதகுஸலோ, கதபீ◌⁴ருத்தாணோ, அகதபாபோ, அகதலுத்³தோ³, அகதகிப்³பி³ஸோ. ஸோ ‘கதங் மே கல்யாண’ந்திபி

ந தப்பதி, 'அகதங் மே பாப'ந்திபி ந தப்பதி. இமே கோ², பி◌⁴க்க²வே, த்³வே த◌⁴ம்மா அதபனீயா''தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

"காயது³ச்சரிதங் ஹித்வா, வசீது³ச்சரிதானி ச;
மனோது³ச்சரிதங் ஹித்வா, யஞ்சஞ்ஞங் தோ³ஸஸஞ்ஹிதங்.

"அகத்வாகுஸலங் கம்மங், கத்வான குஸலங் ப³ஹுங்;
காயஸ்ஸ பே◌⁴தா³ ஸப்பஞ்ஞோ, ஸக்³க³ங் ஸோ உபபஜ்ஜதீ''தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. சதுத்த²ங்.

5. பட²மஸீலஸுத்தங்

32. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

"த்³வீஹி, பி◌⁴க்க²வே, த◌⁴ம்மேஹி ஸமன்னாக³தோ புக்³க³லோ யதா²ப◌⁴தங் நிக்கி²த்தோ ஏவங் நிரயே. கதமேஹி த்³வீஹி? பாபகேன ச ஸீலேன, பாபிகாய ச தி³ட்டி²யா. இமேஹி கோ², பி◌⁴க்க²வே, த்³வீஹி த◌⁴ம்மேஹி ஸமன்னாக³தோ புக்³க³லோ யதா²ப◌⁴தங் நிக்கி²த்தோ ஏவங் நிரயே''தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

"பாபகேன ச ஸீலேன, பாபிகாய ச தி³ட்டி²யா;
ஏதேஹி த்³வீஹி த◌⁴ம்மேஹி, யோ ஸமன்னாக³தோ நரோ;
காயஸ்ஸ பே◌⁴தா³ து³ப்பஞ்ஞோ, நிரயங் ஸோபபஜ்ஜதீ''தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பஞ்சமங்.

6. து³தியஸீலஸுத்தங்

33. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

"த்³வீஹி, பி◌⁴க்க²வே, த◌⁴ம்மேஹி ஸமன்னாக³தோ புக்³க³லோ யதா²ப◌⁴தங் நிக்கி²த்தோ ஏவங் ஸக்³கே³. கதமேஹி த்³வீஹி ? ப◌⁴த்³த³கேன ச ஸீலேன, ப◌⁴த்³தி³காய ச தி³ட்டி²யா. இமேஹி கோ², பி◌⁴க்க²வே, த்³வீஹி த◌⁴ம்மேஹி ஸமன்னாக³தோ புக்³க³லோ யதா²ப◌⁴தங் நிக்கி²த்தோ ஏவங் ஸக்³கே³''தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

"ப◌⁴த்³த³கேன ச ஸீலேன, ப◌⁴த்³தி³காய ச தி³ட்டி²யா;
ஏதேஹி த்³வீஹி த◌⁴ம்மேஹி, யோ ஸமன்னாக³தோ நரோ;
காயஸ்ஸ பே◌⁴தா³ ஸப்பஞ்ஞோ, ஸக்³க³ங் ஸோ உபபஜ்ஜதீ''தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ச²ட்ட²ங்.

7. ஆதாபீஸுத்தங்

34. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“அனாதாபீ, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² அனொத்தாபீ [அனொத்தப்பீ (ப³ஹூஸு) அட்ட²கதா² பஸ்ஸிதப்³பா³] அப⁴ப்³போ³ ஸம்போ³தா⁴ய, அப⁴ப்³போ³ நிப்³பா³னாய, அப⁴ப்³போ³ அனுத்தரஸ்ஸ யோக³க்கே²மஸ்ஸ அதி⁴க³மாய. ஆதாபீ ச கோ², பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஒத்தாபீ [ஒத்தப்பீ (ப³ஹூஸு)] ப⁴ப்³போ³ ஸம்போ³தா⁴ய, ப⁴ப்³போ³ நிப்³பா³னாய, ப⁴ப்³போ³ அனுத்தரஸ்ஸ யோக³க்கே²மஸ்ஸ அதி⁴க³மாயா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச . தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“அனாதாபீ அனொத்தாபீ, குஸீதோ ஹீனவீரியோ;
யோ தீ²னமித்³த⁴ப³ஹுலோ, அஹிரீகோ அனாத³ரோ;
அப⁴ப்³போ³ தாதி³ஸோ பி⁴க்கு², பு²ட்டு²ங் ஸம்போ³தி⁴முத்தமங்.

“யோ ச ஸதிமா நிபகோ ஜா²யீ, ஆதாபீ ஒத்தாபீ ச அப்பமத்தோ;
ஸங்யோஜனங் ஜாதிஜராய செ²த்வா, இதே⁴வ ஸம்போ³தி⁴மனுத்தரங் பு²ஸே”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ஸத்தமங்.

8. பட²மனகுஹனஸுத்தங்

35. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“நயித³ங், பி⁴க்க²வே, ப்³ரஹ்மசரியங் வுஸ்ஸதி ஜனகுஹனத்த²ங், ந ஜனலபனத்த²ங், ந லாப⁴ஸக்காரஸிலோகானிஸங்ஸத்த²ங், ந ‘இதி மங் ஜனோ ஜானாது’தி. அத² கோ² இத³ங், பி⁴க்க²வே , ப்³ரஹ்மசரியங் வுஸ்ஸதி ஸங்வரத்த²ஞ்சேவ பஹானத்த²ஞ்சா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ஸங்வரத்த²ங் பஹானத்த²ங், ப்³ரஹ்மசரியங் அனீதிஹங்;
அதே³ஸயி ஸோ ப⁴க³வா, நிப்³பா³னோக³த⁴கா³மினங்.

“ஏஸ மக்³கோ³ மஹத்தேஹி [மஹந்தேஹி (ஸீ॰ க॰), மஹத்தே²ஹி (ஸ்யா॰)], அனுயாதோ மஹேஸிபி⁴ [மஹேஸினோ (ஸீ॰ க॰)];
யே யே தங் படிபஜ்ஜந்தி, யதா² பு³த்³தே⁴ன தே³ஸிதங்;
து³க்க²ஸ்ஸந்தங் கரிஸ்ஸந்தி, ஸத்து²ஸாஸனகாரினோ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. அட்ட²மங்.

9. துதியனகுஹனஸுத்தங்

36. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“நயித³ங், பி⁴க்க²வே, ப்³ரஹ்மசரியங் வுஸ்ஸதி ஜனகுஹனத்த²ங், ந ஜனலபனத்த²ங், ந லாப⁴ஸக்காரஸிலோகானிஸங்ஸத்த²ங், ந ‘இதி மங் ஜனோ ஜானாதூ’தி. அத² கோ² இத³ங், பி⁴க்க²வே, ப்³ரஹ்மசரியங் வுஸ்ஸதி அபி⁴ஞ்ஞத்த²ஞ்சேவ பரிஞ்ஞத்த²ஞ்சா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“அபி⁴ஞ்ஞத்த²ங் பரிஞ்ஞத்த²ங், ப்³ரஹ்மசரியங் அனீதிஹங்;
அதே³ஸயி ஸோ ப⁴க³வா, நிப்³பா³னோக³த⁴கா³மினங்.

“ஏஸ மக்³கோ³ மஹத்தேஹி, அனுயாதோ மஹேஸிபி⁴;
யே யே தங் படிபஜ்ஜந்தி, யதா² பு³த்³தே⁴ன தே³ஸிதங்;
து³க்க²ஸ்ஸந்தங் கரிஸ்ஸந்தி, ஸத்து²ஸாஸனகாரினோ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. நவமங்.

10. ஸோமனஸ்ஸஸுத்தங்

37. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“த்³வீஹி, பி⁴க்க²வே, த⁴ம்மேஹி ஸமன்னாக³தோ பி⁴க்கு² தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே ஸுக²ஸோமனஸ்ஸப³ஹுலோ விஹரதி, யோனி சஸ்ஸ [யோனிஸோ (ஸீ॰ ஸ்யா॰ பீ॰), யோனிஸ்ஸ (க॰)] ஆரத்³தா⁴ ஹோதி ஆஸவானங் க²யாய. கதமேஹி த்³வீஹி? ஸங்வேஜனீயேஸு டா²னேஸு ஸங்வேஜனேன, ஸங்விக்³க³ஸ்ஸ ச யோனிஸோ பதா⁴னேன. இமேஹி கோ², பி⁴க்க²வே, த்³வீஹி த⁴ம்மேஹி ஸமன்னாக³தோ பி⁴க்கு² தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே ஸுக²ஸோமனஸ்ஸப³ஹுலோ விஹரதி, யோனி சஸ்ஸ ஆரத்³தா⁴ ஹோதி ஆஸவானங் க²யாயா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ஸங்வேஜனீயட்டா²னேஸு [ஸங்வேஜனீயேஸு டா²னேஸு (ஸ்யா॰ பீ॰)],
ஸங்விஜ்ஜேதே²வ பண்டி³தோ;
ஆதாபீ நிபகோ பி⁴க்கு², பஞ்ஞாய ஸமவெக்கி²ய.

“ஏவங் விஹாரீ ஆதாபீ, ஸந்தவுத்தி அனுத்³த⁴தோ;
சேதோஸமத²மனுயுத்தோ, க²யங் து³க்க²ஸ்ஸ பாபுணே”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. த³ஸமங்.

பட²மோ வக்³கோ³ நிட்டி²தோ.

தஸ்ஸுத்³தா³னங் -

த்³வே ச பி⁴க்கூ² தபனீயா, தபனீயா பரத்தே²ஹி;
ஆதாபீ [த்³வே பாதா³ (க॰), த்³வே ஆதாபீ (ஸீ॰)] நகுஹனா த்³வே [ந குஹனா ச (ஸப்³ப³த்த²)], ஸோமனஸ்ஸேன தே த³ஸாதி.

2. து³தியவக்³கோ³

1. விதக்கஸுத்தங்

38. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ததா²க³தங், பி⁴க்க²வே, அரஹந்தங் ஸம்மாஸம்பு³த்³த⁴ங் த்³வே விதக்கா ப³ஹுலங் ஸமுதா³சரந்தி - கே²மோ ச விதக்கோ, பவிவேகோ ச [விவேகோ ச (ஸ்யா॰)]. அப்³யாபஜ்ஜா²ராமோ [அப்³யாபஜ்ஜாராமோ (க॰), அப்³யாப³ஜ்ஜா²ராமோ (?)], பி⁴க்க²வே, ததா²க³தோ அப்³யாபஜ்ஜ²ரதோ. தமேனங், பி⁴க்க²வே, ததா²க³தங் அப்³யாபஜ்ஜா²ராமங் அப்³யாபஜ்ஜ²ரதங் ஏஸேவ விதக்கோ ப³ஹுலங் ஸமுதா³சரதி - ‘இமாயாஹங் இரியாய ந கிஞ்சி ப்³யாபா³தே⁴மி தஸங் வா தா²வரங் வா’தி.

“பவிவேகாராமோ , பி⁴க்க²வே, ததா²க³தோ பவிவேகரதோ. தமேனங், பி⁴க்க²வே, ததா²க³தங் பவிவேகாராமங் பவிவேகரதங் ஏஸேவ விதக்கோ ப³ஹுலங் ஸமுதா³சரதி - ‘யங் அகுஸலங் தங் பஹீன’ந்தி.

“தஸ்மாதிஹ, பி⁴க்க²வே, தும்ஹேபி அப்³யாபஜ்ஜா²ராமா விஹரத² அப்³யாபஜ்ஜ²ரதா. தேஸங் வோ, பி⁴க்க²வே, தும்ஹாகங் அப்³யாபஜ்ஜா²ராமானங் விஹரதங் அப்³யாபஜ்ஜ²ரதானங் ஏஸேவ விதக்கோ ப³ஹுலங் ஸமுதா³சரிஸ்ஸதி - ‘இமாய மயங் இரியாய ந கிஞ்சி ப்³யாபா³தே⁴ம தஸங் வா தா²வரங் வா’தி.

“பவிவேகாராமா, பி⁴க்க²வே, விஹரத² பவிவேகரதா. தேஸங் வோ, பி⁴க்க²வே, தும்ஹாகங் பவிவேகாராமானங் விஹரதங் பவிவேகரதானங் ஏஸேவ விதக்கோ ப³ஹுலங் ஸமுதா³சரிஸ்ஸதி - ‘கிங் அகுஸலங், கிங் அப்பஹீனங், கிங் பஜஹாமா’”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ததா²க³தங் பு³த்³த⁴மஸய்ஹஸாஹினங், து³வே விதக்கா ஸமுதா³சரந்தி நங்;

கே²மோ விதக்கோ பட²மோ உதீ³ரிதோ, ததோ விவேகோ து³தியோ பகாஸிதோ.

“தமோனுத³ங் பாரக³தங் மஹேஸிங், தங் பத்திபத்தங் வஸிமங் அனாஸவங்;
விஸந்தரங் [வேஸந்தரங் (ஸீ॰ க॰), விஸ்ஸந்தரங் (பீ॰)] தண்ஹக்க²யே விமுத்தங், தங் வே முனிங் அந்திமதே³ஹதா⁴ரிங்;
மாரஞ்ஜஹங் [மாரஜஹங் (ஸ்யா॰), மானஜஹங் (ஸீ॰ க॰), மானங் ஜஹங் (பீ॰)] ப்³ரூமி ஜராய பாரகு³ங்.

“ஸேலே யதா² பப்³ப³தமுத்³த⁴னிட்டி²தோ, யதா²பி பஸ்ஸே ஜனதங் ஸமந்ததோ;
ததூ²பமங் த⁴ம்மமயங் ஸுமேதோ⁴, பாஸாத³மாருய்ஹ ஸமந்தசக்கு²;
ஸோகாவதிண்ணங் ஜனதமபேதஸோகோ, அவெக்க²தி ஜாதிஜராபி⁴பூ⁴த”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பட²மங்.

2. தே³ஸனாஸுத்தங்

39. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ததா²க³தஸ்ஸ, பி⁴க்க²வே, அரஹதோ ஸம்மாஸம்பு³த்³த⁴ஸ்ஸ த்³வே த⁴ம்மதே³ஸனா பரியாயேன ப⁴வந்தி. கதமா த்³வே? ‘பாபங் பாபகதோ பஸ்ஸதா²’தி - அயங் பட²மா த⁴ம்மதே³ஸனா; ‘பாபங் பாபகதோ தி³ஸ்வா தத்த² நிப்³பி³ந்த³த² விரஜ்ஜத² விமுச்சதா²’தி - அயங் து³தியா த⁴ம்மதே³ஸனா. ததா²க³தஸ்ஸ, பி⁴க்க²வே, அரஹதோ ஸம்மாஸம்பு³த்³த⁴ஸ்ஸ இமா த்³வே த⁴ம்மதே³ஸனா பரியாயேன ப⁴வந்தீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ததா²க³தஸ்ஸ பு³த்³த⁴ஸ்ஸ, ஸப்³ப³பூ⁴தானுகம்பினோ;
பரியாயவசனங் பஸ்ஸ, த்³வே ச த⁴ம்மா பகாஸிதா.

“பாபகங் பஸ்ஸத² சேதங் [சேகங் (ஸீ॰ பீ॰), சே²கா (ஸ்யா॰)], தத்த² சாபி விரஜ்ஜத²;
ததோ விரத்தசித்தாஸே, து³க்க²ஸ்ஸந்தங் கரிஸ்ஸதா²”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. து³தியங்.

3. விஜ்ஜாஸுத்தங்

40. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“அவிஜ்ஜா , பி⁴க்க²வே, புப்³ப³ங்க³மா அகுஸலானங் த⁴ம்மானங் ஸமாபத்தியா அன்வதே³வ அஹிரிகங் அனொத்தப்பங்; விஜ்ஜா ச கோ², பி⁴க்க²வே, புப்³ப³ங்க³மா குஸலானங் த⁴ம்மானங் ஸமாபத்தியா அன்வதே³வ ஹிரொத்தப்ப”ந்தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“யா காசிமா து³க்³க³தியோ, அஸ்மிங் லோகே பரம்ஹி ச;
அவிஜ்ஜாமூலிகா ஸப்³பா³, இச்சா²லோப⁴ஸமுஸ்ஸயா.

“யதோ ச ஹோதி பாபிச்சோ², அஹிரீகோ அனாத³ரோ;
ததோ பாபங் பஸவதி, அபாயங் தேன க³ச்ச²தி.

“தஸ்மா ச²ந்த³ஞ்ச லோப⁴ஞ்ச, அவிஜ்ஜஞ்ச விராஜயங்;
விஜ்ஜங் உப்பாத³யங் பி⁴க்கு², ஸப்³பா³ து³க்³க³தியோ ஜஹே”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ததியங்.

4. பஞ்ஞாபரிஹீனஸுத்தங்

41. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தே, பி⁴க்க²வே, ஸத்தா ஸுபரிஹீனா யே அரியாய பஞ்ஞாய பரிஹீனா. தே தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே து³க்க²ங் விஹரந்தி ஸவிகா⁴தங் ஸஉபாயாஸங் ஸபரிளாஹங்; காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா து³க்³க³தி பாடிகங்கா². தே [தே ச கோ² (?)], பி⁴க்க²வே, ஸத்தா அபரிஹீனா யே அரியாய பஞ்ஞாய அபரிஹீனா. தே தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே ஸுக²ங் விஹரந்தி அவிகா⁴தங் அனுபாயாஸங் அபரிளாஹங்; காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா ஸுக³தி பாடிகங்கா²”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“பஞ்ஞாய பரிஹானேன, பஸ்ஸ லோகங் ஸதே³வகங்;
நிவிட்ட²ங் நாமரூபஸ்மிங், இத³ங் ஸச்சந்தி மஞ்ஞதி.

“பஞ்ஞா ஹி ஸெட்டா² லோகஸ்மிங், யாயங் நிப்³பே³த⁴கா³மினீ;
யாய ஸம்மா பஜானாதி, ஜாதிப⁴வபரிக்க²யங்.

“தேஸங் தே³வா மனுஸ்ஸா ச, ஸம்பு³த்³தா⁴னங் ஸதீமதங்;
பிஹயந்தி ஹாஸபஞ்ஞானங் [ஹாஸுபஞ்ஞானங் (ஸீ॰ அட்ட²॰)],
ஸரீரந்திமதா⁴ரின”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. சதுத்த²ங்.

5. ஸுக்கத⁴ம்மஸுத்தங்

42. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“த்³வேமே, பி⁴க்க²வே, ஸுக்கா த⁴ம்மா லோகங் பாலெந்தி. கதமே த்³வே? ஹிரீ [ஹிரி (ஸீ॰ ஸ்யா॰ கங்॰ பீ॰)] ச, ஒத்தப்பஞ்ச. இமே சே, பி⁴க்க²வே, த்³வே ஸுக்கா த⁴ம்மா லோகங் ந பாலெய்யுங், நயித⁴ பஞ்ஞாயேத² மாதாதி வா மாதுச்சா²தி வா மாதுலானீதி வா ஆசரியப⁴ரியாதி வா க³ரூனங் தா³ராதி வா. ஸம்பே⁴த³ங் லோகோ அக³மிஸ்ஸ யதா² அஜேளகா குக்குடஸூகரா ஸோணஸிங்கா³லா [ஸோணஸிகா³லா (ஸீ॰ ஸ்யா॰ கங்॰ பீ॰)]. யஸ்மா ச கோ², பி⁴க்க²வே, இமே த்³வே ஸுக்கா த⁴ம்மா லோகங் பாலெந்தி தஸ்மா பஞ்ஞாயதி மாதாதி வா மாதுச்சா²தி வா மாதுலானீதி வா ஆசரியப⁴ரியாதி வா க³ரூனங் தா³ராதி வா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“யேஸங் சே ஹிரிஒத்தப்பங், ஸப்³ப³தா³ ச ந விஜ்ஜதி;
வோக்கந்தா ஸுக்கமூலா தே, ஜாதிமரணகா³மினோ.

“யேஸஞ்ச ஹிரிஒத்தப்பங், ஸதா³ ஸம்மா உபட்டி²தா;
விரூள்ஹப்³ரஹ்மசரியா தே, ஸந்தோ கீ²ணபுனப்³ப⁴வா”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பஞ்சமங்.

6. அஜாதஸுத்தங்

43. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“அத்தி², பி⁴க்க²வே , அஜாதங் அபூ⁴தங் அகதங் அஸங்க²தங். நோ சேதங், பி⁴க்க²வே, அப⁴விஸ்ஸ அஜாதங் அபூ⁴தங் அகதங் அஸங்க²தங், நயித⁴ ஜாதஸ்ஸ பூ⁴தஸ்ஸ கதஸ்ஸ ஸங்க²தஸ்ஸ நிஸ்ஸரணங் பஞ்ஞாயேத². யஸ்மா ச கோ², பி⁴க்க²வே, அத்தி² அஜாதங் அபூ⁴தங் அகதங் அஸங்க²தங், தஸ்மா ஜாதஸ்ஸ பூ⁴தஸ்ஸ கதஸ்ஸ ஸங்க²தஸ்ஸ நிஸ்ஸரணங் பஞ்ஞாயதீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ஜாதங் பூ⁴தங் ஸமுப்பன்னங், கதங் ஸங்க²தமத்³து⁴வங்;
ஜராமரணஸங்கா⁴டங், ரோக³னீளங் [ரோக³னிட்³ட⁴ங் (ஸீ॰)]
பப⁴ங்கு³ரங் [பப⁴ங்கு³னங் (க॰ ஸீ॰ க॰), பப⁴ங்கு³ணங் (ஸ்யா॰)].

“ஆஹாரனெத்திப்பப⁴வங், நாலங் தத³பி⁴னந்தி³துங்;
தஸ்ஸ நிஸ்ஸரணங் ஸந்தங், அதக்காவசரங் து⁴வங்.

“அஜாதங் அஸமுப்பன்னங், அஸோகங் விரஜங் பத³ங்;
நிரோதோ⁴ து³க்க²த⁴ம்மானங், ஸங்கா²ரூபஸமோ ஸுகோ²”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. சட்ட²ங்.

7. நிப்³பா³னதா⁴துஸுத்தங்

44. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“த்³வேமா, பி⁴க்க²வே, நிப்³பா³னதா⁴துயோ. கதமே த்³வே? ஸஉபாதி³ஸேஸா ச நிப்³பா³னதா⁴து, அனுபாதி³ஸேஸா ச நிப்³பா³னதா⁴து.

“கதமா ச, பி⁴க்க²வே, ஸஉபாதி³ஸேஸா நிப்³பா³னதா⁴து? இத⁴, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² அரஹங் ஹோதி கீ²ணாஸவோ வுஸிதவா கதகரணீயோ ஓஹிதபா⁴ரோ அனுப்பத்தஸத³த்தோ² பரிக்கீ²ணப⁴வஸங்யோஜனோ ஸம்மத³ஞ்ஞா விமுத்தோ. தஸ்ஸ திட்ட²ந்தேவ பஞ்சிந்த்³ரியானி யேஸங் அவிகா⁴தத்தா [அவிக³தத்தா (ஸீ॰ அட்ட²॰)] மனாபாமனாபங் பச்சனுபோ⁴தி, ஸுக²து³க்க²ங் படிஸங்வேதே³தி . தஸ்ஸ யோ ராக³க்க²யோ, தோ³ஸக்க²யோ, மோஹக்க²யோ - அயங் வுச்சதி, பி⁴க்க²வே, ஸஉபாதி³ஸேஸா நிப்³பா³னதா⁴து.

“கதமா ச, பி⁴க்க²வே, அனுபாதி³ஸேஸா நிப்³பா³னதா⁴து? இத⁴, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² அரஹங் ஹோதி கீ²ணாஸவோ வுஸிதவா கதகரணீயோ ஓஹிதபா⁴ரோ அனுப்பத்தஸத³த்தோ² பரிக்கீ²ணப⁴வஸங்யோஜனோ ஸம்மத³ஞ்ஞா விமுத்தோ. தஸ்ஸ இதே⁴வ, பி⁴க்க²வே, ஸப்³ப³வேத³யிதானி அனபி⁴னந்தி³தானி ஸீதி ப⁴விஸ்ஸந்தி [ஸீதீப⁴விஸ்ஸந்தி (?)]. அயங் வுச்சதி, பி⁴க்க²வே, அனுபாதி³ஸேஸா நிப்³பா³னதா⁴து. இமா கோ², பி⁴க்க²வே, த்³வே நிப்³பா³னதா⁴துயோ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“து³வே இமா சக்கு²மதா பகாஸிதா, நிப்³பா³னதா⁴தூ அனிஸ்ஸிதேன தாதி³னா;
ஏகா ஹி தா⁴து இத⁴ தி³ட்ட²த⁴ம்மிகா, ஸஉபாதி³ஸேஸா ப⁴வனெத்திஸங்க²யா;
அனுபாதி³ஸேஸா பன ஸம்பராயிகா, யம்ஹி நிருஜ்ஜ²ந்தி ப⁴வானி ஸப்³ப³ஸோ.

“யே ஏதத³ஞ்ஞாய பத³ங் அஸங்க²தங், விமுத்தசித்தா ப⁴வனெத்திஸங்க²யா;
தே த⁴ம்மஸாராதி⁴க³மா க²யே ரதா, பஹங்ஸு தே ஸப்³ப³ப⁴வானி தாதி³னோ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ஸத்தமங்.

8. படிஸல்லானஸுத்தங்

45. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“படிஸல்லானாராமா [படிஸல்லானாராமா (க॰)], பி⁴க்க²வே, விஹரத² படிஸல்லானரதா, அஜ்ஜ²த்தங் சேதோஸமத²மனுயுத்தா, அனிராகதஜ்ஜா²னா, விபஸ்ஸனாய ஸமன்னாக³தா, ப்³ரூஹேதா ஸுஞ்ஞாகா³ரானங் . படிஸல்லானாராமானங், பி⁴க்க²வே, விஹரதங் படிஸல்லானரதானங் அஜ்ஜ²த்தங் சேதோஸமத²மனுயுத்தானங் அனிராகதமஜ்ஜா²னானங் விபஸ்ஸனாய ஸமன்னாக³தானங் ப்³ரூஹேதானங் ஸுஞ்ஞாகா³ரானங் த்³வின்னங் ப²லானங் அஞ்ஞதரங் ப²லங் பாடிகங்க²ங் - தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே அஞ்ஞா, ஸதி வா உபாதி³ஸேஸே அனாகா³மிதா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“யே ஸந்தசித்தா நிபகா, ஸதிமந்தோ ச [ஸதிமந்தோவ (ஸீ॰ க॰)] ஜா²யினோ;
ஸம்மா த⁴ம்மங் விபஸ்ஸந்தி, காமேஸு அனபெக்கி²னோ.

“அப்பமாத³ரதா ஸந்தா, பமாதே³ ப⁴யத³ஸ்ஸினோ;
அப⁴ப்³பா³ பரிஹானாய, நிப்³பா³னஸ்ஸேவ ஸந்திகே”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. அட்ட²மங்.

9. ஸிக்கா²னிஸங்ஸஸுத்தங்

46. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஸிக்கா²னிஸங்ஸா , பி⁴க்க²வே, விஹரத² பஞ்ஞுத்தரா விமுத்திஸாரா ஸதாதி⁴பதெய்யா. ஸிக்கா²னிஸங்ஸானங், பி⁴க்க²வே, விஹரதங் பஞ்ஞுத்தரானங் விமுத்திஸாரானங் ஸதாதி⁴பதெய்யானங் த்³வின்னங் ப²லானங் அஞ்ஞதரங் ப²லங் பாடிகங்க²ங் - தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே அஞ்ஞா, ஸதி வா உபாதி³ஸேஸே அனாகா³மிதா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“பரிபுண்ணஸிக்க²ங் [பரிபுண்ணஸேக²ங் (ஸீ॰), பரிபுண்ணஸெக்க²ங் (ஸ்யா॰)] அபஹானத⁴ம்மங், பஞ்ஞுத்தரங் ஜாதிக²யந்தத³ஸ்ஸிங்;
தங் வே முனிங் அந்திமதே³ஹதா⁴ரிங், மாரஞ்ஜஹங் ப்³ரூமி ஜராய பாரகு³ங்.

“தஸ்மா ஸதா³ ஜா²னரதா ஸமாஹிதா, ஆதாபினோ ஜாதிக²யந்தத³ஸ்ஸினோ;
மாரங் ஸஸேனங் அபி⁴பு⁴ய்ய பி⁴க்க²வோ, ப⁴வத² ஜாதிமரணஸ்ஸ பாரகா³”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. நவமங்.

10. ஜாக³ரியஸுத்தங்

47. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஜாக³ரோ சஸ்ஸ, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² விஹரெய்ய ஸதோ ஸம்பஜானோ ஸமாஹிதோ பமுதி³தோ விப்பஸன்னோ ச தத்த² காலவிபஸ்ஸீ ச குஸலேஸு த⁴ம்மேஸு. ஜாக³ரஸ்ஸ, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ விஹரதோ ஸதஸ்ஸ ஸம்பஜானஸ்ஸ ஸமாஹிதஸ்ஸ பமுதி³தஸ்ஸ விப்பஸன்னஸ்ஸ தத்த² காலவிபஸ்ஸினோ குஸலேஸு த⁴ம்மேஸு த்³வின்னங் ப²லானங் அஞ்ஞதரங் ப²லங் பாடிகங்க²ங் - தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே அஞ்ஞா, ஸதி வா உபாதி³ஸேஸே அனாகா³மிதா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ஜாக³ரந்தா ஸுணாதே²தங், யே ஸுத்தா தே பபு³ஜ்ஜ²த²;
ஸுத்தா ஜாக³ரிதங் ஸெய்யோ, நத்தி² ஜாக³ரதோ ப⁴யங்.

“யோ ஜாக³ரோ ச ஸதிமா ஸம்பஜானோ, ஸமாஹிதோ முதி³தோ விப்பஸன்னோ ச;
காலேன ஸோ ஸம்மா த⁴ம்மங் பரிவீமங்ஸமானோ, ஏகோதி³பூ⁴தோ விஹனே தமங் ஸோ.

“தஸ்மா ஹவே ஜாக³ரியங் ப⁴ஜேத², ஆதாபீ பி⁴க்கு² நிபகோ ஜா²னலாபீ⁴;
ஸங்யோஜனங் ஜாதிஜராய செ²த்வா, இதே⁴வ ஸம்போ³தி⁴மனுத்தரங் பு²ஸே”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. த³ஸமங்.

11. ஆபாயிகஸுத்தங்

48. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“த்³வேமே, பி⁴க்க²வே, ஆபாயிகா நேரயிகா இத³மப்பஹாய. கதமே த்³வே? யோ ச அப்³ரஹ்மசாரீ ப்³ரஹ்மசாரிபடிஞ்ஞோ, யோ ச பரிபுண்ணங் பரிஸுத்³த⁴ங் ப்³ரஹ்மசரியங் சரந்தங் அமூலகேன அப்³ரஹ்மசரியேன

அனுத்³த⁴ங்ஸேதி. இமே கோ², பி⁴க்க²வே, த்³வே ஆபாயிகா நேரயிகா இத³மப்பஹாயா''தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

"அபூ⁴தவாதீ³ நிரயங் உபேதி, யோ வாபி கத்வா ந கரோமி சாஹ;
உபோ⁴பி தே பேச்ச ஸமா ப⁴வந்தி, நிஹீனகம்மா மனுஜா பரத்த².

"காஸாவகண்டா² ப³ஹவோ, பாபத⁴ம்மா அஸஞ்ஞதா;
பாபா பாபேஹி கம்மேஹி, நிரயங் தே உபபஜ்ஜரே.

"ஸெய்யோ அயோகு³ளோ பு⁴த்தோ, தத்தோ அக்³கி³ஸிகூ²பமோ;
யஞ்சே பு⁴ஞ்ஜெய்ய து³ஸ்ஸீலோ, ரட்ட²பிண்ட³மஸஞ்ஞதோ''தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ஏகாத³ஸமங்.

12. தி³ட்டி²க³தஸுத்தங்

49. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

"த்³வீஹி, பி⁴க்க²வே, தி³ட்டி²க³தேஹி பரியுட்டி²தா தே³வமனுஸ்ஸா ஓலீயந்தி ஏகே, அதிதா⁴வந்தி ஏகே; சக்கு²மந்தோ ச பஸ்ஸந்தி.

"கத²ஞ்ச, பி⁴க்க²வே, ஓலீயந்தி ஏகே? ப⁴வாராமா, பி⁴க்க²வே, தே³வமனுஸ்ஸா ப⁴வரதா ப⁴வஸம்முதி³தா தேஸங் ப⁴வனிரோதா⁴ய த⁴ம்மே தே³ஸியமானே சித்தங் ந பக்க²ந்த³தி ந பஸீத³தி ந ஸந்திட்ட²தி நாதி⁴முச்சதி. ஏவங் கோ², பி⁴க்க²வே, ஓலீயந்தி ஏகே.

"கத²ஞ்ச , பி⁴க்க²வே, அதிதா⁴வந்தி ஏகே? ப⁴வேனேவ கோ² பனேகே அட்டீயமானா ஹராயமானா ஜிகு³ச்ச²மானா விப⁴வங் அபி⁴னந்த³ந்தி - யதோ கிர, போ⁴, அயங் அத்தா [ஸத்தோ (ஸீ॰ க॰)] காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா உச்சி²ஜ்ஜதி வினஸ்ஸதி ந ஹோதி பரங் மரணா; ஏதங் ஸந்தங் ஏதங் பணீதங் ஏதங் யாதா²வந்தி. ஏவங் கோ², பி⁴க்க²வே, அதிதா⁴வந்தி ஏகே.

"கத²ஞ்ச, பி⁴க்க²வே, சக்கு²மந்தோ பஸ்ஸந்தி? இத⁴ பி⁴க்கு² பூ⁴தங் பூ⁴ததோ பஸ்ஸதி; பூ⁴தங் பூ⁴ததோ தி³ஸ்வா பூ⁴தஸ்ஸ நிப்³பி³தா³ய விராகா³ய நிரோதா⁴ய படிபன்னோ ஹோதி. ஏவங் கோ², பி⁴க்க²வே, சக்கு²மந்தோ பஸ்ஸந்தீ''தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

"யே [யோ (ஸ்யா॰ க॰)] பூ⁴தங் பூ⁴ததோ தி³ஸ்வா, பூ⁴தஸ்ஸ ச அதிக்கமங்;
யதா²பூ⁴தே விமுச்சந்தி, ப⁴வதண்ஹா பரிக்க²யா.

“ஸ வே [ஸசே (க॰ ஸீ॰ ஸ்யா॰ பீ॰)] பூ◌⁴தபரிஞ்ஞோ, ஸோ
வீததண்ஹோ ப◌⁴வாப◌⁴வே;
பூ◌⁴தஸ்ஸ விப◌⁴வா பி◌⁴க்கு², நாக³ச்ச²தி புனப்³ப◌⁴வ”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. த்³வாத³ஸமங்.

துதியோ வக்³கோ³ நிட்டி²தோ.

தஸ்ஸுத்³தா³னங் -

த்³வே இந்த்³ரியா த்³வே தபனீயா, ஸீலேன அபரே து³வே;
அனொத்தாபீ குஹனா த்³வே ச, ஸங்வேஜனீயேன தே த³ஸ.

விதக்கா தே³ஸனா விஜ்ஜா, பஞ்ஞா த◌⁴ம்மேன பஞ்சமங்;
அஜாதங் தா◌⁴துஸல்லானங், ஸிக்கா² ஜாக³ரியேன ச;
அபாயதி³ட்டி²யா சேவ [யேவ (ஸீ॰ ஸ்யா॰)], பா³வீஸதி பகாஸிதாதி.

து³கனிபாதோ நிட்டி²தோ.

3. திகனிபாதோ

1. பட²மவக்³கோ³

1. மூலஸுத்தங்

50. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தீணிமானி, பி◌⁴க்க²வே, அகுஸலமூலானி. கதமானி தீணி? லோபோ◌⁴ அகுஸலமூலங், தோ³ஸோ அகுஸலமூலங், மோஹோ அகுஸலமூலங் - இமானி கோ², பி◌⁴க்க²வே, தீணி அகுஸலமூலானீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“லோபோ◌⁴ தோ³ஸோ ச மோஹோ ச, புரிஸங் பாபசேதஸங்;
ஹிங்ஸந்தி அத்தஸம்பூ◌⁴தா, தசஸாரங்வ ஸம்ப²ல”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பட²மங்.

2. தா◌⁴துஸுத்தங்

51. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“திஸ்ஸோ இமா, பி◌⁴க்க²வே, தா◌⁴துயோ. கதமா திஸ்ஸோ? ரூபதா◌⁴து, அரூபதா◌⁴து, நிரோதத◌⁴தா◌⁴து - இமா கோ², பி◌⁴க்க²வே, திஸ்ஸோ தா◌⁴துயோ”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ரூபதா◌⁴துங் [ரூபதா◌⁴து (ஸப்³ப³த்த²)] பரிஞ்ஞாய, அரூபேஸு அஸண்டி²தா;
நிரோதே◌⁴ யே விமுச்சந்தி, தே ஜனா மச்சுஹாயினோ.

“காயேன அமதங் தா◌⁴துங், பு²ஸயித்வா [பு²ஸ்ஸயித்வா (ஸ்யா.), ப²ஸ்ஸயித்வா (பீ.)] நிரூபதி◌⁴ங்;
உபதி◌⁴ப்படினிஸ்ஸக்³க³ங், ஸச்சி²கத்வா அனாஸவோ;
தே³ஸேதி ஸம்மாஸம்பு³த்³தோ◌⁴, அஸோகங் விரஜங் பத³”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. து³தியங்.

3. பட²மவேத³னாஸுத்தங்

52. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“திஸ்ஸோ இமா, பி⁴க்க²வே, வேத³னா. கதமா திஸ்ஸோ? ஸுகா² வேத³னா, து³க்கா² வேத³னா, அது³க்க²மஸுகா² வேத³னா -

இமா கோ², பி⁴க்க²வே, திஸ்ஸோ வேத³னா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ஸமாஹிதோ ஸம்பஜானோ, ஸதோ பு³த்³த⁴ஸ்ஸ ஸாவகோ;
வேத³னா ச பஜானாதி, வேத³னானஞ்ச ஸம்ப⁴வங்.

“யத்த² சேதா நிருஜ்ஜ²ந்தி, மக்³க³ஞ்ச க²யகா³மினங்;
வேத³னானங் க²யா பி⁴க்கு², நிச்சா²தோ பரினிப்³பு³தோ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ததியங்.

4. து³தியவேத³னாஸுத்தங்

53. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“திஸ்ஸோ இமா , பி⁴க்க²வே, வேத³னா. கதமா திஸ்ஸோ? ஸுகா² வேத³னா, து³க்கா² வேத³னா, அது³க்க²மஸுகா² வேத³னா. ஸுகா², பி⁴க்க²வே, வேத³னா து³க்க²தோ த³ட்ட²ப்³பா³; து³க்கா² வேத³னா ஸல்லதோ த³ட்ட²ப்³பா³; அது³க்க²மஸுகா² வேத³னா அனிச்சதோ த³ட்ட²ப்³பா³. யதோ கோ², பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ ஸுகா² வேத³னா து³க்க²தோ தி³ட்டா² ஹோதி, து³க்கா² வேத³னா ஸல்லதோ தி³ட்டா² ஹோதி, அது³க்க²மஸுகா² வேத³னா அனிச்சதோ தி³ட்டா² ஹோதி; அயங் வுச்சதி, பி⁴க்க²வே, ‘பி⁴க்கு² அரியோ ஸம்மத்³த³ஸோ அச்செ²ச்சி² [அச்சே²ஜ்ஜி (ஸீ॰ பீ॰), அச்சி²ஜ்ஜி (க॰)], தண்ஹங், விவத்தயி [வாவத்தயி (ஸீ॰ அட்ட²॰)] ஸங்யோஜனங், ஸம்மா மானாபி⁴ஸமயா அந்தமகாஸி து³க்க²ஸ்ஸா’”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“யோ ஸுக²ங் து³க்க²தோ அத்³த³ [த³க்கி² (ஸீ॰ பீ॰ க॰), அத³க்கி² (ஸ்யா॰)],
து³க்க²மத்³த³க்கி² ஸல்லதோ;
அது³க்க²மஸுக²ங் ஸந்தங், அத³க்கி² நங் அனிச்சதோ.

“ஸ வே ஸம்மத்³த³ஸோ பி⁴க்கு², யதோ தத்த² விமுச்சதி;
அபி⁴ஞ்ஞாவோஸிதோ ஸந்தோ, ஸ வே யோகா³திகோ³ முனீ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. சதுத்த²ங்.

5. பட²மஏஸனாஸுத்தங்

54. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“திஸ்ஸோ இமா, பி◌⁴க்க²வே, ஏஸனா. கதமா திஸ்ஸோ? காமேஸனா, ப◌⁴வேஸனா, ப்³ரஹ்மசரியேஸனா - இமா கோ², பி◌⁴க்க²வே, திஸ்ஸோ ஏஸனா”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ஸமாஹிதோ ஸம்பஜானோ, ஸதோ பு³த்³த◌⁴ஸ்ஸ ஸாவகோ;
ஏஸனா ச பஜானாதி, ஏஸனானஞ்ச ஸம்ப◌⁴வங்.

“யத்த² சேதா நிருஜ்ஜ²ந்தி, மக்³க³ஞ்ச க²யகா³மினங்;
ஏஸனானங் க²யா பி◌⁴க்கு², நிச்சா²தோ பரினிப்³பு³தோ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பஞ்சமங்.

6. து³தியஏஸனாஸுத்தங்

55. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“திஸ்ஸோ இமா, பி◌⁴க்க²வே, ஏஸனா. கதமா திஸ்ஸோ? காமேஸனா, ப◌⁴வேஸனா, ப்³ரஹ்மசரியேஸனா - இமா கோ², பி◌⁴க்க²வே, திஸ்ஸோ ஏஸனா”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“காமேஸனா ப◌⁴வேஸனா, ப்³ரஹ்மசரியேஸனா ஸஹ;
இதி ஸச்சபராமாஸோ, தி³ட்டி²ட்டா²னா ஸமுஸ்ஸயா.

“ஸப்³ப³ராக³விரத்தஸ்ஸ, தண்ஹக்க²யவிமுத்தினோ;
ஏஸனா படினிஸ்ஸட்டா², தி³ட்டி²ட்டா²னா ஸமூஹதா;
ஏஸனானங் க²யா பி◌⁴க்கு², நிராஸோ அகத²ங்கதீ²”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ச²ட்ட²ங்.

7. பட²மஆஸவஸுத்தங்

56. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தயோமே, பி◌⁴க்க²வே, ஆஸவா. கதமே தயோ? காமாஸவோ, ப◌⁴வாஸவோ, அவிஜ்ஜாஸவோ - இமே கோ², பி◌⁴க்க²வே, தயோ ஆஸவா”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ஸமாஹிதோ ஸம்பஜானோ, ஸதோ பு³த்³த◌⁴ஸ்ஸ ஸாவகோ;
ஆஸவே ச பஜானாதி, ஆஸவானஞ்ச ஸம்ப◌⁴வங்.

“யத்த² சேதா நிருஜ்ஜ²ந்தி, மக்³க³ஞ்ச க²யகா³மினங்;
ஆஸவானங் க²யா பி◌⁴க்கு², நிச்சா²தோ பரினிப்³பு³தோ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ஸத்தமங்.

8. து³தியஆஸவஸுத்தங்

57. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தயோமே, பி⁴க்க²வே, ஆஸவா. கதமே தயோ? காமாஸவோ, ப⁴வாஸவோ, அவிஜ்ஜாஸவோ - இமே கோ², பி⁴க்க²வே, தயோ ஆஸவா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“யஸ்ஸ காமாஸவோ கீ²ணோ, அவிஜ்ஜா ச விராஜிதா;
ப⁴வாஸவோ பரிக்கீ²ணோ, விப்பமுத்தோ நிரூபதி⁴;
தா⁴ரேதி அந்திமங் தே³ஹங், ஜெத்வா மாரங் ஸவாஹினி”ந்தி
[ஸவாஹனந்தி (ப³ஹூஸு)].

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. அட்ட²மங்.

9. தண்ஹாஸுத்தங்

58. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“திஸ்ஸோ இமா, பி⁴க்க²வே, தண்ஹா. கதமா திஸ்ஸோ? காமதண்ஹா, ப⁴வதண்ஹா, விப⁴வதண்ஹா - இமா கோ², பி⁴க்க²வே, திஸ்ஸோ தண்ஹா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“தண்ஹாயோகே³ன ஸங்யுத்தா, ரத்தசித்தா ப⁴வாப⁴வே;
தே யோக³யுத்தா மாரஸ்ஸ, அயோக³க்கே²மினோ ஜனா;
ஸத்தா க³ச்ச²ந்தி ஸங்ஸாரங், ஜாதீமரணகா³மினோ.

“யே ச தண்ஹங் பஹந்த்வான, வீததண்ஹா [நிக்கண்ஹா ச (ஸீ॰ க॰)] ப⁴வாப⁴வே;
தே வே [தே ச (ஸீ॰ பீ॰ க॰)] பாரங்க³தா [பாரக³தா (க॰ ஸீ॰ ஸ்யா॰)] லோகே, யே பத்தா ஆஸவக்க²ய”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. நவமங்.

10. மாரதெ⁴ய்யஸுத்தங்

59. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தீஹி, பி⁴க்க²வே, த⁴ம்மேஹி ஸமன்னாக³தோ பி⁴க்கு² அதிக்கம்ம மாரதெ⁴ய்யங் ஆதி³ச்சோவ விரோசதி. கதமேஹி தீஹி? இத⁴, பி⁴க்க²வே,

பி⁴க்கு² அஸேகே²ன ஸீலக்க²ந்தே⁴ன ஸமன்னாக³தோ ஹோதி, அஸேகே²ன ஸமாதி⁴க்க²ந்தே⁴ன ஸமன்னாக³தோ ஹோதி, அஸேகே²ன பஞ்ஞாக்க²ந்தே⁴ன ஸமன்னாக³தோ ஹோதி - இமேஹி கோ², பி⁴க்க²வே, தீஹி த⁴ம்மேஹி ஸமன்னாக³தோ பி⁴க்கு² அதிக்கம்ம மாரதெ⁴ய்யங் ஆதி³ச்சோவ விரோசதீ''தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

> ''ஸீலங் ஸமாதி⁴ பஞ்ஞா ச, யஸ்ஸ ஏதே ஸுபா⁴விதா;
> அதிக்கம்ம மாரதெ⁴ய்யங், ஆதி³ச்சோவ விரோசதீ''தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. த³ஸமங்.

பட²மோ வக்³கோ³ நிட்டி²தோ.

தஸ்ஸுத்³தா³னங் -

> மூலதா⁴து அத² வேத³னா து³வே, ஏஸனா ச து³வே ஆஸவா து³வே;
> தண்ஹாதோ ச அத² [தண்ஹாதோ அத² (ஸ்யா॰)] மாரதெ⁴ய்யதோ,
> வக்³க³மாஹு பட²மந்தி முத்தமந்தி.

2. து³தியவக்³கோ³

1. புஞ்ஞகிரியவத்து²ஸுத்தங்

60. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

''தீணிமானி, பி⁴க்க²வே, புஞ்ஞகிரியவத்தூ²னி. கதமானி தீணி? தா³னமயங் புஞ்ஞகிரியவத்து², ஸீலமயங் புஞ்ஞகிரியவத்து², பா⁴வனாமயங் புஞ்ஞகிரியவத்து² - இமானி கோ², பி⁴க்க²வே, தீணி புஞ்ஞகிரியவத்தூ²னீ''தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

> ''புஞ்ஞமேவ ஸோ ஸிக்கெ²ய்ய, ஆயதக்³க³ங் ஸுகு²த்³ரயங்;
> தா³னஞ்ச ஸமசரியஞ்ச, மெத்தசித்தஞ்ச பா⁴வயே.

> ''ஏதே த⁴ம்மே பா⁴வயித்வா, தயோ ஸுக²ஸமுத்³த³யே;
> அப்³யாபஜ்ஜ²ங் ஸுக²ங் லோகங், பண்டி³தோ உபபஜ்ஜதீ''தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பட²மங்.

2. சக்கு²ஸுத்தங்

61. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தீணிமானி, பி⁴க்க²வே, சக்கூ²னி. கதமானி தீணி? மங்ஸசக்கு², தி³ப்³ப³சக்கு², பஞ்ஞாசக்கு² - இமானி கோ², பி⁴க்க²வே, தீணி சக்கூ²னீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“மங்ஸசக்கு² தி³ப்³ப³சக்கு², பஞ்ஞாசக்கு² அனுத்தரங்;
ஏதானி தீணி சக்கூ²னி, அக்கா²ஸி புரிஸுத்தமோ.

“மங்ஸசக்கு²ஸ்ஸ உப்பாதோ³, மக்³கோ³ தி³ப்³ப³ஸ்ஸ சக்கு²னோ;
யதோ ஞாணங் உத³பாதி³, பஞ்ஞாசக்கு² அனுத்தரங்;
யஸ்ஸ சக்கு²ஸ்ஸ படிலாபா⁴, ஸப்³ப³து³க்கா² பமுச்சதீ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. து³தியங்.

3. இந்த்³ரியஸுத்தங்

62. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தீணிமானி, பி⁴க்க²வே, இந்த்³ரியானி. கதமானி தீணி? அனஞ்ஞாதஞ்ஞஸ்ஸாமீதிந்த்³ரியங், அஞ்ஞிந்த்³ரியங், அஞ்ஞாதாவிந்த்³ரியங் - இமானி கோ², பி⁴க்க²வே, தீணி இந்த்³ரியானீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ஸேக²ஸ்ஸ ஸிக்க²மானஸ்ஸ, உஜுமக்³கா³னுஸாரினோ;
க²யஸ்மிங் பட²மங் ஞாணங், ததோ அஞ்ஞா அனந்தரா.

“ததோ அஞ்ஞா விமுத்தஸ்ஸ, ஞாணங் வே ஹோதி தாதி³னோ;
அகுப்பா மே விமுத்தீதி, ப⁴வஸங்யோஜனக்க²யா.

“ஸ வே [ஸசே (ஸீ॰ ஸ்யா॰)] இந்த்³ரியஸம்பன்னோ, ஸந்தோ ஸந்திபதே³ ரதோ;
தா⁴ரேதி அந்திமங் தே³ஹங், ஜெத்வா மாரங் ஸவாஹினி”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ததியங்.

4. அத்³தா⁴ஸுத்தங்

63. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தயோமே, பி⁴க்க²வே, அத்³தா⁴. கதமே தயோ? அதீதோ அத்³தா⁴, அனாக³தோ அத்³தா⁴, பச்சுப்பன்னோ அத்³தா⁴ - இமே கோ², பி⁴க்க²வே, தயோ அத்³தா⁴”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“அக்கெ²ய்யஸஞ்ஞினோ ஸத்தா, அக்கெ²ய்யஸ்மிங் பதிட்டி²தா;
அக்கெ²ய்யங் அபரிஞ்ஞாய, யோக³மாயந்தி மச்சுனோ.

“அக்கெ²ய்யஞ்ச பரிஞ்ஞாய, அக்கா²தாரங் ந மஞ்ஞதி;
பு²ட்டோ² விமொக்கோ² மனஸா, ஸந்திபத³மனுத்தரங்.

“ஸ வே [ஸசே (க॰)] அக்கெ²ய்யஸம்பன்னோ, ஸந்தோ ஸந்திபதே³ ரதோ;
ஸங்கா²யஸேவீ த⁴ம்மட்டோ², ஸங்க்²யங் நோபேதி வேத³கூ³”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. சதுத்த²ங்.

5. து³ச்சரிதஸுத்தங்

64. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தீணிமானி, பி⁴க்க²வே, து³ச்சரிதானி. கதமானி தீணி? காயது³ச்சரிதங், வசீது³ச்சரிதங், மனோது³ச்சரிதங் - இமானி கோ², பி⁴க்க²வே, தீணி து³ச்சரிதானீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“காயது³ச்சரிதங் கத்வா, வசீது³ச்சரிதானி ச;
மனோது³ச்சரிதங் கத்வா, யஞ்சஞ்ஞங் தோ³ஸஸங்ஹிதங்.

“அகத்வா குஸலங் கம்மங், கத்வானாகுஸலங் ப³ஹுங்;
காயஸ்ஸ பே⁴தா³ து³ப்பஞ்ஞோ, நிரயங் ஸோபபஜ்ஜதீ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பஞ்சமங்.

6. ஸுசரிதஸுத்தங்

65. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தீணிமானி, பி⁴க்க²வே, ஸுசரிதானி. கதமானி தீணி? காயஸுசரிதங், வசீஸுசரிதங், மனோஸுசரிதங் - இமானி கோ², பி⁴க்க²வே, தீணி ஸுசரிதானீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“காயது³ச்சரிதங் ஹித்வா, வசீது³ச்சரிதானி ச;
மனோது³ச்சரிதங் ஹித்வா, யஞ்சஞ்ஞங் தோ³ஸஸங்ஹிதங்.

“அகத்வாகுஸலங் கம்மங், கத்வான குஸலங் ப³ஹுங்;
காயஸ்ஸ பே⁴தா³ ஸப்பஞ்ஞோ, ஸக்³க³ங் ஸோ உபபஜ்ஜதீ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ச²ட்ட²ங்.

7. ஸோசெய்யஸுத்தங்

66. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தீணிமானி, பி⁴க்க²வே, ஸோசெய்யானி. கதமானி தீணி? காயஸோசெய்யங், வசீஸோசெய்யங், மனோஸோசெய்யங் - இமானி கோ², பி⁴க்க²வே, தீணி ஸோசெய்யானீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“காயஸுசிங் வசீஸுசிங் [வாசாஸுசிங் (க॰)], சேதோஸுசிமனாஸவங்;
ஸுசிங் ஸோசெய்யஸம்பன்னங், ஆஹு ஸப்³ப³ப்பஹாயின”ந்தி [ஆஹு நின்ஹாதபாபகந்தி (அ॰ நி॰ 3.122) யுத்ததரங்].

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ஸத்தமங்.

8. மோனெய்யஸுத்தங்

67. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தீணிமானி, பி⁴க்க²வே, மோனெய்யானி. கதமானி தீணி? காயமோனெய்யங், வசீமோனெய்யங், மனோமோனெய்யங் - இமானி கோ², பி⁴க்க²வே, தீணி மோனெய்யானீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“காயமுனிங் வசீமுனிங், மனோமுனிமனாஸவங்;
முனிங் மோனெய்யஸம்பன்னங், ஆஹு நின்ஹாதபாபக”ந்தி [ஆஹு ஸப்³ப³ப்பஹாயினந்தி (அ॰ நி॰ 3.123)].

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. அட்ட²மங்.

9. பட²மராக³ஸுத்தங்

68. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“யஸ்ஸ கஸ்ஸசி, பி⁴க்க²வே, ராகோ³ அப்பஹீனோ, தோ³ஸோ அப்பஹீனோ, மோஹோ அப்பஹீனோ - அயங் வுச்சதி, பி⁴க்க²வே, ‘ப³த்³தோ⁴ [ப³ந்தோ³ (ப³ஹூஸு)] மாரஸ்ஸ படிமுக்கஸ்ஸ மாரபாஸோ யதா²காமகரணீயோ [யதா² காமகரணீயோ ச (ஸீ॰ ஸ்யா॰ பீ॰ க॰)] பாபிமதோ’. யஸ்ஸ கஸ்ஸசி, பி⁴க்க²வே, ராகோ³ பஹீனோ, தோ³ஸோ பஹீனோ, மோஹோ பஹீனோ - அயங் வுச்சதி, பி⁴க்க²வே, ‘அப³த்³தோ⁴ மாரஸ்ஸ

ஓமுக்கஸ்ஸ மாரபாஸோ ந யதா² காமகரணீயோ [ந யதா²காமகரணீயோ ச (ஸ்யா॰)] பாபிமதோ’’’தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“யஸ்ஸ ராகோ³ ச தோ³ஸோ ச, அவிஜ்ஜா ச விராஜிதா;
தங் பா⁴விதத்தஞ்ஞதரங், ப்³ரஹ்மபூ⁴தங் ததா²க³தங்;
பு³த்³த⁴ங் வேரப⁴யாதீதங், ஆஹு ஸப்³ப³ப்பஹாயின’’ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. நவமங்.

10. து³தியராக³ஸுத்தங்

69. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“யஸ்ஸ கஸ்ஸசி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²ஸ்ஸ வா பி⁴க்கு²னியா வா ராகோ³ அப்பஹீனோ, தோ³ஸோ அப்பஹீனோ, மோஹோ அப்பஹீனோ - அயங் வுச்சதி, பி⁴க்க²வே, ந ‘அதரி [அதிண்ணோ (க॰ ஸீ॰ க॰)] ஸமுத்³த³ங் ஸஊமிங் ஸவீசிங் ஸாவட்டங் ஸக³ஹங் ஸரக்க²ஸங்’. யஸ்ஸ கஸ்ஸசி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²ஸ்ஸ வா பி⁴க்கு²னியா வா ராகோ³ பஹீனோ, தோ³ஸோ பஹீனோ, மோஹோ பஹீனோ - அயங் வுச்சதி, பி⁴க்க²வே, ‘அதரி ஸமுத்³த³ங் ஸஊமிங் ஸவீசிங் ஸாவட்டங் ஸக³ஹங் ஸரக்க²ஸங், திண்ணோ பாரங்க³தோ [பாரக³தோ (ஸீ॰ அட்ட²॰ ஸ்யா॰)] த²லே திட்ட²தி ப்³ராஹ்மணோ’’’தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“யஸ்ஸ ராகோ³ ச தோ³ஸோ ச, அவிஜ்ஜா ச விராஜிதா;
ஸோமங் ஸமுத்³த³ங் ஸக³ஹங் ஸரக்க²ஸங், ஸஊமிப⁴யங் து³த்தரங் அச்சதாரி.

“ஸங்கா³திகோ³ மச்சுஜஹோ நிரூபதி⁴, பஹாஸி து³க்க²ங் அபுனப்³ப⁴வாய;
அத்த²ங்க³தோ ஸோ ந பமாணமேதி, அமோஹயி மச்சுராஜந்தி ப்³ரூமீ’’தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. த³ஸமங்.

து³தியோ வக்³கோ³ நிட்டி²தோ.

தஸ்ஸுத்³தா³னங் -

புஞ்ஞங் சக்கு² அத² இந்த்³ரியானி [அத்தி²ந்த்³ரியா (ஸ்யா॰)], அத்³தா⁴ ச சரிதங் து³வே ஸோசி [ஸுசி (ஸ்யா॰)];
முனோ [முனே (ஸ்யா॰)] அத² ராக³து³வே, புன வக்³க³மாஹு து³தியமுத்தமந்தி.

3. ததியவக்³கோ³

1. மிச்சா²தி³ட்டி²கஸுத்தங்

70. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தி³ட்டா² மயா, பி⁴க்க²வே, ஸத்தா காயது³ச்சரிதேன ஸமன்னாக³தா வசீது³ச்சரிதேன ஸமன்னாக³தா மனோது³ச்சரிதேன ஸமன்னாக³தா அரியானங் உபவாத³கா மிச்சா²தி³ட்டி²கா மிச்சா²தி³ட்டி²கம்மஸமாதா³னா. தே காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா அபாயங் து³க்³க³திங் வினிபாதங் நிரயங் உபபன்னா.

“தங் கோ² பனாஹங், பி⁴க்க²வே, நாஞ்ஞஸ்ஸ ஸமணஸ்ஸ வா ப்³ராஹ்மணஸ்ஸ வா ஸுத்வா வதா³மி. தி³ட்டா² மயா, பி⁴க்க²வே, ஸத்தா காயது³ச்சரிதேன ஸமன்னாக³தா வசீது³ச்சரிதேன ஸமன்னாக³தா மனோது³ச்சரிதேன ஸமன்னாக³தா அரியானங் உபவாத³கா மிச்சா²தி³ட்டி²கா மிச்சா²தி³ட்டி²கம்மஸமாதா³னா. தே காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா அபாயங் து³க்³க³திங் வினிபாதங் நிரயங் உபபன்னா. அபி ச, பி⁴க்க²வே, யதே³வ ஸாமங் ஞாதங் ஸாமங் தி³ட்ட²ங் ஸாமங் விதி³தங் ததே³வாஹங் வதா³மி.

“தி³ட்டா² மயா, பி⁴க்க²வே, ஸத்தா காயது³ச்சரிதேன ஸமன்னாக³தா வசீது³ச்சரிதேன ஸமன்னாக³தா மனோது³ச்சரிதேன ஸமன்னாக³தா அரியானங் உபவாத³கா மிச்சா²தி³ட்டி²கா மிச்சா²தி³ட்டி²கம்மஸமாதா³னா. தே காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா அபாயங் து³க்³க³திங் வினிபாதங் நிரயங் உபபன்னா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“மிச்சா² மனங் பணிதா⁴ய, மிச்சா² வாசஞ்ச பா⁴ஸிய [மிசா வாசங் அபா⁴ஸிய (ஸப்³ப³த்த²)];
மிச்சா² கம்மானி கத்வான, காயேன இத⁴ புக்³க³லோ.

“அப்பஸ்ஸுதாபுஞ்ஞகரோ [அப்பஸ்ஸுதோபுஞ்ஞகரோ (ஸீ॰), அப்பஸ்ஸுதோ அபுஞ்ஞகரோ (ஸ்யா॰ பீ॰)], அப்பஸ்மிங் இத⁴ ஜீவிதே;
காயஸ்ஸ பே⁴தா³ து³ப்பஞ்ஞோ, நிரயங் ஸோபபஜ்ஜதீ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பட²மங்.

2. ஸம்மாதி³ட்டி²கஸுத்தங்

71. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தி³ட்டா² மயா, பி⁴க்க²வே, ஸத்தா காயஸுசரிதேன ஸமன்னாக³தா வசீஸுசரிதேன ஸமன்னாக³தா மனோஸுசரிதேன ஸமன்னாக³தா அரியானங்

அனுபவாத³கா ஸம்மாதி³ட்டி²கா ஸம்மாதி³ட்டி²கம்மஸமாதா³னா. தே காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா ஸுக³திங் ஸக்³க³ங் லோகங் உபபன்னா.

“தங் கோ² பனாஹங், பி⁴க்க²வே, நாஞ்ஞஸ்ஸ ஸமணஸ்ஸ வா ப்³ராஹ்மணஸ்ஸ வா ஸுத்வா வதா³மி. தி³ட்டா² மயா , பி⁴க்க²வே, ஸத்தா காயஸுசரிதேன ஸமன்னாக³தா வசீஸுசரிதேன ஸமன்னாக³தா மனோஸுசரிதேன ஸமன்னாக³தா அரியானங் அனுபவாத³கா ஸம்மாதி³ட்டி²கா ஸம்மாதி³ட்டி²கம்மஸமாதா³னா. தே காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா ஸுக³திங் ஸக்³க³ங் லோகங் உபபன்னா. அபி ச, பி⁴க்க²வே, யதே³வ ஸாமங் ஞாதங் ஸாமங் தி³ட்ட²ங் ஸாமங் விதி³தங் ததே³வாஹங் வதா³மி.

“தி³ட்டா² மயா, பி⁴க்க²வே, ஸத்தா காயஸுசரிதேன ஸமன்னாக³தா வசீஸுசரிதேன ஸமன்னாக³தா மனோஸுசரிதேன ஸமன்னாக³தா அரியானங் அனுபவாத³கா ஸம்மாதி³ட்டி²கா ஸம்மாதி³ட்டி²கம்மஸமாதா³னா. தே காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா ஸுக³திங் ஸக்³க³ங் லோகங் உபபன்னா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ஸம்மா மனங் பணிதா⁴ய, ஸம்மா வாசஞ்ச பா⁴ஸிய [ஸம்மா வாசங் அபா⁴ஸிய (ஸப்³ப³த்த²)];
ஸம்மா கம்மானி கத்வான, காயேன இத⁴ புக்³க³லோ.

“ப³ஹுஸ்ஸுதோ புஞ்ஞகரோ, அப்பஸ்மிங் இத⁴ ஜீவிதே;
காயஸ்ஸ பே⁴தா³ ஸப்பஞ்ஞோ, ஸக்³க³ங் ஸோ உபபஜ்ஜதீ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. து³தியங்.

3. நிஸ்ஸரணியஸுத்தங்

72. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“திஸ்ஸோ இமா, பி⁴க்க²வே, நிஸ்ஸரணியா [நிஸ்ஸாரணீயா (அ॰ நி॰ 5.200)] தா⁴துயோ. கதமா திஸ்ஸோ? காமானமேதங் நிஸ்ஸரணங் யதி³த³ங் நெக்க²ம்மங், ரூபானமேதங் நிஸ்ஸரணங் யதி³த³ங் ஆருப்பங், யங் கோ² பன கிஞ்சி பூ⁴தங் ஸங்க²தங் படிச்சஸமுப்பன்னங் நிரோதோ⁴ தஸ்ஸ நிஸ்ஸரணங் - இமா கோ², பி⁴க்க²வே, திஸ்ஸோ நிஸ்ஸரணியா தா⁴துயோ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“காமனிஸ்ஸரணங் ஞத்வா, ரூபானஞ்ச அதிக்கமங்;
ஸப்³ப³ஸங்கா²ரஸமத²ங், பு²ஸங் ஆதாபி ஸப்³ப³தா³.

“ஸ வே ஸம்மத்³த³ஸோ பி⁴க்கு², யதோ தத்த² விமுச்சதி;

அபி◌⁴ஞ்ஞாவோஸிதோ ஸந்தோ, ஸ வே யோகா³திகோ³ முனீ’’தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ததியங்.

4. ஸந்ததரஸுத்தங்

73. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ரூபேஹி, பி◌⁴க்க²வே, அரூபா [ஆருப்பா (ஸீ॰)] ஸந்ததரா, அரூபேஹி நிரோதோ◌⁴ ஸந்ததரோ’’தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“யே ச ரூபூபகா³ ஸத்தா, யே ச அரூபட்டா²யினோ [ஆருப்பட்டா²யினோ (ஸீ॰)];
நிரோத◌⁴ங் அப்பஜானந்தா, ஆக³ந்தாரோ புனப்³ப◌⁴வங்.

“யே ச ரூபே பரிஞ்ஞாய, அரூபேஸு அஸண்டி²தா;
நிரோதே◌⁴ யே விமுச்சந்தி, தே ஜனா மச்சுஹாயினோ.

“காயேன அமதங் தா◌⁴துங், பு²ஸயித்வா நிரூபதி◌⁴ங்;
உபதி◌⁴ப்படினிஸ்ஸக்³க³ங், ஸச்சி²கத்வா அனாஸவோ;
தே³ஸேதி ஸம்மாஸம்பு³த்³தோ◌⁴, அஸோகங் விரஜங் பத³’’ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. சதுத்த²ங்.

5. புத்தஸுத்தங்

74. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தயோமே, பி◌⁴க்க²வே, புத்தா ஸந்தோ ஸங்விஜ்ஜமானா லோகஸ்மிங். கதமே தயோ? அதிஜாதோ, அனுஜாதோ, அவஜாதோதி.

“கத²ஞ்ச , பி◌⁴க்க²வே, புத்தோ அதிஜாதோ ஹோதி? இத◌⁴, பி◌⁴க்க²வே, புத்தஸ்ஸ மாதாபிதரோ ஹொந்தி ந பு³த்³த◌⁴ங் ஸரணங் க³தா, ந த◌⁴ம்மங் ஸரணங் க³தா, ந ஸங்க◌⁴ங் ஸரணங் க³தா; பாணாதிபாதா அப்படிவிரதா, அதி³ன்னாதா³னா அப்படிவிரதா, காமேஸுமிச்சா²சாரா அப்படிவிரதா, முஸாவாதா³ அப்படிவிரதா, ஸுராமேரயமஜ்ஜபமாத³ட்டா²னா அப்படிவிரதா, து³ஸ்ஸீலா பாபத◌⁴ம்மா. புத்தோ ச நேஸங் ஹோதி பு³த்³த◌⁴ங் ஸரணங் க³தோ, த◌⁴ம்மங் ஸரணங் க³தோ, ஸங்க◌⁴ங் ஸரணங் க³தோ; பாணாதிபாதா படிவிரதோ, அதி³ன்னாதா³னா படிவிரதோ, காமேஸுமிச்சா²சாரா படிவிரதோ, முஸாவாதா³ படிவிரதோ, ஸுராமேரயமஜ்ஜபமாத³ட்டா²னா படிவிரதோ,

ஸீலவா கல்யாணத⁴ம்மோ. ஏவங் கோ², பி⁴க்க²வே, புத்தோ அதிஜாதோ ஹோதி.

“கத²ஞ்ச , பி⁴க்க²வே, புத்தோ அனுஜாதோ ஹோதி? இத⁴, பி⁴க்க²வே, புத்தஸ்ஸ மாதாபிதரோ ஹொந்தி பு³த்³த⁴ங் ஸரணங் க³தா, த⁴ம்மங் ஸரணங் க³தா, ஸங்க⁴ங் ஸரணங் க³தா; பாணாதிபாதா படிவிரதா, அதி³ன்னாதா³னா படிவிரதா, காமேஸுமிச்சா²சாரா படிவிரதா, முஸாவாதா³ படிவிரதா, ஸுராமேரயமஜ்ஜபமாத³ட்டா²னா படிவிரதா, ஸீலவந்தோ கல்யாணத⁴ம்மா. புத்தோபி நேஸங் ஹோதி பு³த்³த⁴ங் ஸரணங் க³தோ, த⁴ம்மங் ஸரணங் க³தோ, ஸங்க⁴ங் ஸரணங் க³தோ; பாணாதிபாதா படிவிரதோ, அதி³ன்னாதா³னா படிவிரதோ, காமேஸுமிச்சா²சாரா படிவிரதோ, முஸாவாதா³ படிவிரதோ, ஸுராமேரயமஜ்ஜபமாத³ட்டா²னா படிவிரதோ, ஸீலவா கல்யாணத⁴ம்மோ. ஏவங் கோ², பி⁴க்க²வே, புத்தோ அனுஜாதோ ஹோதி.

“கத²ஞ்ச , பி⁴க்க²வே, புத்தோ அவஜாதோ ஹோதி? இத⁴, பி⁴க்க²வே, புத்தஸ்ஸ மாதாபிதரோ ஹொந்தி பு³த்³த⁴ங் ஸரணங் க³தா, த⁴ம்மங் ஸரணங் க³தா, ஸங்க⁴ங் ஸரணங் க³தா; பாணாதிபாதா படிவிரதா, அதி³ன்னாதா³னா படிவிரதா, காமேஸுமிச்சா²சாரா படிவிரதா, முஸாவாதா³ படிவிரதா, ஸுராமேரயமஜ்ஜபமாத³ட்டா²னா படிவிரதா, ஸீலவந்தோ கல்யாணத⁴ம்மா. புத்தோ ச நேஸங் ஹோதி ந பு³த்³த⁴ங் ஸரணங் க³தோ, ந த⁴ம்மங் ஸரணங் க³தோ, ந ஸங்க⁴ங் ஸரணங் க³தோ; பாணாதிபாதா அப்படிவிரதோ, அதி³ன்னாதா³னா அப்படிவிரதோ, காமேஸுமிச்சா²சாரா அப்படிவிரதோ, முஸாவாதா³ அப்படிவிரதோ, ஸுராமேரயமஜ்ஜபமாத³ட்டா²னா அப்படிவிரதோ, து³ஸ்ஸீலோ பாபத⁴ம்மோ. ஏவங் கோ², பி⁴க்க²வே, புத்தோ அவஜாதோ ஹோதி. இமே கோ², பி⁴க்க²வே, தயோ புத்தா ஸந்தோ ஸங்விஜ்ஜமானா லோகஸ்மி”ந்தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“அதிஜாதங் அனுஜாதங், புத்தமிச்ச²ந்தி பண்டி³தா;
அவஜாதங் ந இச்ச²ந்தி, யோ ஹோதி குலக³ந்த⁴னோ.

“ஏதே கோ² புத்தா லோகஸ்மிங், யே ப⁴வந்தி உபாஸகா;
ஸத்³தா⁴ ஸீலேன ஸம்பன்னா, வத³ஞ்ஞூ வீதமச்ச²ரா;
சந்தோ³ அப்³ப⁴க⁴னா முத்தோ, பரிஸாஸு விரோசரே”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பஞ்சமங்.

6. அவுட்டி²கஸுத்தங்

75. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தயோமே, பி◌⁴க்க²வே, புக்³க³லா ஸந்தோ ஸங்விஜ்ஜமானா லோகஸ்மிங். கதமே தயோ? அவுட்டி²கஸமோ , பதே³ஸவஸ்ஸீ, ஸப்³ப³த்தா²பி◌⁴வஸ்ஸீ.

“கத²ஞ்ச , பி◌⁴க்க²வே, புக்³க³லோ அவுட்டி²கஸமோ ஹோதி? இத◌⁴, பி◌⁴க்க²வே, ஏகச்சோ புக்³க³லோ ஸப்³பே³ஸஞ்ஞேவ ந தா³தா ஹோதி, ஸமணப்³ராஹ்மணகபணத்³தி◌⁴கவனிப்³ப³கயாசகானங் [... வணிப்³ப³கயாசகானங் (ஸீ.)] அன்னங் பானங் வத்த²ங் யானங் மாலாக³ந்த◌⁴விலேபனங் ஸெய்யாவஸத²பதீ³பெய்யங். ஏவங் கோ², பி◌⁴க்க²வே, புக்³க³லோ அவுட்டி²கஸமோ ஹோதி.

“கத²ஞ்ச, பி◌⁴க்க²வே, புக்³க³லோ பதே³ஸவஸ்ஸீ ஹோதி? இத◌⁴, பி◌⁴க்க²வே, ஏகச்சோ புக்³க³லோ ஏகச்சானங் தா³தா (ஹோதி) [( ) நத்தி² ஸ்யாமபொத்த²கே], ஏகச்சானங் ந தா³தா ஹோதி ஸமணப்³ராஹ்மணகபணத்³தி◌⁴கவனிப்³ப³கயாசகானங் அன்னங் பானங் வத்த²ங் யானங் மாலாக³ந்த◌⁴விலேபனங் ஸெய்யாவஸத²பதீ³பெய்யங். ஏவங் கோ², பி◌⁴க்க²வே, புக்³க³லோ பதே³ஸவஸ்ஸீ ஹோதி.

“கத²ஞ்ச, பி◌⁴க்க²வே, புக்³க³லோ ஸப்³ப³த்தா²பி◌⁴வஸ்ஸீ ஹோதி? இத◌⁴, பி◌⁴க்க²வே, ஏகச்சோ புக்³க³லோ ஸப்³பே³ஸங்வ தே³தி, ஸமணப்³ராஹ்மணகபணத்³தி◌⁴கவனிப்³ப³கயாசகானங் அன்னங் பானங் வத்த²ங் யானங் மாலாக³ந்த◌⁴விலேபனங் ஸெய்யாவஸத²பதீ³பெய்யங். ஏவங் கோ², பி◌⁴க்க²வே, புக்³க³லோ ஸப்³ப³த்தா²பி◌⁴வஸ்ஸீ ஹோதி. இமே கோ², பி◌⁴க்க²வே, தயோ புக்³க³லா ஸந்தோ ஸங்விஜ்ஜமானா லோகஸ்மி”ந்தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ந ஸமணே ந ப்³ராஹ்மணே, ந கபணத்³தி◌⁴கவனிப்³ப³கே;
லத்³தா◌⁴ன ஸங்விபா◌⁴ஜேதி, அன்னங் பானஞ்ச போ◌⁴ஜனங்;
தங் வே அவுட்டி²கஸமோதி, ஆஹு நங் புரிஸாத◌⁴மங்.

“ஏகச்சானங் ந த³தா³தி, ஏகச்சானங் பவெச்ச²தி;
தங் வே பதே³ஸவஸ்ஸீதி, ஆஹு மேதா◌⁴வினோ ஜனா.

“ஸுபி◌⁴க்க²வாசோ புரிஸோ, ஸப்³ப³பூ◌⁴தானுகம்பகோ;
ஆமோத³மானோ பகிரேதி, தே³த² தே³தா²தி பா◌⁴ஸதி.

“யதா²பி மேகோ◌⁴ த²னயித்வா, க³ஜ்ஜயித்வா பவஸ்ஸதி;
த²லங் நின்னஞ்ச பூரேதி, அபி◌⁴ஸந்த³ந்தோவ [அபி◌⁴ஸந்தெ³ந்தோவ (?)] வாரினா.

“ஏவமேவ இதே⁴கச்சோ, புக்³க³லோ ஹோதி தாதி³ஸோ;
த⁴ம்மேன ஸங்ஹரித்வான, உட்டா²னாதி⁴க³தங் த⁴னங்;
தப்பேதி அன்னபானேன, ஸம்மா பத்தே வனிப்³ப³கே”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ச²ட்ட²ங்.

7. ஸுக²பத்த²னாஸுத்தங்

76. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தீணிமானி, பி⁴க்க²வே, ஸுகா²னி பத்த²யமானோ ஸீலங் ரக்கெ²ய்ய பண்டி³தோ. கதமானி தீணி? பஸங்ஸா மே ஆக³ச்ச²தூதி [ஆக³ச்ச²ந்தூதி (ஸ்யா॰)] ஸீலங் ரக்கெ²ய்ய பண்டி³தோ, போ⁴கா³ மே உப்பஜ்ஜந்தூதி ஸீலங் ரக்கெ²ய்ய பண்டி³தோ, காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா ஸுக³திங் ஸக்³க³ங் லோகங் உபபஜ்ஜிஸ்ஸாமீதி ஸீலங் ரக்கெ²ய்ய பண்டி³தோ. இமானி கோ², பி⁴க்க²வே, தீணி ஸுகா²னி பத்த²யமானோ ஸீலங் ரக்கெ²ய்ய பண்டி³தோ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ஸீலங் ரக்கெ²ய்ய மேதா⁴வீ, பத்த²யானோ தயோ ஸுகே²;
பஸங்ஸங் வித்தலாப⁴ஞ்ச, பேச்ச ஸக்³கே³ பமோத³னங்.

“அகரொந்தோபி சே பாபங், கரொந்தமுபஸேவதி;
ஸங்கியோ ஹோதி பாபஸ்மிங், அவண்ணோ சஸ்ஸ ரூஹதி.

“யாதி³ஸங் குருதே மித்தங், யாதி³ஸங் சூபஸேவதி;
ஸ வே தாதி³ஸகோ ஹோதி, ஸஹவாஸோ ஹி [ஸஹவாஸோபி (ஸீ॰ க॰)] தாதி³ஸோ.

“ஸேவமானோ ஸேவமானங், ஸம்பு²ட்டோ² ஸம்பு²ஸங் பரங்;
ஸரோ தி³த்³தோ⁴ கலாபங்வ, அலித்தமுபலிம்பதி;
உபலேபப⁴யா [உபலிம்பப⁴யா (க॰)] தீ⁴ரோ, நேவ பாபஸகா² ஸியா.

“பூதிமச்ச²ங் குஸக்³கே³ன, யோ நரோ உபனய்ஹதி;
குஸாபி பூதி வாயந்தி, ஏவங் பா³லூபஸேவனா.

“தக³ரஞ்ச பலாஸேன, யோ நரோ உபனய்ஹதி;
பத்தாபி ஸுரபி⁴ வாயந்தி, ஏவங் தீ⁴ரூபஸேவனா.

“தஸ்மா பத்தபுடஸ்ஸேவ [பலாஸபுடஸ்ஸேவ (பீ॰ க॰)], ஞத்வா ஸம்பாகமத்தனோ;
அஸந்தே நுபஸேவெய்ய, ஸந்தே ஸேவெய்ய பண்டி³தோ;

அஸந்தோ நிரயங் நெந்தி, ஸந்தோ பாபெந்தி ஸுக்³க³தி''ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ஸத்தமங்.

8. பி⁴து³ரஸுத்தங்

77. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

"பி⁴து³ராயங் [பி⁴ந்த³ந்தாயங் (ஸ்யா॰ பீ॰ க॰)], பி⁴க்க²வே, காயோ, விஞ்ஞாணங் விராக³த⁴ம்மங், ஸப்³பே³ உபதீ⁴ அனிச்சா து³க்கா² விபரிணாமத⁴ம்மா''தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

"காயஞ்ச பி⁴து³ரங் [பி⁴ந்த³ந்தங் (ஸ்யா॰ பீ॰ க॰)] ஞத்வா, விஞ்ஞாணஞ்ச
விராகு³னங் [விராகி³கங் (க॰ ஸீ॰), பப⁴ங்கு³ணங் (ஸ்யா॰)];
உபதீ⁴ஸு ப⁴யங் தி³ஸ்வா, ஜாதிமரணமச்சகா³;
ஸம்பத்வா பரமங் ஸந்திங், காலங் கங்க²தி பா⁴விதத்தோ''தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. அட்ட²மங்.

9. தா⁴துஸோஸங்ஸந்த³னஸுத்தங்

78. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

"தா⁴துஸோ, பி⁴க்க²வே, ஸத்தா ஸத்தேஹி ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்த³ந்தி ஸமெந்தி. ஹீனாதி⁴முத்திகா ஸத்தா ஹீனாதி⁴முத்திகேஹி ஸத்தேஹி ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்த³ந்தி ஸமெந்தி, கல்யாணாதி⁴முத்திகா ஸத்தா கல்யாணாதி⁴முத்திகேஹி ஸத்தேஹி ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்த³ந்தி ஸமெந்தி.

"அதீதம்பி, பி⁴க்க²வே, அத்³தா⁴னங் தா⁴துஸோவ ஸத்தா ஸத்தேஹி ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்தி³ங்ஸு ஸமிங்ஸு. ஹீனாதி⁴முத்திகா ஸத்தா ஹீனாதி⁴முத்திகேஹி ஸத்தேஹி ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்தி³ங்ஸு ஸமிங்ஸு, கல்யாணாதி⁴முத்திகா ஸத்தா கல்யாணாதி⁴முத்திகேஹி ஸத்தேஹி ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்தி³ங்ஸு ஸமிங்ஸு.

"அனாக³தம்பி , பி⁴க்க²வே, அத்³தா⁴னங் தா⁴துஸோவ ஸத்தா ஸத்தேஹி ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்தி³ஸ்ஸந்தி ஸமெஸ்ஸந்தி. ஹீனாதி⁴முத்திகா ஸத்தா ஹீனாதி⁴முத்திகேஹி ஸத்தேஹி ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்தி³ஸ்ஸந்தி ஸமெஸ்ஸந்தி, கல்யாணாதி⁴முத்திகா ஸத்தா கல்யாணாதி⁴முத்திகேஹி ஸத்தேஹி ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்தி³ஸ்ஸந்தி ஸமெஸ்ஸந்தி.

“ஏதரஹிபி, பி⁴க்க²வே, பச்சுப்பனங் அத்³தா⁴னங் தா⁴துஸோவ ஸத்தா ஸத்தேஹி ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்த³ந்தி ஸமெந்தி. ஹீனாதி⁴முத்திகா ஸத்தா ஹீனாதி⁴முத்திகேஹி ஸத்தேஹி ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்த³ந்தி ஸமெந்தி, கல்யாணாதி⁴முத்திகா ஸத்தா கல்யாணாதி⁴முத்திகேஹி ஸத்தேஹி ஸத்³தி⁴ங் ஸங்ஸந்த³ந்தி ஸமெந்தீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ஸங்ஸக்³கா³ வனதோ² ஜாதோ, அஸங்ஸக்³கே³ன சி²ஜ்ஜதி;
பரித்தங் தா³ருமாருய்ஹ, யதா² ஸீதே³ மஹண்ணவே.

“ஏவங் குஸீதமாக³ம்ம, ஸாது⁴ஜீவீபி ஸீத³தி;
தஸ்மா தங் பரிவஜ்ஜெய்ய, குஸீதங் ஹீனவீரியங்.

“பவிவித்தேஹி அரியேஹி, பஹிதத்தேஹி ஜா²யிபி⁴;
நிச்சங் ஆரத்³த⁴வீரியேஹி, பண்டி³தேஹி ஸஹாவஸே”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. நவமங்.

10. பரிஹானஸுத்தங்

79. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தயோமே, பி⁴க்க²வே, த⁴ம்மா ஸேக²ஸ்ஸ பி⁴க்கு²னோ பரிஹானாய ஸங்வத்தந்தி. கதமே தயோ? இத⁴, பி⁴க்க²வே, ஸேகோ² பி⁴க்கு² கம்மாராமோ ஹோதி, கம்மரதோ, கம்மாராமதமனுயுத்தோ; ப⁴ஸ்ஸாராமோ ஹோதி, ப⁴ஸ்ஸரதோ, ப⁴ஸ்ஸாராமதமனுயுத்தோ; நித்³தா³ராமோ ஹோதி, நித்³தா³ரதோ, நித்³தா³ராமதமனுயுத்தோ. இமே கோ², பி⁴க்க²வே, தயோ த⁴ம்மா ஸேக²ஸ்ஸ பி⁴க்கு²னோ பரிஹானாய ஸங்வத்தந்தி.

“தயோமே, பி⁴க்க²வே, த⁴ம்மா ஸேக²ஸ்ஸ பி⁴க்கு²னோ அபரிஹானாய ஸங்வத்தந்தி. கதமே தயோ? இத⁴, பி⁴க்க²வே, ஸேகோ² பி⁴க்கு² ந கம்மாராமோ ஹோதி, ந கம்மரதோ, ந கம்மாராமதமனுயுத்தோ; ந ப⁴ஸ்ஸாராமோ ஹோதி, ந ப⁴ஸ்ஸரதோ, ந ப⁴ஸ்ஸாராமதமனுயுத்தோ; ந நித்³தா³ராமோ ஹோதி, ந நித்³தா³ரதோ , ந நித்³தா³ராமதமனுயுத்தோ. இமே கோ², பி⁴க்க²வே, தயோ த⁴ம்மா ஸேக²ஸ்ஸ பி⁴க்கு²னோ அபரிஹானாய ஸங்வத்தந்தீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“கம்மாராமோ ப⁴ஸ்ஸாராமோ [ப⁴ஸ்ஸரதோ (ஸப்³ப³த²)],
நித்³தா³ராமோ ச உத்³த⁴தோ;
அப⁴ப்³போ³ தாதி³ஸோ பி⁴க்கு², பு²ட்டு²ங் ஸம்போ³தி⁴முத்தமங்.

“தஸ்மா ஹி அப்பகிச்சஸ்ஸ, அப்பமித்³தோ⁴ அனுத்³த⁴தோ;
ப⁴ப்³போ³ ஸோ தாதி³ஸோ பி⁴க்கு², பு²ட்டு²ங்
ஸம்போ³தி⁴முத்தம”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. த³ஸமங்.

ததியோ வக்³கோ³ நிட்டி²தோ.

தஸ்ஸுத்³தா³னங் -

த்³வே தி³ட்டீ² நிஸ்ஸரணங் ரூபங், புத்தோ அவுட்டி²கேன ச;
ஸுகா² ச பி⁴து³ரோ [பி⁴ந்த³னா (ஸப்³ப³த்த²)] தா⁴து, பரிஹானேன தே
த³ஸாதி.

4. சதுத்த²வக்³கோ³

1. விதக்கஸுத்தங்

80. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தயோமே, பி⁴க்க²வே, அகுஸலவிதக்கா. கதமே தயோ? அனவஞ்ஞத்திபடிஸங்யுத்தோ விதக்கோ, லாப⁴ஸக்காரஸிலோகபடிஸங்யுத்தோ விதக்கோ, பரானுத்³த³யதாபடிஸங்யுத்தோ விதக்கோ. இமே கோ², பி⁴க்க²வே, தயோ அகுஸலவிதக்கா”தி . ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“அனவஞ்ஞத்திஸங்யுத்தோ, லாப⁴ஸக்காரகா³ரவோ;
ஸஹனந்தீ³ அமச்சேஹி, ஆரா ஸங்யோஜனக்க²யா.

“யோ ச புத்தபஸுங் ஹித்வா, விவாஹே ஸங்ஹரானி [ஸங்க³ஹானி (க॰ ஸீ॰ ஸ்யா॰ பீ॰)] ச;
ப⁴ப்³போ³ ஸோ தாதி³ஸோ பி⁴க்கு², பு²ட்டு²ங்
ஸம்போ³தி⁴முத்தம”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பட²மங்.

2. ஸக்காரஸுத்தங்

81. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தி³ட்டா² மயா, பி⁴க்க²வே, ஸத்தா ஸக்காரேன அபி⁴பூ⁴தா, பரியாதி³ன்னசித்தா, காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா அபாயங் து³க்³க³திங்

வினிபாதங் நிரயங் உபபன்னா.

“தி³ட்டா² மயா, பி◌⁴க்க²வே, ஸத்தா அஸக்காரேன அபி◌⁴பூ◌⁴தா, பரியாதி³ன்னசித்தா, காயஸ்ஸ பே◌⁴தா³ பரங் மரணா அபாயங் து³க்³க³திங் வினிபாதங் நிரயங் உபபன்னா.

“தி³ட்டா² மயா, பி◌⁴க்க²வே, ஸத்தா ஸக்காரேன ச அஸக்காரேன ச தது³ப◌⁴யேன அபி◌⁴பூ◌⁴தா, பரியாதி³ன்னசித்தா, காயஸ்ஸ பே◌⁴தா³ பரங் மரணா அபாயங் து³க்³க³திங் வினிபாதங் நிரயங் உபபன்னா.

“தங் கோ² பனாஹங், பி◌⁴க்க²வே, நாஞ்ஞஸ்ஸ ஸமணஸ்ஸ வா ப்³ராஹ்மணஸ்ஸ வா ஸுத்வா வதா³மி; ( ) [(தி³ட்டா² மயா பி◌⁴க்க²வே ஸத்தா ஸக்காரேன அபி◌⁴பூ◌⁴தா. ...பே॰... அஸக்காரேன அபி◌⁴பூ◌⁴தா ...பே॰... ஸக்காரேன ச அஸக்காரேன ச தது³ப◌⁴யேன அபி◌⁴பூ◌⁴தா பரியாதி³ன்னசித்தா காயஸ்ஸ பே◌⁴தா³ பரங் மரணா அபாயங் து³க்³க³திங் வினிபாதங் நிரயங் உபபன்னா.) (ஸ்யா॰) புரிமவக்³கே³ மிச்சா²தி³ட்டி²கஸம்மாதி³ட்டி²கஸுத்தேஹி பன ஸமேதி, அன்வயப்³யதிரேகவாக்யானங் பன அனந்தரிதத்தா பாஸங்ஸதரா.)] அபி ச, பி◌⁴க்க²வே, யதே³வ மே ஸாமங் ஞாதங் ஸாமங் தி³ட்ட²ங் ஸாமங் விதி³தங் தமேவாஹங் வதா³மி.

“தி³ட்டா² மயா, பி◌⁴க்க²வே, ஸத்தா ஸக்காரேன அபி◌⁴பூ◌⁴தா, பரியாதி³ன்னசித்தா, காயஸ்ஸ பே◌⁴தா³ பரங் மரணா அபாயங் து³க்³க³திங் வினிபாதங் நிரயங் உபபன்னா.

“தி³ட்டா² மயா, பி◌⁴க்க²வே, ஸத்தா அஸக்காரேன அபி◌⁴பூ◌⁴தா, பரியாதி³ன்னசித்தா, காயஸ்ஸ பே◌⁴தா³ பரங் மரணா அபாயங் து³க்³க³திங் வினிபாதங் நிரயங் உபபன்னா.

“தி³ட்டா² மயா, பி◌⁴க்க²வே, ஸத்தா ஸக்காரேன ச அஸக்காரேன ச தது³ப◌⁴யேன அபி◌⁴பூ◌⁴தா, பரியாதி³ன்னசித்தா, காயஸ்ஸ பே◌⁴தா³ பரங் மரணா அபாயங் து³க்³க³திங் வினிபாதங் நிரயங் உபபன்னா”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

> “யஸ்ஸ ஸக்கரியமானஸ்ஸ, அஸக்காரேன சூப◌⁴யங்;
> ஸமாதி◌⁴ ந விகம்பதி, அப்பமாத³விஹாரினோ [அப்பமாணவிஹாரினோ (ஸீ॰ அட்ட²॰)].
>
> “தங் ஜா²யினங் ஸாததிகங், ஸுகு²மங் தி³ட்டி²விபஸ்ஸகங் ;
> உபாதா³னக்க²யாராமங், ஆஹு ஸப்புரிஸோ இதீ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. து³தியங்.

3. தே³வஸத்³த³ஸுத்தங்

82. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தயோமே, பி⁴க்க²வே, தே³வேஸு தே³வஸத்³தா³ நிச்ச²ரந்தி ஸமயா ஸமயங் உபாதா³ய. கதமே தயோ? யஸ்மிங், பி⁴க்க²வே, ஸமயே அரியஸாவகோ கேஸமஸ்ஸுங் ஓஹாரெத்வா காஸாயானி வத்தா²னி அச்சா²தெ³த்வா அகா³ரஸ்மா அனகா³ரியங் பப்³ப³ஜ்ஜாய சேதேதி, தஸ்மிங் ஸமயே [தஸ்மிங் பி⁴க்க²வே ஸமயே (பீ॰ க॰)] தே³வேஸு தே³வஸத்³தோ³ நிச்ச²ரதி - ‘ஏஸோ அரியஸாவகோ மாரேன ஸத்³தி⁴ங் ஸங்கா³மாய சேதேதீ’தி. அயங், பி⁴க்க²வே, பட²மோ தே³வேஸு தே³வஸத்³தோ³ நிச்ச²ரதி ஸமயா ஸமயங் உபாதா³ய.

“புன சபரங், பி⁴க்க²வே, யஸ்மிங் ஸமயே அரியஸாவகோ ஸத்தன்னங் போ³தி⁴பக்கி²யானங் த⁴ம்மானங் பா⁴வனானுயோக³மனுயுத்தோ விஹரதி, தஸ்மிங் ஸமயே தே³வேஸு தே³வஸத்³தோ³ நிச்ச²ரதி - ‘ஏஸோ அரியஸாவகோ மாரேன ஸத்³தி⁴ங் ஸங்கா³மேதீ’தி. அயங், பி⁴க்க²வே, து³தியோ தே³வேஸு தே³வஸத்³தோ³ நிச்ச²ரதி ஸமயா ஸமயங் உபாதா³ய.

“புன சபரங், பி⁴க்க²வே, யஸ்மிங் ஸமயே அரியஸாவகோ ஆஸவானங் க²யா அனாஸவங் சேதோவிமுத்திங் பஞ்ஞாவிமுத்திங் தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே ஸயங் அபி⁴ஞ்ஞா ஸச்சி²கத்வா உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதி, தஸ்மிங் ஸமயே தே³வேஸு தே³வஸத்³தோ³ நிச்ச²ரதி - ‘ஏஸோ அரியஸாவகோ விஜிதஸங்கா³மோ தமேவ ஸங்கா³மஸீஸங் அபி⁴விஜிய அஜ்ஜா²வஸதீ’தி. அயங், பி⁴க்க²வே, ததியோ தே³வேஸு தே³வஸத்³தோ³ நிச்ச²ரதி ஸமயா ஸமயங் உபாதா³ய. இமே கோ², பி⁴க்க²வே, தயோ தே³வேஸு தே³வஸத்³தா³ நிச்ச²ரந்தி ஸமயா ஸமயங் உபாதா³யா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“தி³ஸ்வா விஜிதஸங்கா³மங், ஸம்மாஸம்பு³த்³த⁴ஸாவகங்;
தே³வதாபி நமஸ்ஸந்தி, மஹந்தங் வீதஸாரத³ங்.

“நமோ தே புரிஸாஜஞ்ஞ, யோ த்வங் து³ஜ்ஜயமஜ்ஜ²பூ⁴;
ஜெத்வான மச்சுனோ ஸேனங், விமொக்கே²ன அனாவரங்.

“இதி ஹேதங் நமஸ்ஸந்தி, தே³வதா பத்தமானஸங்;
தஞ்ஹி தஸ்ஸ ந பஸ்ஸந்தி, யேன மச்சுவஸங் வஜே”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ததியங்.

4. பஞ்சபுப்³ப³னிமித்தஸுத்தங்

83. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“யதா³, பி⁴க்க²வே, தே³வோ தே³வகாயா சவனத⁴ம்மோ ஹோதி, பஞ்சஸ்ஸ புப்³ப³னிமித்தானி பாதுப⁴வந்தி - மாலா மிலாயந்தி, வத்தா²னி கிலிஸ்ஸந்தி, கச்சே²ஹி ஸேதா³ முச்சந்தி, காயே து³ப்³ப³ண்ணியங் ஓக்கமதி, ஸகே தே³வோ தே³வாஸனே நாபி⁴ரமதீதி. தமேனங், பி⁴க்க²வே, தே³வா ‘சவனத⁴ம்மோ அயங் தே³வபுத்தோ’தி இதி விதி³த்வா தீஹி வாசாஹி அனுமோதெ³ந்தி [அனுமோத³ந்தி (ஸீ॰ ஸ்யா॰ பீ॰)] - ‘இதோ, போ⁴, ஸுக³திங் க³ச்ச², ஸுக³திங் க³ந்த்வா ஸுலத்³த⁴லாப⁴ங் லப⁴, ஸுலத்³த⁴லாப⁴ங் லபி⁴த்வா ஸுப்பதிட்டி²தோ ப⁴வாஹீ’”தி.

ஏவங் வுத்தே, அஞ்ஞதரோ பி⁴க்கு² ப⁴க³வந்தங் ஏதத³வோச - “கின்னு கோ², ப⁴ந்தே, தே³வானங் ஸுக³திக³மனஸங்கா²தங்; கிஞ்ச, ப⁴ந்தே, தே³வானங் ஸுலத்³த⁴லாப⁴ஸங்கா²தங் ; கிங் பன, ப⁴ந்தே, தே³வானங் ஸுப்பதிட்டி²தஸங்கா²த”ந்தி?

“மனுஸ்ஸத்தங் கோ², பி⁴க்கு² [பி⁴க்க²வே (ஸ்யா॰ பீ॰)], தே³வானங் ஸுக³திக³மனஸங்கா²தங்; யங் மனுஸ்ஸபூ⁴தோ ஸமானோ ததா²க³தப்பவேதி³தே த⁴ம்மவினயே ஸத்³த⁴ங் படிலப⁴தி. இத³ங் கோ², பி⁴க்கு² [பி⁴க்க²வே (ஸ்யா॰ பீ॰)], தே³வானங் ஸுலத்³த⁴லாப⁴ஸங்கா²தங்; ஸா கோ² பனஸ்ஸ ஸத்³தா⁴ நிவிட்டா² ஹோதி மூலஜாதா பதிட்டி²தா த³ள்ஹா அஸங்ஹாரியா ஸமணேன வா ப்³ராஹ்மணேன வா தே³வேன வா மாரேன வா ப்³ரஹ்முனா வா கேனசி வா லோகஸ்மிங். இத³ங் கோ², பி⁴க்கு² [பி⁴க்க²வே (ஸ்யா॰ பீ॰)], தே³வானங் ஸுப்பதிட்டி²தஸங்கா²த”ந்தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“யதா³ தே³வோ தே³வகாயா, சவதி ஆயுஸங்க²யா;
தயோ ஸத்³தா³ நிச்ச²ரந்தி, தே³வானங் அனுமோத³தங்.

“‘இதோ போ⁴ ஸுக³திங் க³ச்ச², மனுஸ்ஸானங் ஸஹப்³யதங்;
மனுஸ்ஸபூ⁴தோ ஸத்³த⁴ம்மே, லப⁴ ஸத்³த⁴ங் அனுத்தரங்.

“‘ஸா தே ஸத்³தா⁴ நிவிட்ட²ஸ்ஸ, மூலஜாதா பதிட்டி²தா;
யாவஜீவங் அஸங்ஹீரா, ஸத்³த⁴ம்மே ஸுப்பவேதி³தே.

“‘காயது³ச்சரிதங் ஹித்வா, வசீது³ச்சரிதானி ச;
மனோது³ச்சரிதங் ஹித்வா, யஞ்சஞ்ஞங் தோ³ஸஸஞ்ஹிதங்.

“‘காயேன குஸலங் கத்வா, வாசாய குஸலங் ப³ஹுங்;
மனஸா குஸலங் கத்வா, அப்பமாணங் நிரூபதி⁴ங்.

‘‘தேதா ஓபதி⁴கங் புஞ்ஞங், கத்வா தா³னேன தங் ப³ஹுங்;
அஞ்ஞேபி மச்சே ஸத்³த⁴ம்மே, ப்³ரஹ்மசரியே நிவேஸய’ [நிவேஸயே (ஸீ. ஸ்யா.)].

‘‘இமாய அனுகம்பாய, தே³வா தே³வங் யதா³ விது³;
சவந்தங் அனுமோதெ³ந்தி, ஏஹி தே³வ புனப்புன’’ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. சதுத்த²ங்.

5. ப³ஹுஜனஹிதஸுத்தங்

84. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

‘‘தயோமே புக்³க³லா லோகே உப்பஜ்ஜமானா உப்பஜ்ஜந்தி ப³ஹுஜனஹிதாய ப³ஹுஜனஸுகா²ய லோகானுகம்பாய அத்தா²ய ஹிதாய ஸுகா²ய தே³வமனுஸ்ஸானங். கதமே தயோ? இத⁴, பி⁴க்க²வே, ததா²க³தோ லோகே உப்பஜ்ஜதி அரஹங் ஸம்மாஸம்பு³த்³தோ⁴ விஜ்ஜாசரணஸம்பன்னோ ஸுக³தோ லோகவிது³ அனுத்தரோ புரிஸத³ம்மஸாரதி² ஸத்தா² தே³வமனுஸ்ஸானங் பு³த்³தோ⁴ ப⁴க³வா. ஸோ த⁴ம்மங் தே³ஸேதி ஆதி³கல்யாணங் மஜ்ஜே²கல்யாணங் பரியோஸானகல்யாணங் ஸாத்த²ங் ஸப்³யஞ்ஜனங், கேவலபரிபுண்ணங் பரிஸுத்³த⁴ங் ப்³ரஹ்மசரியங் பகாஸேதி. அயங், பி⁴க்க²வே, பட²மோ புக்³க³லோ லோகே உப்பஜ்ஜமானோ உப்பஜ்ஜதி ப³ஹுஜனஹிதாய ப³ஹுஜனஸுகா²ய லோகானுகம்பாய அத்தா²ய ஹிதாய ஸுகா²ய தே³வமனுஸ்ஸானங்.

‘‘புன சபரங், பி⁴க்க²வே, தஸ்ஸேவ ஸத்து² [ஸத்து²னோ (ஸ்யா.)] ஸாவகோ அரஹங் ஹோதி கீ²ணாஸவோ வுஸிதவா கதகரணீயோ ஓஹிதபா⁴ரோ அனுப்பத்தஸத³த்தோ² பரிக்கீ²ணப⁴வஸங்யோஜனோ ஸம்மத³ஞ்ஞா விமுத்தோ. ஸோ த⁴ம்மங் தே³ஸேதி ஆதி³கல்யாணங் மஜ்ஜே²கல்யாணங் பரியோஸானகல்யாணங் ஸாத்த²ங் ஸப்³யஞ்ஜனங், கேவலபரிபுண்ணங் பரிஸுத்³த⁴ங் ப்³ரஹ்மசரியங் பகாஸேதி. அயங், பி⁴க்க²வே, து³தியோ புக்³க³லோ லோகே உப்பஜ்ஜமானோ உப்பஜ்ஜதி ப³ஹுஜனஹிதாய ப³ஹுஜனஸுகா²ய லோகானுகம்பாய அத்தா²ய ஹிதாய ஸுகா²ய தே³வமனுஸ்ஸானங்.

‘‘புன சபரங், பி⁴க்க²வே, தஸ்ஸேவ ஸத்து² ஸாவகோ ஸேகோ² ஹோதி பாடிபதோ³ ப³ஹுஸ்ஸுதோ ஸீலவதூபபன்னோ. ஸோபி [ஸோ (?)] த⁴ம்மங் தே³ஸேதி ஆதி³கல்யாணங் மஜ்ஜே²கல்யாணங் பரியோஸானகல்யாணங் ஸாத்த²ங் ஸப்³யஞ்ஜனங், கேவலபரிபுண்ணங் பரிஸுத்³த⁴ங் ப்³ரஹ்மசரியங் பகாஸேதி. அயங், பி⁴க்க²வே, ததியோ புக்³க³லோ லோகே உப்பஜ்ஜமானோ

உப்பஜ்ஜதி ப³ஹுஜனஹிதாய ப³ஹுஜனஸுகா²ய லோகானுகம்பாய அத்தா²ய ஹிதாய ஸுகா²ய தே³வமனுஸ்ஸானங். இமே கோ², பி⁴க்க²வே, தயோ புக்³க³லா லோகே உப்பஜ்ஜமானா உப்பஜ்ஜந்தி ப³ஹுஜனஹிதாய ப³ஹுஜனஸுகா²ய லோகானுகம்பாய அத்தா²ய ஹிதாய ஸுகா²ய தே³வமனுஸ்ஸான"ந்தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

"ஸத்தா² ஹி லோகே பட²மோ மஹேஸி, தஸ்ஸன்வயோ ஸாவகோ பா⁴விதத்தோ;
அதா²பரோ பாடிபதோ³பி ஸேகோ², ப³ஹுஸ்ஸுதோ ஸீலவதூபபன்னோ.

"ஏதே தயோ தே³வமனுஸ்ஸஸெட்டா², பப⁴ங்கரா த⁴ம்மமுதீ³ரயந்தா;
அபாபுரந்தி [அபாபுரெந்தி (க.)] அமதஸ்ஸ த்³வாரங், யோகா³ பமோசெந்தி [யாகா³ பமுச்சந்தி (ஸீ.), யோகா³ மோசந்தி (ஸ்யா.)] ஹுஜ்ஜனங் தே.

"யே ஸத்த²வாஹேன அனுத்தரேன, ஸுதே³ஸிதங் மக்³க³மனுக்கமந்தி [மக்³க³மனுக்³க³மந்தி (ஸீ. க.)];
இதே⁴வ து³க்க²ஸ்ஸ கரொந்தி அந்தங், யே அப்பமத்தா ஸுக³தஸ்ஸ ஸாஸனே"தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பஞ்சமங்.

6. அஸுபா⁴னுபஸ்ஸீஸுத்தங்

85. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

"அஸுபா⁴னுபஸ்ஸீ, பி⁴க்க²வே, காயஸ்மிங் விஹரத²; ஆனாபானஸ்ஸதி ச வோ அஜ்ஜ²த்தங் பரிமுக²ங் ஸூபட்டி²தா ஹோது; ஸப்³ப³ஸங்கா²ரேஸு அனிச்சானுபஸ்ஸினோ விஹரத². அஸுபா⁴னுபஸ்ஸீனங், பி⁴க்க²வே, காயஸ்மிங் விஹரதங் யோ ஸுபா⁴ய தா⁴துயா ராகா³னுஸயோ ஸோ பஹீயதி [பஹிய்யதி (க.)]. ஆனாபானஸ்ஸதியா அஜ்ஜ²த்தங் பரிமுக²ங் ஸூபட்டி²திதாய யே பா³ஹிரா விதக்காஸயா விகா⁴தபக்கி²கா, தே ந ஹொந்தி. ஸப்³ப³ஸங்கா²ரேஸு அனிச்சானுபஸ்ஸீனங் விஹரதங் யா அவிஜ்ஜா ஸா பஹீயதி, யா விஜ்ஜா ஸா உப்பஜ்ஜதீ"தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

"அஸுபா⁴னுபஸ்ஸீ காயஸ்மிங், ஆனாபானே படிஸ்ஸதோ;
ஸப்³ப³ஸங்கா²ரஸமத²ங், பஸ்ஸங் ஆதாபி ஸப்³ப³தா³.

"ஸ வே ஸம்மத்³த³ஸோ பி⁴க்கு², யதோ தத்த² விமுச்சதி;
அபி⁴ஞ்ஞாவோஸிதோ ஸந்தோ, ஸ வே யோகா³திகோ³ முனீ"தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ச²ட்ட²ங்.

7. த◌⁴ம்மானுத◌⁴ம்மபடிபன்னஸுத்தங்

86. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“த◌⁴ம்மானுத◌⁴ம்மபடிபன்னஸ்ஸ பி◌⁴க்கு²னோ அயமனுத◌⁴ம்மோ ஹோதி வெய்யாகரணாய - த◌⁴ம்மானுத◌⁴ம்மபடிபன்னோயந்தி பா◌⁴ஸமானோ த◌⁴ம்மஞ்ஞேவ பா◌⁴ஸதி நோ அத◌⁴ம்மங், விதக்கயமானோ வா த◌⁴ம்மவிதக்கஞ்ஞேவ விதக்கேதி நோ அத◌⁴ம்மவிதக்கங், தது³ப◌⁴யங் வா பன அபி◌⁴னிவேஜ்ஜெத்வா உபெக்க²கோ விஹரதி ஸதோ ஸம்பஜானோ”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“த◌⁴ம்மாராமோ த◌⁴ம்மரதோ, த◌⁴ம்மங் அனுவிசிந்தயங்;
த◌⁴ம்மங் அனுஸ்ஸரங் பி◌⁴க்கு², ஸத்³த◌⁴ம்மா ந பரிஹாயதி.

“சரங் வா யதி³ வா திட்ட²ங், நிஸின்னோ உத³ வா ஸயங்;
அஜ்ஜ²த்தங் ஸமயங் சித்தங், ஸந்திமேவாதி◌⁴க³ச்ச²தீ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ஸத்தமங்.

8. அந்த◌⁴கரணஸுத்தங்

87. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தயோமே , பி◌⁴க்க²வே, அகுஸலவிதக்கா அந்த◌⁴கரணா அசக்கு²கரணா அஞ்ஞாணகரணா பஞ்ஞானிரோதி◌⁴கா விகா◌⁴தபக்கி²கா அனிப்³பா³னஸங்வத்தனிகா . கதமே தயோ? காமவிதக்கோ, பி◌⁴க்க²வே, அந்த◌⁴கரணோ அசக்கு²கரணோ அஞ்ஞாணகரணோ பஞ்ஞானிரோதி◌⁴கோ விகா◌⁴தபக்கி²கோ அனிப்³பா³னஸங்வத்தனிகோ. ப்³யாபாத³விதக்கோ, பி◌⁴க்க²வே, அந்த◌⁴கரணோ அசக்கு²கரணோ அஞ்ஞாணகரணோ பஞ்ஞானிரோதி◌⁴கோ விகா◌⁴தபக்கி²கோ அனிப்³பா³னஸங்வத்தனிகோ. விஹிங்ஸாவிதக்கோ, பி◌⁴க்க²வே, அந்த◌⁴கரணோ அசக்கு²கரணோ அஞ்ஞாணகரணோ பஞ்ஞானிரோதி◌⁴கோ விகா◌⁴தபக்கி²கோ அனிப்³பா³னஸங்வத்தனிகோ. இமே கோ², பி◌⁴க்க²வே, தயோ அகுஸலவிதக்கா அந்த◌⁴கரணா அசக்கு²கரணா அஞ்ஞாணகரணா பஞ்ஞானிரோதி◌⁴கா விகா◌⁴தபக்கி²கா அனிப்³பா³னஸங்வத்தனிகா.

“தயோமே, பி◌⁴க்க²வே, குஸலவிதக்கா அனந்த◌⁴கரணா சக்கு²கரணா ஞாணகரணா பஞ்ஞாவுத்³தி◌⁴கா அவிகா◌⁴தபக்கி²கா நிப்³பா³னஸங்வத்தனிகா. கதமே தயோ? நெக்க²ம்மவிதக்கோ, பி◌⁴க்க²வே, அனந்த◌⁴கரணோ

சக்கு²கரணோ ஞாணகரணோ பஞ்ஞாவுத்³தி⁴கோ அவிகா⁴தபக்கி²கோ நிப்³பா³னஸங்வத்தனிகோ. அப்³யாபாத³விதக்கோ, பி⁴க்க²வே, அனந்த⁴கரணோ சக்கு²கரணோ ஞாணகரணோ பஞ்ஞாவுத்³தி⁴கோ அவிகா⁴தபக்கி²கோ நிப்³பா³னஸங்வத்தனிகோ. அவிஹிங்ஸாவிதக்கோ, பி⁴க்க²வே, அனந்த⁴கரணோ சக்கு²கரணோ ஞாணகரணோ பஞ்ஞாவுத்³தி⁴கோ அவிகா⁴தபக்கி²கோ நிப்³பா³னஸங்வத்தனிகோ. இமே கோ², பி⁴க்க²வே, தயோ குஸலவிதக்கா அனந்த⁴கரணா சக்கு²கரணா ஞாணகரணா பஞ்ஞாவுத்³தி⁴கா அவிகா⁴தபக்கி²கா நிப்³பா³னஸங்வத்தனிகா''தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

> ''தயோ விதக்கே குஸலே விதக்கயே, தயோ பன அகுஸலே நிராகரே;
> ஸ வே விதக்கானி விசாரிதானி, ஸமேதி வுட்டீ²வ ரஜங் ஸமூஹதங்;
> ஸ வே விதக்கூபஸமேன சேதஸா, இதே⁴வ ஸோ ஸந்திபத³ங் ஸமஜ்ஜ²கா³''தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. அட்ட²மங்.

9. அந்தராமலஸுத்தங்

88. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

''தயோமே, பி⁴க்க²வே, அந்தராமலா அந்தராஅமித்தா அந்தராஸபத்தா அந்தராவத⁴கா அந்தராபச்சத்தி²கா. கதமே தயோ? லோபோ⁴, பி⁴க்க²வே, அந்தராமலோ அந்தராஅமித்தோ அந்தராஸபத்தோ அந்தராவத⁴கோ அந்தராபச்சத்தி²கோ. தோ³ஸோ, பி⁴க்க²வே, அந்தராமலோ அந்தராஅமித்தோ அந்தராஸபத்தோ அந்தராவத⁴கோ அந்தராபச்சத்தி²கோ. மோஹோ, பி⁴க்க²வே, அந்தராமலோ அந்தராஅமித்தோ அந்தராஸபத்தோ அந்தராவத⁴கோ அந்தராபச்சத்தி²கோ. இமே கோ², பி⁴க்க²வே, தயோ அந்தராமலா அந்தராஅமித்தா அந்தராஸபத்தா அந்தராவத⁴கா அந்தராபச்சத்தி²கா''தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

> ''அனத்த²ஜனநோ லோபோ⁴, லோபோ⁴ சித்தப்பகோபனோ;
> ப⁴யமந்தரதோ ஜாதங், தங் ஜனோ நாவபு³ஜ்ஜ²தி.
>
> ''லுத்³தோ⁴ அத்த²ங் ந ஜானாதி, லுத்³தோ⁴ த⁴ம்மங் ந பஸ்ஸதி;
> அந்த⁴தமங் [அந்த⁴ங் தமங் (ஸீ.)] ததா³ ஹோதி, யங் லோபோ⁴ ஸஹதே நரங்.
>
> ''யோ ச லோப⁴ங் பஹந்த்வான, லோப⁴னெய்யே ந லுப்³ப⁴தி;
> லோபோ⁴ பஹீயதே தம்ஹா, உத³பி³ந்து³வ பொக்க²ரா.

“அனத்த²ஜனநோ தோ³ஸோ, தோ³ஸோ சித்தப்பகோபனோ;
ப⁴யமந்தரதோ ஜாதங், தங் ஜனோ நாவபு³ஜ்ஜ²தி.

“து³ட்டோ² அத்த²ங் ந ஜானாதி, து³ட்டோ² த⁴ம்மங் ந பஸ்ஸதி;
அந்த⁴தமங் ததா³ ஹோதி, யங் தோ³ஸோ ஸஹதே நரங்.

“யோ ச தோ³ஸங் பஹந்த்வான, தோ³ஸனெய்யே ந து³ஸ்ஸதி;
தோ³ஸோ பஹீயதே தம்ஹா, தாலபக்கங்வ ப³ந்த⁴னா.

“அனத்த²ஜனநோ மோஹோ, மோஹோ சித்தப்பகோபனோ;
ப⁴யமந்தரதோ ஜாதங், தங் ஜனோ நாவபு³ஜ்ஜ²தி.

“மூள்ஹோ அத்த²ங் ந ஜானாதி, மூள்ஹோ த⁴ம்மங் ந பஸ்ஸதி;
அந்த⁴தமங் ததா³ ஹோதி, யங் மோஹோ ஸஹதே நரங்.

“யோ ச மோஹங் பஹந்த்வான, மோஹனெய்யே ந முய்ஹதி;
மோஹங் விஹந்தி ஸோ ஸப்³ப³ங், ஆதி³ச்சோவுத³யங் தம”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. நவமங்.

10. தே³வத³த்தஸுத்தங்

89. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தீஹி, பி⁴க்க²வே, அஸத்³த⁴ம்மேஹி அபி⁴பூ⁴தோ பரியாதி³ன்னசித்தோ தே³வத³த்தோ ஆபாயிகோ நேரயிகோ கப்பட்டோ² அதேகிச்சோ². கதமேஹி தீஹி? பாபிச்ச²தாய, பி⁴க்க²வே, அபி⁴பூ⁴தோ பரியாதி³ன்னசித்தோ தே³வத³த்தோ ஆபாயிகோ நேரயிகோ கப்பட்டோ² அதேகிச்சோ². பாபமித்ததாய, பி⁴க்க²வே, அபி⁴பூ⁴தோ பரியாதி³ன்னசித்தோ தே³வத³த்தோ ஆபாயிகோ நேரயிகோ கப்பட்டோ² அதேகிச்சோ². ஸதி கோ² பன உத்தரிகரணீயே [உத்தரிங் கரணீயே (ஸ்யா॰)] ஓரமத்தகேன விஸேஸாதி⁴க³மேன [விஸேஸாதி⁴க³மேன ச (ஸ்யா॰ பீ॰)] அந்தரா வோஸானங் ஆபாதி³. இமேஹி கோ², பி⁴க்க²வே, தீஹி அஸத்³த⁴ம்மேஹி அபி⁴பூ⁴தோ பரியாதி³ன்னசித்தோ தே³வத³த்தோ ஆபாயிகோ நேரயிகோ கப்பட்டோ² அதேகிச்சோ²”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“மா ஜாது கோசி லோகஸ்மிங், பாபிச்சோ² உத³பஜ்ஜத²;
தத³மினாபி ஜானாத², பாபிச்சா²னங் யதா² க³தி.

“பண்டி³தோதி ஸமஞ்ஞாதோ, பா⁴விதத்தோதி ஸம்மதோ;

ஜலங்வ யஸஸா அட்டா², தே³வத³த்தோதி விஸ்ஸுதோ [மே ஸுதங் (பாளியங்)].

“ஸோ பமாணமனுசிண்ணோ [பமாத³மனுசிண்ணோ (க॰ ஸீ॰ ஸ்யா॰ பீ॰), ஸமானமனுசிண்ணோ (அட்ட²॰)], ஆஸஜ்ஜ நங் ததா²க³தங்;
அவீசினிரயங் பத்தோ, சதுத்³வாரங் ப⁴யானகங்.

“அது³ட்ட²ஸ்ஸ ஹி யோ து³ப்³பே⁴, பாபகம்மங் அகுப்³ப³தோ;
தமேவ பாபங் பு²ஸதி [பு²ஸ்ஸேதி (ஸ்யா॰)], து³ட்ட²சித்தங் அனாத³ரங்.

“ஸமுத்³த³ங் விஸகும்பே⁴ன, யோ மஞ்ஞெய்ய பதூ³ஸிதுங்;
ந ஸோ தேன பதூ³ஸெய்ய, பே⁴ஸ்மா ஹி உத³தி⁴ மஹா.

“ஏவமேவ [ஏவமேதங் (ஸ்யா॰)] ததா²க³தங், யோ வாதே³ன விஹிங்ஸதி;
ஸம்மக்³க³தங் [ஸமக்³க³தங் (ஸீ॰ க॰)] ஸந்தசித்தங், வாதோ³ தம்ஹி ந ரூஹதி.

“தாதி³ஸங் மித்தங் குப்³பே³த², தஞ்ச ஸேவெய்ய பண்டி³தோ;
யஸ்ஸ மக்³கா³னுகோ³ பி⁴க்கு², க²யங் து³க்க²ஸ்ஸ பாபுணே”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. த³ஸமங்.

சதுத்தோ² வக்³கோ³ நிட்டி²தோ.

தஸ்ஸுத்³தா³னங் -

விதக்காஸக்காரஸத்³த³², சவனலோகே அஸுப⁴ங்;
த⁴ம்மஅந்த⁴காரமலங், தே³வத³த்தேன தே த³ஸாதி.

5. பஞ்சமவக்³கோ³

1. அக்³க³ப்பஸாத³ஸுத்தங்

90. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தயோமே, பி⁴க்க²வே, அக்³க³ப்பஸாதா³. கதமே தயோ? யாவதா, பி⁴க்க²வே, ஸத்தா அபதா³ வா த்³விபதா³ வா சதுப்பதா³ வா ப³ஹுப்பதா³ [ப³ஹுபதா³ (க॰)] வா ரூபினோ வா அரூபினோ வா ஸஞ்ஞினோ வா அஸஞ்ஞினோ வா நேவஸஞ்ஞினாஸஞ்ஞினோ வா, ததா²க³தோ தேஸங் அக்³க³மக்கா²யதி அரஹங் ஸம்மாஸம்பு³த்³தோ⁴ . யே, பி⁴க்க²வே, பு³த்³தே⁴ பஸன்னா, அக்³கே³ தே பஸன்னா. அக்³கே³ கோ² பன பஸன்னானங் அக்³கோ³ விபாகோ ஹோதி.

“யாவதா, பி⁴க்க²வே, த⁴ம்மா ஸங்க²தா வா அஸங்க²தா வா, விராகோ³ தேஸங் அக்³க³மக்கா²யதி, யதி³த³ங் மத³னிம்மத³னோ பிபாஸவினயோ ஆலயஸமுக்³கா⁴தோ வட்டுபச்சே²தோ³ தண்ஹக்க²யோ விராகோ³ நிரோதோ⁴ நிப்³பா³னங். யே, பி⁴க்க²வே, விராகே³ த⁴ம்மே பஸன்னா, அக்³கே³ தே பஸன்னா. அக்³கே³ கோ² பன பஸன்னானங் அக்³கோ³ விபாகோ ஹோதி.

“யாவதா , பி⁴க்க²வே, ஸங்கா⁴ வா க³ணா வா, ததா²க³தஸாவகஸங்கோ⁴ தேஸங் அக்³க³மக்கா²யதி, யதி³த³ங் சத்தாரி புரிஸயுகா³னி அட்ட² புரிஸபுக்³க³லா ஏஸ ப⁴க³வதோ ஸாவகஸங்கோ⁴ ஆஹுனெய்யோ பாஹுனெய்யோ த³க்கி²ணெய்யோ அஞ்ஜலிகரணீயோ அனுத்தரங் புஞ்ஞக்கெ²த்தங் லோகஸ்ஸ. யே, பி⁴க்க²வே, ஸங்கே⁴ பஸன்னா, அக்³கே³ தே பஸன்னா. அக்³கே³ கோ² பன பஸன்னானங் அக்³கோ³ விபாகோ ஹோதி. இமே கோ², பி⁴க்க²வே, தயோ அக்³க³ப்பஸாதா³”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“அக்³க³தோ வே பஸன்னானங், அக்³க³ங் த⁴ம்மங் விஜானதங்;
அக்³கே³ பு³த்³தே⁴ பஸன்னானங், த³க்கி²ணெய்யே அனுத்தரே.

“அக்³கே³ த⁴ம்மே பஸன்னானங், விராகூ³பஸமே ஸுகே²;
அக்³கே³ ஸங்கே⁴ பஸன்னானங், புஞ்ஞக்கெ²த்தே அனுத்தரே.

“அக்³க³ஸ்மிங் தா³னங் த³த³தங், அக்³க³ங் புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தி;
அக்³க³ங் ஆயு ச வண்ணோ ச, யஸோ கித்தி ஸுக²ங் ப³லங்.

“அக்³க³ஸ்ஸ தா³தா மேதா⁴வீ, அக்³க³த⁴ம்மஸமாஹிதோ;
தே³வபூ⁴தோ மனுஸ்ஸோ வா, அக்³க³ப்பத்தோ பமோத³தீ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பட²மங்.

2. ஜீவிகஸுத்தங்

91. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“அந்தமித³ங், பி⁴க்க²வே, ஜீவிகானங் யதி³த³ங் பிண்டொ³ல்யங். அபி⁴ஸாபோயங் [அபி⁴ஸாபாயங் (ஸீ.), அபி⁴லாபாயங் (ஸ்யா. பீ.), அபி⁴ஸபாயங் (க.)], பி⁴க்க²வே, லோகஸ்மிங் - ‘பிண்டோ³லோ விசரஸி பத்தபாணீ’தி. தஞ்ச கோ² ஏதங், பி⁴க்க²வே, குலபுத்தா உபெந்தி அத்த²வஸிகா, அத்த²வஸங் படிச்ச; நேவ ராஜாபி⁴னீதா, ந சோராபி⁴னீதா, ந இணட்டா, ந ப⁴யட்டா, ந ஆஜீவிகாபகதா. அபி ச கோ² ‘ஓதிண்ணம்ஹா ஜாதியா ஜராய மரணேன ஸோகேஹி பரிதே³வேஹி து³க்கே²ஹி தோ³மனஸ்ஸேஹி

உபாயாஸேஹி து³க்கோ²திண்ணா து³க்க²பரேதா , அப்பேவ நாம இமஸ்ஸ கேவலஸ்ஸ து³க்க²க்க²ந்த◌⁴ஸ்ஸ அந்தகிரியா பஞ்ஞாயேதா²’தி. ஏவங் பப்³ப³ஜிதோ சாயங், பி◌⁴க்க²வே, குலபுத்தோ ஸோ ச ஹோதி அபி◌⁴ஜ்ஜா²லு காமேஸு திப்³ப³ஸாராகோ³, ப்³யாபன்னசித்தோ பது³ட்ட²மனஸங்கப்போ, முட்ட²ஸ்ஸதி அஸம்பஜானோ அஸமாஹிதோ விப்³ப◌⁴ந்தசித்தோ பாகதிந்த்³ரியோ. ஸெய்யதா²பி, பி◌⁴க்க²வே, ச²வாலாதங் உப◌⁴தோபதி³த்தங் மஜ்ஜே² கூ³த²க³தங் நேவ கா³மே கட்ட²த்த²ங் ப²ரதி ந அரஞ்ஞே◌ः. ததூ²பமாஹங், பி◌⁴க்க²வே, இமங் புக்³க³லங் வதா³மி கி³ஹிபோ◌⁴கா³ பரிஹீனோ ஸாமஞ்ஞத்த²ஞ்ச ந பரிபூரேதீ’’தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“கி³ஹிபோ◌⁴கா³ பரிஹீனோ, ஸாமஞ்ஞத்த²ஞ்ச து³ப்³ப◌⁴கோ³;
பரித◌⁴ங்ஸமானோ பகிரேதி, ச²வாலாதங்வ நஸ்ஸதி.

“காஸாவகண்டா² ப³ஹவோ, பாபத◌⁴ம்மா அஸஞ்ஞதா;
பாபா பாபேஹி கம்மேஹி, நிரயங் தே உபபஜ்ஜரே.

“ஸெய்யோ அயோகு³ளோ பு◌⁴த்தோ, தத்தோ அக்³கி³ஸிகூ²பமோ;
யஞ்சே பு◌⁴ஞ்ஜெய்ய து³ஸ்ஸீலோ, ரட்ட²பிண்ட³மஸஞ்ஞதோ’’தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. து³தியங்.

3. ஸங்கா◌⁴டிகண்ணஸுத்தங்

92. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஸங்கா◌⁴டிகண்ணே சேபி, பி◌⁴க்க²வே , பி◌⁴க்கு² க³ஹெத்வா பிட்டி²தோ பிட்டி²தோ அனுப³ந்தோ◌⁴ அஸ்ஸ பாதே³ பாத³ங் நிக்கி²பந்தோ, ஸோ ச ஹோதி அபி◌⁴ஜ்ஜா²லு காமேஸு திப்³ப³ஸாராகோ³ ப்³யாபன்னசித்தோ பது³ட்ட²மனஸங்கப்போ முட்ட²ஸ்ஸதி அஸம்பஜானோ அஸமாஹிதோ விப்³ப◌⁴ந்தசித்தோ பாகதிந்த்³ரியோ; அத² கோ² ஸோ ஆரகாவ மய்ஹங், அஹஞ்ச தஸ்ஸ. தங் கிஸ்ஸ ஹேது? த◌⁴ம்மஞ்ஹி ஸோ, பி◌⁴க்க²வே, பி◌⁴க்கு² ந பஸ்ஸதி. த◌⁴ம்மங் அபஸ்ஸந்தோ ந மங் பஸ்ஸதி [மங் ந பஸ்ஸதி (ஸ்யா.)].

“யோஜனஸதே சேபி ஸோ, பி◌⁴க்க²வே, பி◌⁴க்கு² விஹரெய்ய. ஸோ ச ஹோதி அனபி◌⁴ஜ்ஜா²லு காமேஸு ந திப்³ப³ஸாராகோ³ அப்³யாபன்னசித்தோ அபது³ட்ட²மனஸங்கப்போ உபட்டி²தஸ்ஸதி ஸம்பஜானோ ஸமாஹிதோ ஏகக்³க³சித்தோ ஸங்வுதிந்த்³ரியோ; அத² கோ² ஸோ ஸந்திகேவ மய்ஹங், அஹஞ்ச தஸ்ஸ. தங் கிஸ்ஸ ஹேது? த◌⁴ம்மங் ஹி ஸோ, பி◌⁴க்க²வே,

பி◌⁴க்கு² பஸ்ஸதி; த◌⁴ம்மங் பஸ்ஸந்தோ மங் பஸ்ஸதீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“அனுப³ந்தோ◌⁴பி சே அஸ்ஸ, மஹிச்சோ² ச விகா◌⁴தவா;
ஏஜானுகோ³ அனேஜஸ்ஸ, நிப்³பு³தஸ்ஸ அனிப்³பு³தோ;
கி³த்³தோ◌⁴ ஸோ வீதகே³த◌⁴ஸ்ஸ, பஸ்ஸ யாவஞ்ச ஆரகா.

“யோ ச த◌⁴ம்மமபி◌⁴ஞ்ஞாய, த◌⁴ம்மமஞ்ஞாய பண்டி³தோ;
ரஹதோ³வ நிவாதே ச, அனேஜோ வூபஸம்மதி.

“அனேஜோ ஸோ அனேஜஸ்ஸ, நிப்³பு³தஸ்ஸ ச நிப்³பு³தோ;
அகி³த்³தோ◌⁴ வீதகே³த◌⁴ஸ்ஸ, பஸ்ஸ யாவஞ்ச ஸந்திகே”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ததியங்.

4. அக்³கி³ஸுத்தங்

93. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“தயோமே, பி◌⁴க்க²வே, அக்³கீ³. கதமே தயோ? ராக³க்³கி³, தோ³ஸக்³கி³, மோஹக்³கி³ - இமே கோ², பி◌⁴க்க²வே, தயோ அக்³கீ³”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ராக³க்³கி³ த³ஹதி மச்சே, ரத்தே காமேஸு முச்சி²தே;
தோ³ஸக்³கி³ பன ப்³யாபன்னே, நரே பாணாதிபாதினோ.

“மோஹக்³கி³ பன ஸம்மூள்ஹே, அரியத◌⁴ம்மே அகோவிதே³;
ஏதே அக்³கீ³ அஜானந்தா, ஸக்காயாபி◌⁴ரதா பஜா.

“தே வட்³ட◌⁴யந்தி நிரயங், திரச்சா²னஞ்ச யோனியோ;
அஸுரங் பெத்திவிஸயங், அமுத்தா மாரப³ந்த◌⁴னா.

“யே ச ரத்திந்தி³வா யுத்தா, ஸம்மாஸம்பு³த்³த◌⁴ஸாஸனே;
தே நிப்³பா³பெந்தி ராக³க்³கி³ங், நிச்சங் அஸுப◌⁴ஸஞ்ஞினோ.

“தோ³ஸக்³கி³ங் பன மெத்தாய, நிப்³பா³பெந்தி நருத்தமா;
மோஹக்³கி³ங் பன பஞ்ஞாய, யாயங் நிப்³பே³த◌⁴கா³மினீ.

“தே நிப்³பா³பெத்வா நிபகா, ரத்திந்தி³வமதந்தி³தா;
அஸேஸங் பரினிப்³ப³ந்தி, அஸேஸங் து³க்க²மச்சகு³ங்.

“அரியத்³த³ஸா வேத³கு³னோ, ஸம்மத³ஞ்ஞாய பண்டி³தா;

ஜாதிக்க²யமபி◌⁴ஞ்ஞாய, நாக³ச்ச²ந்தி புனப்³ப◌⁴வ”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. சதுத்த²ங்.

5. உபபரிக்க²ஸுத்தங்

94. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ததா² ததா², பி◌⁴க்க²வே, பி◌⁴க்கு² உபபரிக்கெ²ய்ய யதா² யதா²ஸ்ஸ [யதா² யதா² (ப³ஹூஸு)] உபபரிக்க²தோ ப³ஹித்³தா◌⁴ சஸ்ஸ விஞ்ஞாணங் அவிக்கி²த்தங் அவிஸடங் அஜ்ஜ²த்தங் அஸண்டி²தங் அனுபாதா³ய ந பரிதஸ்ஸெய்ய. ப³ஹித்³தா◌⁴, பி◌⁴க்க²வே, விஞ்ஞாணே அவிக்கி²த்தே அவிஸடே ஸதி அஜ்ஜ²த்தங் அஸண்டி²தே அனுபாதா³ய அபரிதஸ்ஸதோ ஆயதிங் ஜாதிஜராமரணது³க்க²ஸமுத³யஸம்ப◌⁴வோ ந ஹோதீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ஸத்தஸங்க³ப்பஹீனஸ்ஸ, நெத்திச்சி²ன்னஸ்ஸ பி◌⁴க்கு²னோ;
விக்கீ²ணோ ஜாதிஸங்ஸாரோ, நத்தி² தஸ்ஸ புனப்³ப◌⁴வோ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பஞ்சமங்.

6. காமூபபத்திஸுத்தங்

95. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“திஸ்ஸோ இமா, பி◌⁴க்க²வே, காமூபபத்தியோ [காமுப்பத்தியோ (ஸீ.)]. கதமா திஸ்ஸோ? பச்சுபட்டி²தகாமா, நிம்மானரதினோ , பரனிம்மிதவஸவத்தினோ - இமா கோ², பி◌⁴க்க²வே, திஸ்ஸோ காமூபபத்தியோ”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“பச்சுபட்டி²தகாமா ச, யே தே³வா வஸவத்தினோ;
நிம்மானரதினோ தே³வா, யே சஞ்ஞே காமபோ◌⁴கி³னோ;
இத்த²பா◌⁴வஞ்ஞதா²பா◌⁴வங் , ஸங்ஸாரங் நாதிவத்தரே.

“ஏதமாதீ³னவங் ஞத்வா, காமபோ◌⁴கே³ஸு பண்டி³தோ;
ஸப்³பே³ பரிச்சஜே காமே, யே தி³ப்³பா³ யே ச மானுஸா.

“பியரூபஸாதக³தி◌⁴தங் , செ²த்வா ஸோதங் து³ரச்சயங்;
அஸேஸங் பரினிப்³ப³ந்தி, அஸேஸங் து³க்க²மச்சகு³ங்.

“அரியத்³த³ஸா வேத³கு³னோ, ஸம்மத³ஞ்ஞாய பண்டி³தா;
ஜாதிக்க²யமபி◌⁴ஞ்ஞாய, நாக³ச்ச²ந்தி புனப்³ப◌⁴வ”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. சட்²ட²ங்.

7. காமயோக³ஸுத்தங்

96. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“காமயோக³யுத்தோ, பி⁴க்க²வே, ப⁴வயோக³யுத்தோ ஆகா³மீ ஹோதி ஆக³ந்தா [ஆக³ந்த்வா (ஸ்யா॰ க॰)] இத்த²த்தங். காமயோக³விஸங்யுத்தோ, பி⁴க்க²வே, ப⁴வயோக³யுத்தோ அனாகா³மீ ஹோதி அனாக³ந்தா இத்த²த்தங். காமயோக³விஸங்யுத்தோ, பி⁴க்க²வே, ப⁴வயோக³விஸங்யுத்தோ அரஹா ஹோதி, கீ²ணாஸவோ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“காமயோகே³ன ஸங்யுத்தா, ப⁴வயோகே³ன சூப⁴யங்;
ஸத்தா க³ச்ச²ந்தி ஸங்ஸாரங், ஜாதிமரணகா³மினோ.

“யே ச காமே பஹந்த்வான, அப்பத்தா ஆஸவக்க²யங்;
ப⁴வயோகே³ன ஸங்யுத்தா, அனாகா³மீதி வுச்சரே.

“யே ச கோ² சி²ன்னஸங்ஸயா, கீ²ணமானபுனப்³ப⁴வா;
தே வே பாரங்க³தா லோகே, யே பத்தா ஆஸவக்க²ய”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ஸத்தமங்.

கல்யாணஸீலஸுத்தங்

97. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“கல்யாணஸீலோ, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² கல்யாணத⁴ம்மோ கல்யாணபஞ்ஞோ இமஸ்மிங் த⁴ம்மவினயே ‘கேவலீ வுஸிதவா உத்தமபுரிஸோ’தி வுச்சதி -

“கத²ஞ்ச , பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² கல்யாணஸீலோ ஹோதி? இத⁴, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஸீலவா ஹோதி, பாதிமொக்க²ஸங்வரஸங்வுதோ விஹரதி, ஆசாரகோ³சரஸம்பன்னோ அணுமத்தேஸு வஜ்ஜேஸு ப⁴யத³ஸ்ஸாவீ, ஸமாதா³ய ஸிக்க²தி ஸிக்கா²பதே³ஸு. ஏவங் கோ², பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² கல்யாணஸீலோ ஹோதி. இதி கல்யாணஸீலோ.

“கல்யாணத⁴ம்மோ ச கத²ங் ஹோதி? இத⁴, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஸத்தன்னங் போ³தி⁴பக்கி²யானங் த⁴ம்மானங் பா⁴வனானுயோக³மனுயுத்தோ விஹரதி. ஏவங் கோ², பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² கல்யாணத⁴ம்மோ ஹோதி. இதி கல்யாணஸீலோ, கல்யாணத⁴ம்மோ.

“கல்யாணபஞ்ஞோ ச கத²ங் ஹோதி ? இத⁴, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஆஸவானங் க²யா அனாஸவங் சேதோவிமுத்திங் பஞ்ஞாவிமுத்திங் தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே ஸயங் அபி⁴ஞ்ஞா ஸச்சி²கத்வா உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதி. ஏவங் கோ², பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² கல்யாணபஞ்ஞோ ஹோதி.

“இதி கல்யாணஸீலோ கல்யாணத⁴ம்மோ கல்யாணபஞ்ஞோ இமஸ்மிங் த⁴ம்மவினயே ‘கேவலீ வுஸிதவா உத்தமபுரிஸோ’தி வுச்சதீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“யஸ்ஸ காயேன வாசாய, மனஸா நத்தி² து³க்கடங்;
தங் வே கல்யாணஸீலோதி, ஆஹு பி⁴க்கு²ங் ஹிரீமனங் [ஹிரீமதங் (ஸ்யா॰ க॰)].

“யஸ்ஸ த⁴ம்மா ஸுபா⁴விதா, ஸத்த [பத்த (ஸப்³ப³த்த²)]
ஸம்போ³தி⁴கா³மினோ;
தங் வே கல்யாணத⁴ம்மோதி, ஆஹு பி⁴க்கு²ங் அனுஸ்ஸத³ங்.

“யோ து³க்க²ஸ்ஸ பஜானாதி, இதே⁴வ க²யமத்தனோ;
தங் வே கல்யாணபஞ்ஞோதி, ஆஹு பி⁴க்கு²ங் அனாஸவங்.

“தேஹி த⁴ம்மேஹி ஸம்பன்னங், அனீக⁴ங் சி²ன்னஸங்ஸயங்;
அஸிதங் ஸப்³ப³லோகஸ்ஸ, ஆஹு ஸப்³ப³பஹாயின”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. அட்ட²மங்.

9. தா³னஸுத்தங்

98. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“த்³வேமானி , பி⁴க்க²வே, தா³னானி - ஆமிஸதா³னஞ்ச த⁴ம்மதா³னஞ்ச. ஏதத³க்³க³ங், பி⁴க்க²வே, இமேஸங் த்³வின்னங் தா³னானங் யதி³த³ங் - த⁴ம்மதா³னங்.

“த்³வேமே, பி⁴க்க²வே, ஸங்விபா⁴கா³ - ஆமிஸஸங்விபா⁴கோ³ ச த⁴ம்மஸங்விபா⁴கோ³ ச. ஏதத³க்³க³ங், பி⁴க்க²வே, இமேஸங் த்³வின்னங் ஸங்விபா⁴கா³னங் யதி³த³ங் - த⁴ம்மஸங்விபா⁴கோ³.

“த்³வேமே , பி⁴க்க²வே, அனுக்³க³ஹா - ஆமிஸானுக்³க³ஹோ ச த⁴ம்மானுக்³க³ஹோ ச. ஏதத³க்³க³ங், பி⁴க்க²வே, இமேஸங் த்³வின்னங் அனுக்³க³ஹானங் யதி³த³ங் - த⁴ம்மானுக்³க³ஹோ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“யமாஹூ தா³னங் பரமங் அனுத்தரங், யங் ஸங்விபா⁴க³ங் ப⁴க³வா அவண்ணயி [அவண்ணயீ (ஸீ.)];
அக்³க³ம்ஹி கெ²த்தம்ஹி பஸன்னசித்தோ, விஞ்ஞூ பஜானங் கோ ந யஜேத² காலே.

“யே சேவ பா⁴ஸந்தி ஸுணந்தி சூப⁴யங், பஸன்னசித்தா ஸுக³தஸ்ஸ ஸாஸனே;
தேஸங் ஸோ அத்தோ² பரமோ விஸுஜ்ஜ²தி, யே அப்பமத்தா ஸுக³தஸ்ஸ ஸாஸனே”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. நவமங்.

10. தேவிஜ்ஜஸுத்தங்

99. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“த⁴ம்மேனாஹங், பி⁴க்க²வே, தேவிஜ்ஜங் ப்³ராஹ்மணங் பஞ்ஞாபேமி, நாஞ்ஞங் லபிதலாபனமத்தேன.

“கத²ஞ்சாஹங், பி⁴க்க²வே, த⁴ம்மேன தேவிஜ்ஜங் ப்³ராஹ்மணங் பஞ்ஞாபேமி, நாஞ்ஞங் லபிதலாபனமத்தேன? இத⁴, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² அனேகவிஹிதங் புப்³பே³னிவாஸங் அனுஸ்ஸரதி, ஸெய்யதி²த³ங் - ஏகம்பி ஜாதிங் த்³வேபி ஜாதியோ திஸ்ஸோபி ஜாதியோ சதஸ்ஸோபி ஜாதியோ பஞ்சபி ஜாதியோ த³ஸபி ஜாதியோ வீஸம்பி ஜாதியோ திங்ஸம்பி ஜாதியோ சத்தாலீஸம்பி ஜாதியோ பஞ்ஞாஸம்பி ஜாதியோ ஜாதிஸதம்பி ஜாதிஸஹஸ்ஸம்பி ஜாதிஸதஸஹஸ்ஸம்பி அனேகேபி ஸங்வட்டகப்பே அனேகேபி விவட்டகப்பே அனேகேபி ஸங்வட்டவிவட்டகப்பே - ‘அமுத்ராஸிங் ஏவங்னாமோ ஏவங்கொ³த்தோ ஏவங்வண்ணோ ஏவமாஹாரோ ஏவங்ஸுக²து³க்க²ப்படிஸங்வேதீ³ ஏவமாயுபரியந்தோ. ஸோ ததோ சுதோ அமுத்ர உத³பாதி³ங். தத்ராபாஸிங் ஏவங்னாமோ ஏவங்கொ³த்தோ ஏவங்வண்ணோ ஏவமாஹாரோ ஏவங்ஸுக²து³க்க²ப்படிஸங்வேதீ³ ஏவமாயுபரியந்தோ. ஸோ ததோ சுதோ இதூ⁴பபன்னோ’தி . இதி ஸாகாரங் ஸஉத்³தே³ஸங் அனேகவிஹிதங் புப்³பே³னிவாஸங் அனுஸ்ஸரதி. அயமஸ்ஸ பட²மா விஜ்ஜா அதி⁴க³தா ஹோதி, அவிஜ்ஜா விஹதா, விஜ்ஜா உப்பன்னா, தமோ விஹதோ, ஆலோகோ உப்பன்னோ, யதா² தங் அப்பமத்தஸ்ஸ ஆதாபினோ பஹிதத்தஸ்ஸ விஹரதோ.

“புன சபரங், பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² தி³ப்³பே³ன சக்கு²னா விஸுத்³தே⁴ன அதிக்கந்தமானுஸகேன ஸத்தே பஸ்ஸதி சவமானே உபபஜ்ஜமானே ஹீனே பணீதே ஸுவண்ணே து³ப்³ப³ண்ணே, ஸுக³தே து³க்³க³தே யதா²கம்மூபகே³

ஸத்தே பஜானாதி - ‘இமே வத பொ⁴ந்தோ ஸத்தா காயது³ச்சரிதேன ஸமன்னாக³தா வசீது³ச்சரிதேன ஸமன்னாக³தா மனோது³ச்சரிதேன ஸமன்னாக³தா அரியானங் உபவாத³கா மிச்சா²தி³ட்டி²கா மிச்சா²தி³ட்டி²கம்மஸமாதா³னா. தே காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா அபாயங் து³க்³க³திங் வினிபாதங் நிரயங் உபபன்னா. இமே வா பன பொ⁴ந்தோ ஸத்தா காயஸுசரிதேன ஸமன்னாக³தா வசீஸுசரிதேன ஸமன்னாக³தா மனோஸுசரிதேன ஸமன்னாக³தா அரியானங் அனுபவாத³கா ஸம்மாதி³ட்டி²கா ஸம்மாதி³ட்டி²கம்மஸமாதா³னா. தே காயஸ்ஸ பே⁴தா³ பரங் மரணா ஸுக³திங் ஸக்³க³ங் லோகங் உபபன்னா’தி. இதி தி³ப்³பே³ன சக்கு²னா விஸுத்³தே⁴ன அதிக்கந்தமானுஸகேன ஸத்தே பஸ்ஸதி சவமானே உபபஜ்ஜமானே ஹீனே பணீதே ஸுவண்ணே து³ப்³ப³ண்ணே, ஸுக³தே து³க்³க³தே யதா²கம்மூபகே³ ஸத்தே பஜானாதி. அயமஸ்ஸ து³தியா விஜ்ஜா அதி⁴க³தா ஹோதி, அவிஜ்ஜா விஹதா, விஜ்ஜா உப்பன்னா, தமோ விஹதோ, ஆலோகோ உப்பன்னோ, யதா² தங் அப்பமத்தஸ்ஸ ஆதாபினோ பஹிதத்தஸ்ஸ விஹரதோ.

“புன சபரங், பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஆஸவானங் க²யா அனாஸவங் சேதோவிமுத்திங் பஞ்ஞாவிமுத்திங் தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே ஸயங் அபி⁴ஞ்ஞா ஸச்சி²கத்வா உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதி. அயமஸ்ஸ ததியா விஜ்ஜா அதி⁴க³தா ஹோதி, அவிஜ்ஜா விஹதா, விஜ்ஜா உப்பன்னா, தமோ விஹதோ, ஆலோகோ உப்பன்னோ, யதா² தங் அப்பமத்தஸ்ஸ ஆதாபினோ பஹிதத்தஸ்ஸ விஹரதோ. ஏவங் கோ² அஹங், பி⁴க்க²வே, த⁴ம்மேன தேவிஜ்ஜங் ப்³ராஹ்மணங் பஞ்ஞாபேமி, நாஞ்ஞங் லபிதலாபனமத்தேனா”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“புப்³பே³னிவாஸங் யோவேதி³ [யோவேதி³ (ஸப்³ப³த்த²)], ஸக்³கா³பாயஞ்ச பஸ்ஸதி;
அதோ² [அத² (ஸ்யா॰ க॰)] ஜாதிக்க²யங் பத்தோ, அபி⁴ஞ்ஞாவோஸிதோ முனி.

“ஏதாஹி தீஹி விஜ்ஜாஹி, தேவிஜ்ஜோ ஹோதி ப்³ராஹ்மணோ;
தமஹங் வதா³மி தேவிஜ்ஜங், நாஞ்ஞங் லபிதலாபன”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. த³ஸமங்.

பஞ்சமோ வக்³கோ³ நிட்டி²தோ.

தஸ்ஸுத்³தா³னங் -

பஸாத³ ஜீவித ஸங்கா⁴டி , அக்³கி³ உபபரிக்க²யா;

உபபத்தி [உப்பத்தி (ஸீ॰)] காம கல்யாணங், தா³னங் த◌⁴ம்மேன தே த³ஸாதி.

திகனிபாதோ நிட்டி²தோ.

4. சதுக்கனிபாதோ

1. ப்³ராஹ்மணத⁴ம்மயாக³ஸுத்தங்

100. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“அஹமஸ்மி, பி⁴க்க²வே, ப்³ராஹ்மணோ யாசயோகோ³ ஸதா³ பயதபாணி [பயதபாணீ (ஸீ॰ ஸ்யா॰)] அந்திமதே³ஹத⁴ரோ அனுத்தரோ பி⁴ஸக்கோ ஸல்லகத்தோ. தஸ்ஸ மே தும்ஹே புத்தா ஓரஸா முக²தோ ஜாதா த⁴ம்மஜா த⁴ம்மனிம்மிதா த⁴ம்மதா³யாதா³, நோ ஆமிஸதா³யாதா³.

“த்³வேமானி, பி⁴க்க²வே, தா³னானி - ஆமிஸதா³னஞ்ச த⁴ம்மதா³னஞ்ச. ஏதத³க்³க³ங், பி⁴க்க²வே, இமேஸங் த்³வின்னங் தா³னானங் யதி³த³ங் - த⁴ம்மதா³னங்.

“த்³வேமே, பி⁴க்க²வே, ஸங்விபா⁴கா³ - ஆமிஸஸங்விபா⁴கோ³ ச த⁴ம்மஸங்விபா⁴கோ³ ச. ஏதத³க்³க³ங், பி⁴க்க²வே, இமேஸங் த்³வின்னங் ஸங்விபா⁴கா³னங் யதி³த³ங் - த⁴ம்மஸங்விபா⁴கோ³.

“த்³வேமே, பி⁴க்க²வே, அனுக்³க³ஹா - ஆமிஸானுக்³க³ஹோ ச த⁴ம்மானுக்³க³ஹோ ச. ஏதத³க்³க³ங், பி⁴க்க²வே, இமேஸங் த்³வின்னங் அனுக்³க³ஹானங் யதி³த³ங் - த⁴ம்மானுக்³க³ஹோ.

“த்³வேமே, பி⁴க்க²வே, யாகா³ - ஆமிஸயாகோ³ ச த⁴ம்மயாகோ³ ச. ஏதத³க்³க³ங், பி⁴க்க²வே, இமேஸங் த்³வின்னங் யாகா³னங் யதி³த³ங் - த⁴ம்மயாகோ³”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“யோ த⁴ம்மயாக³ங் அயஜீ அமச்ச²ரீ, ததா²க³தோ ஸப்³ப³பூ⁴தானுகம்பீ [ஸப்³ப³ஸத்தானுகம்பீ (ஸ்யா॰) அட்ட²கதா²யம்பி];
தங் தாதி³ஸங் தே³வமனுஸ்ஸஸெட்ட²ங், ஸத்தா நமஸ்ஸந்தி ப⁴வஸ்ஸ பாரகு³”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பட²மங்.

2. ஸுலப⁴ஸுத்தங்

101. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“சத்தாரிமானி, பி⁴க்க²வே, அப்பானி சேவ ஸுலபா⁴னி ச, தானி ச அனவஜ்ஜானி. கதமானி சத்தாரி? பங்ஸுகூலங், பி⁴க்க²வே, சீவரானங் அப்பஞ்ச ஸுலப⁴ஞ்ச, தஞ்ச அனவஜ்ஜங். பிண்டி³யாலோபோ , பி⁴க்க²வே,

போ◌⁴ஜனானங் அப்பஞ்ச ஸுலப◌⁴ஞ்ச, தஞ்ச அனவஜ்ஜங். ருக்க²மூலங், பி◌⁴க்க²வே , ஸேனாஸனானங் அப்பஞ்ச ஸுலப◌⁴ஞ்ச, தஞ்ச அனவஜ்ஜங். பூதிமுத்தங், பி◌⁴க்க²வே, பே◌⁴ஸஜ்ஜானங் அப்பஞ்ச ஸுலப◌⁴ஞ்ச தஞ்ச அனவஜ்ஜங். இமானி கோ², பி◌⁴க்க²வே, சத்தாரி அப்பானி சேவ ஸுலபா◌⁴னி ச, தானி ச அனவஜ்ஜானி. யதோ கோ², பி◌⁴க்க²வே, பி◌⁴க்கு² அப்பேன ச துட்டோ² ஹோதி ஸுலபே◌⁴ன ச (அனவஜ்ஜேன ச) [(...) நத்தி² ஸீ. பீ. க. பொத்த²கேஸு ச அங்கு³த்தரே ச], இமஸ்ஸாஹங் அஞ்ஞதரங் ஸாமஞ்ஞங்க³ந்தி வதா³மீ"தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

"அனவஜ்ஜேன துட்ட²ஸ்ஸ, அப்பேன ஸுலபே◌⁴ன ச;
ந ஸேனாஸனமாரப்³ப◌⁴, சீவரங் பானபோ◌⁴ஜனங்;
விகா◌⁴தோ ஹோதி சித்தஸ்ஸ, தி³ஸா நப்படிஹஞ்ஞதி.

"யே சஸ்ஸ [யேபஸ்ஸ (ஸ்யா.)] த◌⁴ம்மா அக்கா²தா,
ஸாமஞ்ஞஸ்ஸானுலோமிகா;
அதி◌⁴க்³க³ஹிதா துட்ட²ஸ்ஸ, அப்பமத்தஸ்ஸ பி◌⁴க்கு²னோ"தி
[ஸிக்க²தோதி (ஸீ. க.)].

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. து³தியங்.

3. ஆஸவக்க²யஸுத்தங்

102. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

"ஜானதோஹங், பி◌⁴க்க²வே, பஸ்ஸதோ ஆஸவானங் க²யங் வதா³மி , நோ அஜானதோ நோ அபஸ்ஸதோ. கிஞ்ச, பி◌⁴க்க²வே, ஜானதோ, கிங் பஸ்ஸதோ ஆஸவானங் க²யோ ஹோதி? இத³ங் து³க்க²ந்தி, பி◌⁴க்க²வே, ஜானதோ பஸ்ஸதோ ஆஸவானங் க²யோ ஹோதி. அயங் து³க்க²ஸமுத³யோதி, பி◌⁴க்க²வே, ஜானதோ பஸ்ஸதோ ஆஸவானங் க²யோ ஹோதி. அயங் து³க்க²நிரோதோ◌⁴தி, பி◌⁴க்க²வே, ஜானதோ பஸ்ஸதோ ஆஸவானங் க²யோ ஹோதி. அயங் து³க்க²நிரோத◌⁴கா³மினீ படிபதா³தி, பி◌⁴க்க²வே, ஜானதோ பஸ்ஸதோ ஆஸவானங் க²யோ ஹோதி. ஏவங் கோ² , பி◌⁴க்க²வே, ஜானதோ ஏவங் பஸ்ஸதோ ஆஸவானங் க²யோ ஹோதீ"தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

"ஸேக²ஸ்ஸ ஸிக்க²மானஸ்ஸ, உஜுமக்³கா³னுஸாரினோ;
க²யஸ்மிங் பட²மங் ஞாணங், ததோ அஞ்ஞா அனந்தரா.

"ததோ அஞ்ஞா விமுத்தஸ்ஸ, விமுத்திஞாணமுத்தமங்;
உப்பஜ்ஜதி க²யே ஞாணங், கீ²ணா ஸங்யோஜனா இதி.

“ந த்வேவித³ங் குஸீதேன, பா³லேனமவிஜானதா;
நிப்³பா³னங் அதி⁴க³ந்தப்³ப³ங், ஸப்³ப³க³ந்த²ப்பமோசன”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ததியங்.

4. ஸமணப்³ராஹ்மணஸுத்தங்

103. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“யே ஹி கேசி, பி⁴க்க²வே, ஸமணா வா ப்³ராஹ்மணா வா ‘இத³ங் து³க்க²’ந்தி யதா²பூ⁴தங் நப்பஜானந்தி; ‘அயங் து³க்க²ஸமுத³யோ’தி யதா²பூ⁴தங் நப்பஜானந்தி; ‘அயங் து³க்க²னிரோதோ⁴’தி யதா²பூ⁴தங் நப்பஜானந்தி; ‘அயங் து³க்க²னிரோத⁴கா³மினீ படிபதா³’தி யதா²பூ⁴தங் நப்பஜானந்தி - ந மே தே, பி⁴க்க²வே, ஸமணா வா ப்³ராஹ்மணா வா ஸமணேஸு வா ஸமணஸம்மதா ப்³ராஹ்மணேஸு வா ப்³ராஹ்மணஸம்மதா, ந ச பனேதே ஆயஸ்மந்தோ ஸாமஞ்ஞத்த²ங் வா ப்³ரஹ்மஞ்ஞத்த²ங் வா தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே ஸயங் அபி⁴ஞ்ஞா ஸச்சி²கத்வா உபஸம்பஜ்ஜ விஹரந்தி.

“யே ச கோ² கேசி, பி⁴க்க²வே, ஸமணா வா ப்³ராஹ்மணா வா ‘இத³ங் து³க்க²’ந்தி யதா²பூ⁴தங் பஜானந்தி; ‘அயங் து³க்க²ஸமுத³யோ’தி யதா²பூ⁴தங் பஜானந்தி; ‘அயங் து³க்க²னிரோதோ⁴’தி யதா²பூ⁴தங் பஜானந்தி; ‘அயங் து³க்க²னிரோத⁴கா³மினீ படிபதா³’தி யதா²பூ⁴தங் பஜானந்தி - தே கோ² மே, பி⁴க்க²வே, ஸமணா வா ப்³ராஹ்மணா வா ஸமணேஸு சேவ ஸமணஸம்மதா ப்³ராஹ்மணேஸு ச ப்³ராஹ்மணஸம்மதா, தே ச பனாயஸ்மந்தோ ஸாமஞ்ஞத்த²ஞ்ச ப்³ரஹ்மஞ்ஞத்த²ஞ்ச தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே ஸயங் அபி⁴ஞ்ஞா ஸச்சி²கத்வா உபஸம்பஜ்ஜ விஹரந்தீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“யே து³க்க²ங் நப்பஜானந்தி, அதோ² து³க்க²ஸ்ஸ ஸம்ப⁴வங்;
யத்த² ச ஸப்³ப³ஸோ து³க்க²ங், அஸேஸங் உபருஜ்ஜ²தி;
தஞ்ச மக்³க³ங் ந ஜானந்தி, து³க்கூ²பஸமகா³மினங்.

“சேதோவிமுத்திஹீனா தே, அதோ² பஞ்ஞாவிமுத்தியா;
அப⁴ப்³பா³ தே அந்தகிரியாய, தே வே ஜாதிஜரூபகா³.

“யே ச து³க்க²ங் பஜானந்தி, அதோ² து³க்க²ஸ்ஸ ஸம்ப⁴வங்;
யத்த² ச ஸப்³ப³ஸோ து³க்க²ங், அஸேஸங் உபருஜ்ஜ²தி;
தஞ்ச மக்³க³ங் பஜானந்தி, து³க்கூ²பஸமகா³மினங்.

“சேதோவிமுத்திஸம்பன்னா, அதோ² பஞ்ஞாவிமுத்தியா;
ப⁴ப்³பா³ தே அந்தகிரியாய, ந தே ஜாதிஜரூபகா³”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. சதுத்த²ங்.

5. ஸீலஸம்பன்னஸுத்தங்

104. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“யே தே, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கூ² ஸீலஸம்பன்னா ஸமாதி⁴ஸம்பன்னா பஞ்ஞாஸம்பன்னா விமுத்திஸம்பன்னா விமுத்திஞாணத³ஸ்ஸனஸம்பன்னா ஓவாத³கா விஞ்ஞாபகா ஸந்த³ஸ்ஸகா ஸமாத³பகா ஸமுத்தேஜகா ஸம்பஹங்ஸகா அலங்ஸமக்கா²தாரோ ஸத்³த⁴ம்மஸ்ஸ த³ஸ்ஸனம்பஹங், பி⁴க்க²வே, தேஸங் பி⁴க்கூ²னங் ப³ஹூபகாரங் வதா³மி; ஸவனம்பஹங், பி⁴க்க²வே, தேஸங் பி⁴க்கூ²னங் ப³ஹூபகாரங் வதா³மி; உபஸங்கமனம்பஹங், பி⁴க்க²வே, தேஸங் பி⁴க்கூ²னங் ப³ஹூபகாரங் வதா³மி; பயிருபாஸனம்பஹங், பி⁴க்க²வே, தேஸங் பி⁴க்கூ²னங் ப³ஹூபகாரங் வதா³மி; அனுஸ்ஸரணம்பஹங், பி⁴க்க²வே, தேஸங் பி⁴க்கூ²னங் ப³ஹூபகாரங் வதா³மி; அனுபப்³ப³ஜ்ஜம்பஹங் [அனுஸ்ஸதிம்பஹங் (ஸ்யா॰)], பி⁴க்க²வே, தேஸங் பி⁴க்கூ²னங் ப³ஹூபகாரங் வதா³மி. தங் கிஸ்ஸ ஹேது? ததா²ரூபே, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கூ² ஸேவதோ ப⁴ஜதோ பயிருபாஸதோ அபரிபூரோபி ஸீலக்க²ந்தோ⁴ பா⁴வனாபாரிபூரிங் க³ச்ச²தி, அபரிபூரோபி ஸமாதி⁴க்க²ந்தோ⁴ பா⁴வனாபாரிபூரிங் க³ச்ச²தி, அபரிபூரோபி பஞ்ஞாக்க²ந்தோ⁴ பா⁴வனாபாரிபூரிங் க³ச்ச²தி, அபரிபூரோபி விமுத்திக்க²ந்தோ⁴ பா⁴வனாபாரிபூரிங் க³ச்ச²தி, அபரிபூரோபி விமுத்திஞாணத³ஸ்ஸனக்க²ந்தோ⁴ பா⁴வனாபாரிபூரிங் க³ச்ச²தி. ஏவரூபா ச தே, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கூ² ஸத்தா²ரோதிபி வுச்சந்தி, ஸத்த²வாஹாதிபி வுச்சந்தி, ரணஞ்ஜஹாதிபி வுச்சந்தி, தமோனுதா³திபி வுச்சந்தி, ஆலோககராதிபி வுச்சந்தி, ஓபா⁴ஸகராதிபி வுச்சந்தி, பஜ்ஜோதகராதிபி வுச்சந்தி, உக்காதா⁴ராதிபி வுச்சந்தி, பப⁴ங்கராதிபி வுச்சந்தி, அரியாதிபி வுச்சந்தி, சக்கு²மந்தோதிபி வுச்சந்தீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“பாமோஜ்ஜகரணங் டா²னங் [... கரணடா²னங் (ஸீ॰ ஸ்யா॰)], ஏதங் ஹோதி விஜானதங்;
யதி³த³ங் பா⁴விதத்தானங், அரியானங் த⁴ம்மஜீவினங்.

“தே ஜோதயந்தி ஸத்³த⁴ம்மங், பா⁴ஸயந்தி பப⁴ங்கரா;
ஆலோககரணா தீ⁴ரா, சக்கு²மந்தோ ரணஞ்ஜஹா.

“யேஸங் வே ஸாஸனங் ஸுத்வா, ஸம்மத³ஞ்ஞாய பண்டி³தா;
ஜாதிக்க²யமபி⁴ஞ்ஞாய , நாக³ச்ச²ந்தி புனப்³ப⁴வ”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. பஞ்சமங்.

6. தண்ஹுப்பாத³ஸுத்தங்

105. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“சத்தாரோமே, பி⁴க்க²வே, தண்ஹுப்பாதா³, யத்த² பி⁴க்கு²னோ தண்ஹா உப்பஜ்ஜமானா உப்பஜ்ஜதி. கதமே சத்தாரோ? சீவரஹேது வா, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ தண்ஹா உப்பஜ்ஜமானா உப்பஜ்ஜதி; பிண்ட³பாதஹேது வா, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ தண்ஹா உப்பஜ்ஜமானா உப்பஜ்ஜதி; ஸேனாஸனஹேது வா, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ தண்ஹா உப்பஜ்ஜமானா உப்பஜ்ஜதி; இதிப⁴வாப⁴வஹேது வா, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ தண்ஹா உப்பஜ்ஜமானா உப்பஜ்ஜதி. இமே கோ², பி⁴க்க²வே, சத்தாரோ தண்ஹுப்பாதா³ யத்த² பி⁴க்கு²னோ தண்ஹா உப்பஜ்ஜமானா உப்பஜ்ஜதீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“தண்ஹாது³தியோ புரிஸோ, தீ³க⁴மத்³தா⁴ன ஸங்ஸரங்;
இத்த²பா⁴வஞ்ஞதா²பா⁴வங், ஸங்ஸாரங் நாதிவத்ததி.

“ஏதமாதீ³னவங் ஞத்வா, தண்ஹங் து³க்க²ஸ்ஸ ஸம்ப⁴வங்;
வீததண்ஹோ அனாதா³னோ, ஸதோ பி⁴க்கு² பரிப்³ப³ஜே”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ச²ட்ட²ங்.

7. ஸப்³ரஹ்மகஸுத்தங்

106. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஸப்³ரஹ்மகானி, பி⁴க்க²வே, தானி குலானி யேஸங் புத்தானங் மாதாபிதரோ அஜ்ஜா²கா³ரே பூஜிதா ஹொந்தி. ஸபுப்³ப³தே³வதானி , பி⁴க்க²வே, தானி குலானி யேஸங் புத்தானங் மாதாபிதரோ அஜ்ஜா²கா³ரே பூஜிதா ஹொந்தி. ஸபுப்³பா³சரியகானி, பி⁴க்க²வே, தானி குலானி யேஸங் புத்தானங் மாதாபிதரோ அஜ்ஜா²கா³ரே பூஜிதா ஹொந்தி. ஸாஹுனெய்யகானி, பி⁴க்க²வே, தானி குலானி யேஸங் புத்தானங் மாதாபிதரோ அஜ்ஜா²கா³ரே பூஜிதா ஹொந்தி.

“‘ப்³ரஹ்மா’தி, பி⁴க்க²வே, மாதாபிதூனங் ஏதங் அதி⁴வசனங். ‘புப்³ப³தே³வதா’தி, பி⁴க்க²வே, மாதாபிதூனங் ஏதங் அதி⁴வசனங். ‘புப்³பா³சரியா’தி, பி⁴க்க²வே, மாதாபிதூனங் ஏதங் அதி⁴வசனங். ‘ஆஹுனெய்யா’தி, பி⁴க்க²வே, மாதாபிதூனங் ஏதங் அதி⁴வசனங். தங் கிஸ்ஸ ஹேது? ப³ஹுகாரா, பி⁴க்க²வே, மாதாபிதரோ புத்தானங் ஆபாத³கா போஸகா

இமஸ்ஸ லோகஸ்ஸ த³ஸ்ஸேதாரோ”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ப்³ரஹ்மாதி மாதாபிதரோ, புப்³பா³சரியாதி வுச்சரே;
ஆஹுனெய்யா ச புத்தானங், பஜாய அனுகம்பகா.

“தஸ்மா ஹி நே நமஸ்ஸெய்ய, ஸக்கரெய்ய ச பண்டி³தோ;
அன்னேன அத² பானேன, வத்தே²ன ஸயனேன ச;
உச்சா²த³னேன ந்ஹாபனேன [நஹாபனேன (ஸீ॰)], பாதா³னங்
தோ◌⁴வனேன ச.

“தாய நங் பாரிசரியாய, மாதாபிதூஸு பண்டி³தா;
இதே◌⁴வ நங் பஸங்ஸந்தி, பேச்ச ஸக்³கே³ பமோத³தீ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ஸத்தமங்.

8. ப³ஹுகாரஸுத்தங்

107. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ப³ஹுகாரா [ப³ஹூபகாரா (ஸீ॰ பீ॰)], பி◌⁴க்க²வே, ப்³ராஹ்மணக³ஹபதிகா தும்ஹாகங் யே வோ [யே தே (ஸப்³ப³த்த²)] பச்சுபட்டி²தா சீவரபிண்ட³பாதஸேனாஸனகி³லானபச்சயபே◌⁴ஸஜ்ஜபரிக்கா²ரேஹி. தும்ஹேபி, பி◌⁴க்க²வே, ப³ஹுகாரா ப்³ராஹ்மணக³ஹபதிகானங் யங் [யே (?)] நேஸங் த◌⁴ம்மங் தே³ஸேத² ஆதி³கல்யாணங் மஜ்ஜே²கல்யாணங் பரியோஸானகல்யாணங் ஸாத்த²ங் ஸப்³யஞ்ஜனங், கேவலபரிபுண்ணங் பரிஸுத்³த◌⁴ங் ப்³ரஹ்மசரியங் பகாஸேத². ஏவமித³ங், பி◌⁴க்க²வே, அஞ்ஞமஞ்ஞங் நிஸ்ஸாய ப்³ரஹ்மசரியங் வுஸ்ஸதி ஓக◌⁴ஸ்ஸ நித்த²ரணத்தா²ய ஸம்மா து³க்க²ஸ்ஸ அந்தகிரியாயா”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ஸாகா³ரா அனகா³ரா ச, உபோ◌⁴ அஞ்ஞோஞ்ஞனிஸ்ஸிதா;
ஆராத◌⁴யந்தி ஸத்³த◌⁴ம்மங், யோக³க்கே²மங் அனுத்தரங்.

“ஸாகா³ரேஸு ச சீவரங், பச்சயங் ஸயனாஸனங்;
அனகா³ரா படிச்ச²ந்தி, பரிஸ்ஸயவினோத³னங்.

“ஸுக³தங் [புக்³க³லங் (ஸீ॰ க॰)] பன நிஸ்ஸாய, க³ஹட்டா²
க◌⁴ரமேஸினோ;
ஸத்³த³ஹானா அரஹதங், அரியபஞ்ஞாய ஜா²யினோ.

“இத⁴ த⁴ம்மங் சரித்வான, மக்³க³ங் ஸுக³திகா³மினங்;
நந்தி³னோ தே³வலோகஸ்மிங், மோத³ந்தி காமகாமினோ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. அட்ட²மங்.

9. குஹஸுத்தங்

108. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“யே கேசி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கூ² குஹா த²த்³தா⁴ லபா ஸிங்கீ³ உன்னளா அஸமாஹிதா, ந மே தே , பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கூ² மாமகா. அபக³தா ச தே, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கூ² இமஸ்மா த⁴ம்மவினயா; ந ச தே [ந ச தே பி⁴க்க²வே பி⁴க்கூ² (ஸீ॰ பீ॰ க॰)] இமஸ்மிங் த⁴ம்மவினயே வுத்³தி⁴ங் விரூள்ஹிங் வேபுல்லங் ஆபஜ்ஜந்தி. யே ச கோ², பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கூ² நிக்குஹா நில்லபா தீ⁴ரா அத்த²த்³தா⁴ ஸுஸமாஹிதா, தே கோ² மே, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கூ² மாமகா. அனபக³தா ச தே, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கூ² இமஸ்மா த⁴ம்மவினயா; தே ச இமஸ்மிங் த⁴ம்மவினயே [இமஸ்மிங் ச தே த⁴ம்மவினயே (ஸ்யா॰), தே பி⁴க்க²வே பி⁴க்கூ² இமஸ்மிங் த⁴ம்மவினயே (க॰)] வுத்³தி⁴ங் விரூள்ஹிங் வேபுல்லங் ஆபஜ்ஜந்தீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“குஹா த²த்³தா⁴ லபா ஸிங்கீ³, உன்னளா அஸமாஹிதா;
ந தே த⁴ம்மே விரூஹந்தி, ஸம்மாஸம்பு³த்³த⁴தே³ஸிதே.

“நிக்குஹா நில்லபா தீ⁴ரா, அத்த²த்³தா⁴ ஸுஸமாஹிதா;
தே வே த⁴ம்மே விரூஹந்தி, ஸம்மாஸம்பு³த்³த⁴தே³ஸிதே”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. நவமங்.

10. நதீ³ஸோதஸுத்தங்

109. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஸெய்யதா²பி , பி⁴க்க²வே, புரிஸோ நதி³யா ஸோதேன ஓவுய்ஹெய்ய பியரூபஸாதரூபேன. தமேனங் சக்கு²மா புரிஸோ தீரே டி²தோ தி³ஸ்வா ஏவங் வதெ³ய்ய - ‘கிஞ்சாபி கோ² த்வங், அம்போ⁴ புரிஸ, நதி³யா ஸோதேன ஓவுய்ஹஸி பியரூபஸாதரூபேன, அத்தி² செத்த² ஹெட்டா² ரஹதோ³ ஸஊமி ஸாவட்டோ ஸக³ஹோ ஸரக்க²ஸோ யங் த்வங், அம்போ⁴ புரிஸ, ரஹத³ங் பாபுணித்வா மரணங் வா நிக³ச்ச²ஸி மரணமத்தங் வா து³க்க²ந்தி. அத² கோ² ஸோ, பி⁴க்க²வே, புரிஸோ தஸ்ஸ புரிஸஸ்ஸ ஸத்³த³ங் ஸுத்வா ஹத்தே²ஹி ச பாதே³ஹி ச படிஸோதங் வாயமெய்ய.

“உபமா கோ² மே அயங், பி◌⁴க்க²வே, கதா அத்த²ஸ்ஸ விஞ்ஞாபனாய. அயங் செத்த² [அயங் சேவெத்த² (ஸ்யா॰)] அத்தோ² - ‘நதி³யா ஸோதோ’தி கோ², பி◌⁴க்க²வே, தண்ஹாயேதங் அதி◌⁴வசனங்.

“‘பியரூபங் ஸாதரூப’ந்தி கோ², பி◌⁴க்க²வே, ச²ன்னேதங் அஜ்ஜ²த்திகானங் ஆயதனானங் அதி◌⁴வசனங்.

“‘ஹெட்டா² ரஹதோ³’தி கோ², பி◌⁴க்க²வே, பஞ்சன்னங் ஓரம்பா◌⁴கி³யானங் ஸங்யோஜனானங் அதி◌⁴வசனங்;
“‘ஊமிப◌⁴ய’ந்தி கோ² [ஸஞ்மீதி கோ² (ப³ஹூஸு)], பி◌⁴க்க²வே, கோது◌⁴பாயாஸஸ்ஸேதங் அதி◌⁴வசனங்;
“‘ஆவட்ட’ந்தி கோ² [ஸாவட்டோதி கோ² (ப³ஹூஸு)], பி◌⁴க்க²வே, பஞ்சன்னேதங் காமகு³ணானங் அதி◌⁴வசனங்;
“‘க³ஹரக்க²ஸோ’தி கோ² [ஸக³ஹோ ஸரக்க²ஸோதி கோ² (ப³ஹூஸு)], பி◌⁴க்க²வே, மாதுகா³மஸ்ஸேதங் அதி◌⁴வசனங்;
“‘படிஸோதோ’தி கோ², பி◌⁴க்க²வே, நெக்க²ம்மஸ்ஸேதங் அதி◌⁴வசனங்;
“‘ஹத்தே²ஹி ச பாதே³ஹி ச வாயாமோ’தி கோ², பி◌⁴க்க²வே, வீரியாரம்ப◌⁴ஸ்ஸேதங் அதி◌⁴வசனங்;

“‘சக்கு²மா புரிஸோ தீரே டி²தோதி கோ², பி◌⁴க்க²வே, ததா²க³தஸ்ஸேதங் அதி◌⁴வசனங் அரஹதோ ஸம்மாஸம்பு³த்³த◌⁴ஸ்ஸா”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“ஸஹாபி து³க்கே²ன ஜஹெய்ய காமே, யோக³க்கே²மங் ஆயதிங் பத்த²யானோ;
ஸம்மப்பஜானோ ஸுவிமுத்தசித்தோ, விமுத்தியா ப²ஸ்ஸயே தத்த² தத்த²;
ஸ வேத³கூ³ வூஸிதப்³ரஹ்மசரியோ, லோகந்தகூ³ பாரக³தோதி வுச்சதீ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. த³ஸமங்.

11. சரஸுத்தங்

110. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“சரதோ சேபி, பி◌⁴க்க²வே, பி◌⁴க்கு²னோ உப்பஜ்ஜதி காமவிதக்கோ வா ப்³யாபாத³விதக்கோ வா விஹிங்ஸாவிதக்கோ வா. தஞ்சே, பி◌⁴க்க²வே, பி◌⁴க்கு² அதி◌⁴வாஸேதி நப்பஜஹதி ந வினோதே³தி ந ப்³யந்தீகரோதி [ப்³யந்திகரோதி (ஸீ॰ பீ॰), ப்³யந்தங் கரோதி (க॰)] அனபா◌⁴வங் க³மேதி. சரம்பி,

பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங்பூ⁴தோ அனாதாபீ அனொத்தாபீ [அனொத்தப்பீ (ஸப்³ப³த்த²) து³கனிபாதே, அங்கு³த்தரே 1.4.11 பஸ்ஸிதப்³ப³ங்] ஸததங் ஸமிதங் குஸீதோ ஹீனவீரியோதி வுச்சதி.

“டி²தஸ்ஸ சேபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ உப்பஜ்ஜதி காமவிதக்கோ வா ப்³யாபாத³விதக்கோ வா விஹிங்ஸாவிதக்கோ வா. தஞ்சே, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² அதி⁴வாஸேதி நப்பஜஹதி ந வினோதே³தி ந ப்³யந்தீகரோதி ந அனபா⁴வங் க³மேதி. டி²தோபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங்பூ⁴தோ அனாதாபீ அனொத்தாபீ ஸததங் ஸமிதங் குஸீதோ ஹீனவீரியோதி வுச்சதி.

“நிஸின்னஸ்ஸ சேபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ உப்பஜ்ஜதி காமவிதக்கோ வா ப்³யாபாத³விதக்கோ வா விஹிங்ஸாவிதக்கோ வா. தஞ்சே, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² அதி⁴வாஸேதி நப்பஜஹதி ந வினோதே³தி ந ப்³யந்தீகரோதி ந அனபா⁴வங் க³மேதி. நிஸின்னோபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங்பூ⁴தோ அனாதாபீ அனொத்தாபீ ஸததங் ஸமிதங் குஸீதோ ஹீனவீரியோதி வுச்சதி.

“ஸயானஸ்ஸ சேபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ ஜாக³ரஸ்ஸ உப்பஜ்ஜதி காமவிதக்கோ வா ப்³யாபாத³விதக்கோ வா விஹிங்ஸாவிதக்கோ வா. தஞ்சே, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² அதி⁴வாஸேதி நப்பஜஹதி ந வினோதே³தி ந ப்³யந்தீகரோதி ந அனபா⁴வங் க³மேதி. ஸயானோபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஜாக³ரோ ஏவங்பூ⁴தோ அனாதாபீ அனொத்தாபீ ஸததங் ஸமிதங் குஸீதோ ஹீனவீரியோதி வுச்சதி.

“சரதோ சேபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ உப்பஜ்ஜதி காமவிதக்கோ வா ப்³யாபாத³விதக்கோ வா விஹிங்ஸாவிதக்கோ வா. தஞ்சே, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² நாதி⁴வாஸேதி பஜஹதி வினோதே³தி ப்³யந்தீகரோதி அனபா⁴வங் க³மேதி. சரம்பி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங்பூ⁴தோ ஆதாபீ ஒத்தாபீ [ஒத்தப்பீ (ஸப்³ப³த்த²)] ஸததங் ஸமிதங் ஆரத்³த⁴வீரியோ பஹிதத்தோதி வுச்சதி.

“டி²தஸ்ஸ சேபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ உப்பஜ்ஜதி காமவிதக்கோ வா ப்³யாபாத³விதக்கோ வா விஹிங்ஸாவிதக்கோ வா. தஞ்சே, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² நாதி⁴வாஸேதி பஜஹதி வினோதே³தி ப்³யந்தீகரோதி அனபா⁴வங் க³மேதி. டி²தோபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங்பூ⁴தோ ஆதாபீ ஒத்தாபீ ஸததங் ஸமிதங் ஆரத்³த⁴வீரியோ பஹிதத்தோதி வுச்சதி.

“நிஸின்னஸ்ஸ சேபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ உப்பஜ்ஜதி காமவிதக்கோ வா ப்³யாபாத³விதக்கோ வா விஹிங்ஸாவிதக்கோ வா. தஞ்சே, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² நாதி⁴வாஸேதி பஜஹதி வினோதே³தி ப்³யந்தீகரோதி அனபா⁴வங் க³மேதி. நிஸின்னோபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங்பூ⁴தோ ஆதாபீ ஒத்தாபீ ஸததங் ஸமிதங் ஆரத்³த⁴வீரியோ பஹிதத்தோதி வுச்சதி.

“ஸயானஸ்ஸ சேபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ ஜாக³ரஸ்ஸ உப்பஜ்ஜதி காமவிதக்கோ வா ப்³யாபாத³விதக்கோ வா விஹிங்ஸாவிதக்கோ வா. தஞ்சே, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² நாதி⁴வாஸேதி பஜஹதி வினோதே³தி ப்³யந்தீகரோதி அனபா⁴வங் க³மேதி. ஸயானோபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஜாக³ரோ ஏவங்பூ⁴தோ ஆதாபீ ஒத்தாபீ ஸததங் ஸமிதங் ஆரத்³த⁴வீரியோ பஹிதத்தோதி வுச்சதீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“சரங் வா யதி³ வா திட்ட²ங், நிஸின்னோ உத³ வா ஸயங்;
யோ விதக்கங் விதக்கேதி, பாபகங் கே³ஹனிஸ்ஸிதங்.

“கும்மக்³க³ங் படிபன்னோ [கும்மக்³க³ப்படிபன்னோ (அ॰ நி॰ 4.11)] ஸோ, மோஹனெய்யேஸு முச்சி²தோ;
அப⁴ப்³போ³ தாதி³ஸோ பி⁴க்கு², பு²ட்டு²ங் ஸம்போ³தி⁴முத்தமங்.

“யோ ச சரங் வா திட்ட²ங் வா [யோ சரங் வா யதி³ வா திட்ட²ங் (ஸ்யா॰), யோ சரங் வாத² திட்ட²ங் வா (ஸீ॰ க॰)], நிஸின்னோ உத³ வா ஸயங்;
விதக்கங் ஸமயித்வான, விதக்கூபஸமே ரதோ;
ப⁴ப்³போ³ ஸோ தாதி³ஸோ பி⁴க்கு², பு²ட்டு²ங்
ஸம்போ³தி⁴முத்தம”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. ஏகாத³ஸமங்.

12. ஸம்பன்னஸீலஸுத்தங்

111. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“ஸம்பன்னஸீலா, பி⁴க்க²வே, விஹரத² [ஹோத² (ஸ்யா॰)] ஸம்பன்னபாதிமொக்கா²; பாதிமொக்க²ஸங்வரஸங்வுதா விஹரத² ஆசாரகோ³சரஸம்பன்னா அணுமத்தேஸு வஜ்ஜேஸு ப⁴யத³ஸ்ஸாவினோ; ஸமாதா³ய ஸிக்க²த² ஸிக்கா²பதே³ஸு.

“ஸம்பன்னஸீலானங் வோ, பி⁴க்க²வே, விஹரதங் [ப⁴வதங் (ஸ்யா॰)] ஸம்பன்னபாதிமொக்கா²னங் பாதிமொக்க²ஸங்வரஸங்வுதானங் விஹரதங் ஆசாரகோ³சரஸம்பன்னானங் அணுமத்தேஸு வஜ்ஜேஸு ப⁴யத³ஸ்ஸாவீனங் ஸமாதா³ய ஸிக்க²தங் ஸிக்கா²பதே³ஸு கிமஸ்ஸ உத்தரி கரணீயங் [கிமஸ்ஸ பி⁴க்க²வே உத்தரி கரணீயங் (ஸப்³ப³த்த²)]?

“சரதோ சேபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ [அபி⁴ஜ்ஜா² ப்³யாபாதோ³ விக³தோ (அ॰ நி॰ 4.12) அட்ட²கதா²ய ஸமேதி] பி⁴ஜ்ஜா² விக³தா [அபி⁴ஜ்ஜா² ப்³யாபாதோ³

விக³தோ (அ॰ நி॰ 4.12) அடகதா²ய ஸமேதி] ஹோதி, ப்³யாபாதோ³ விக³தோ ஹோதி [தி²னமித்³த⁴ங் உத்³த⁴ச்சகுக்குச்சங் விசிகிச்சா² (அ॰ நி॰ 4.12)], தி²னமித்³த⁴ங் விக³தங் ஹோதி, உத்³த⁴ச்சகுக்குச்சங் விக³தங் ஹோதி, விசிகிச்சா² [தி²னமித்³த⁴ங் உத்³த⁴ச்சகுக்குச்சங் விசிகிச்சா (அ॰ நி॰ 4.12)] பஹீனா ஹோதி, ஆரத்³த⁴ங் ஹோதி வீரியங் அஸல்லீனங், உபட்டி²தா ஸதி அஸம்முட்டா² [அப்பமுட்டா² (ஸ்யா॰)], பஸ்ஸத்³தோ⁴ காயோ அஸாரத்³தோ⁴, ஸமாஹிதங் சித்தங் ஏகக்³க³ங் . சரம்பி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங்பூ⁴தோ ஆதாபீ ஒத்தாபீ ஸததங் ஸமிதங் ஆரத்³த⁴வீரியோ பஹிதத்தோதி வுச்சதி.

“டி²தஸ்ஸ சேபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ அபி⁴ஜ்ஜா² விக³தா ஹோதி ப்³யாபாதோ³…பே॰… தி²னமித்³த⁴ங்… உத்³த⁴ச்சகுக்குச்சங்… விசிகிச்சா² பஹீனா ஹோதி, ஆரத்³த⁴ங் ஹோதி வீரியங் அஸல்லீனங் , உபட்டி²தா ஸதி அஸம்முட்டா², பஸ்ஸத்³தோ⁴ காயோ அஸாரத்³தோ⁴, ஸமாஹிதங் சித்தங் ஏகக்³க³ங். டி²தோபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங்பூ⁴தோ ஆதாபீ ஒத்தாபீ ஸததங் ஸமிதங் ஆரத்³த⁴வீரியோ பஹிதத்தோதி வுச்சதி.

“நிஸின்னஸ்ஸ சேபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ அபி⁴ஜ்ஜா² விக³தா ஹோதி, ப்³யாபாதோ³…பே॰… தி²னமித்³த⁴ங்… உத்³த⁴ச்சகுக்குச்சங்… விசிகிச்சா² பஹீனா ஹோதி, ஆரத்³த⁴ங் ஹோதி வீரியங் அஸல்லீனங், உபட்டி²தா ஸதி அஸம்முட்டா², பஸ்ஸத்³தோ⁴ காயோ அஸாரத்³தோ⁴, ஸமாஹிதங் சித்தங் ஏகக்³க³ங். நிஸின்னோபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஏவங்பூ⁴தோ ஆதாபீ ஒத்தாபீ ஸததங் ஸமிதங் ஆரத்³த⁴வீரியோ பஹிதத்தோதி வுச்சதி.

“ஸயானஸ்ஸ சேபி , பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு²னோ ஜாக³ரஸ்ஸ அபி⁴ஜ்ஜா² விக³தா ஹோதி ப்³யாபாதோ³…பே॰… தி²னமித்³த⁴ங்… உத்³த⁴ச்சகுக்குச்சங்… விசிகிச்சா² பஹீனா ஹோதி, ஆரத்³த⁴ங் ஹோதி வீரியங் அஸல்லீனங், உபட்டி²தா ஸதி அஸம்முட்டா², பஸ்ஸத்³தோ⁴ காயோ அஸாரத்³தோ⁴, ஸமாஹிதங் சித்தங் ஏகக்³க³ங். ஸயானோபி, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ஜாக³ரோ ஏவங்பூ⁴தோ ஆதாபீ ஒத்தாபீ ஸததங் ஸமிதங் ஆரத்³த⁴வீரியோ பஹிதத்தோதி வுச்சதீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

“யதங் சரே யதங் திட்டே², யதங் அச்சே² யதங் ஸயே;
யதங் ஸமிஞ்ஜயே [ஸமிஞ்ஜயே (ஸீ॰ ஸ்யா॰)] பி⁴க்கு², யதமேனங் பஸாரயே.

“உத்³த⁴ங் திரியங் அபாசீனங், யாவதா ஜக³தோ க³தி;
ஸமவெக்கி²தா ச த⁴ம்மானங், க²ந்தா⁴னங் உத³யப்³ப³யங்.

> “ஏவங் விஹாரிமாதாபிங், ஸந்தவுத்திமனுத்³த◌⁴தங்;
> சேதோஸமத²ஸாமீசிங், ஸிக்க²மானங் ஸதா³ ஸதங்;
> ஸததங் பஹிதத்தோதி, ஆஹு பி◌⁴க்கு²ங் ததா²வித◌⁴”ந்தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. த்³வாத³ஸமங்.

13. லோகஸுத்தங்

112. வுத்தஞ்ஹேதங் ப◌⁴க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங் -

“லோகோ, பி◌⁴க்க²வே, ததா²க³தேன அபி◌⁴ஸம்பு³த்³தோ◌⁴. லோகஸ்மா ததா²க³தோ விஸங்யுத்தோ. லோகஸமுத³யோ, பி◌⁴க்க²வே, ததா²க³தேன அபி◌⁴ஸம்பு³த்³தோ◌⁴. லோகஸமுத³யோ ததா²க³தஸ்ஸ பஹீனோ. லோகனிரோதோ◌⁴, பி◌⁴க்க²வே, ததா²க³தேன அபி◌⁴ஸம்பு³த்³தோ◌⁴. லோகனிரோதோ◌⁴ ததா²க³தஸ்ஸ ஸச்சி²கதோ. லோகனிரோத◌⁴கா³மினீ படிபதா³, பி◌⁴க்க²வே, ததா²க³தேன அபி◌⁴ஸம்பு³த்³தா◌⁴. லோகனிரோத◌⁴கா³மினீ படிபதா³ ததா²க³தஸ்ஸ பா◌⁴விதா.

“யங், பி◌⁴க்க²வே, ஸதே³வகஸ்ஸ லோகஸ்ஸ ஸமாரகஸ்ஸ ஸப்³ரஹ்மகஸ்ஸ ஸஸ்ஸமணப்³ராஹ்மணியா பஜாய ஸதே³வமனுஸ்ஸாய தி³ட்ட²ங் ஸுதங் முதங் விஞ்ஞாதங் பத்தங் பரியேஸிதங் அனுவிசரிதங் மனஸா யஸ்மா தங் ததா²க³தேன அபி◌⁴ஸம்பு³த்³த◌⁴ங், தஸ்மா ததா²க³தோதி வுச்சதி.

“யஞ்ச, பி◌⁴க்க²வே, ரத்திங் ததா²க³தோ அனுத்தரங் ஸம்மாஸம்போ³தி◌⁴ங் அபி◌⁴ஸம்பு³ஜ்ஜ²தி, யஞ்ச ரத்திங் அனுபாதி³ஸேஸாய நிப்³பா³னதா◌⁴துயா பரினிப்³பா³யதி, யங் ஏதஸ்மிங் அந்தரே பா◌⁴ஸதி லபதி நித்³தி³ஸதி, ஸப்³ப³ங் தங் ததே²வ ஹோதி நோ அஞ்ஞதா², தஸ்மா ததா²க³தோதி வுச்சதி.

“யதா²வாதீ³, பி◌⁴க்க²வே, ததா²க³தோ ததா²காரீ, யதா²காரீ ததா²வாதீ³, இதி யதா²வாதீ³ ததா²காரீ யதா²காரீ ததா²வாதீ³, தஸ்மா ததா²க³தோதி வுச்சதி.

“ஸதே³வகே, பி◌⁴க்க²வே, லோகே ஸமாரகே ஸப்³ரஹ்மகே ஸஸ்ஸமணப்³ராஹ்மணியா பஜாய ஸதே³வமனுஸ்ஸாய ததா²க³தோ அபி◌⁴பூ◌⁴ அனபி◌⁴பூ◌⁴தோ அஞ்ஞத³த்து²த³ஸோ வஸவத்தீ, தஸ்மா ததா²க³தோதி வுச்சதீ”தி. ஏதமத்த²ங் ப◌⁴க³வா அவோச. தத்தே²தங் இதி வுச்சதி -

> “ஸப்³ப³லோகங் [ஸப்³ப³ங் லோகங் (அ॰ நி॰ 4.23)] அபி◌⁴ஞ்ஞாய,
> ஸப்³ப³லோகே யதா²தத²ங்;
> ஸப்³ப³லோகவிஸங்யுத்தோ, ஸப்³ப³லோகே அனூபயோ [அனுஸயோ (ஸீ॰), அனுபயோ (ஸ்யா॰)].

“ஸ வே [ஸப்³பே³ (ஸப்³ப³த்த²) அ॰ நி॰ 4.23 பஸ்ஸிதப்³ப³ங்]
ஸப்³பா³பி◌⁴பூ◌⁴ தீ◌⁴ரோ, ஸப்³ப³க³ந்த²ப்பமோசனோ;
பு²ட்டா²ஸ்ஸ பரமா ஸந்தி, நிப்³பா³னங் அகுதோப◌⁴யங்.

“ஏஸ கீ²ணாஸவோ பு³த்³தோ◌⁴, அனீகோ◌⁴ சி²ன்னஸங்ஸயோ;
ஸப்³ப³கம்மக்க²யங் பத்தோ, விமுத்தோ உபதி◌⁴ஸங்க²யே.

“ஏஸ ஸோ ப◌⁴க³வா பு³த்³தோ◌⁴, ஏஸ ஸீஹோ அனுத்தரோ;
ஸதே³வகஸ்ஸ லோகஸ்ஸ, ப்³ரஹ்மசக்கங் பவத்தயி.

“இதி தே³வா மனுஸ்ஸா ச, யே பு³த்³த◌⁴ங் ஸரணங் க³தா;
ஸங்க³ம்ம தங் நமஸ்ஸந்தி, மஹந்தங் வீதஸாரத³ங்.

“த³ந்தோ த³மயதங் ஸெட்டோ², ஸந்தோ ஸமயதங் இஸி;
முத்தோ மோசயதங் அக்³கோ³, திண்ணோ தாரயதங் வரோ.

“இதி ஹேதங் நமஸ்ஸந்தி, மஹந்தங் வீதஸாரத³ங்;
ஸதே³வகஸ்மிங் லோகஸ்மிங், நத்தி² தே படிபுக்³க³லோ”தி.

அயம்பி அத்தோ² வுத்தோ ப◌⁴க³வதா, இதி மே ஸுதந்தி. தேரஸமங்.

சதுக்கனிபாதோ நிட்டி²தோ.

தஸ்ஸுத்³தா³னங் -

ப்³ராஹ்மணஸுலபா◌⁴ [ப்³ராஹ்மணசத்தாரி (ஸப்³ப³த்த²)] ஜானங்,
ஸமணஸீலா தண்ஹா ப்³ரஹ்மா;
ப³ஹுகாரா குஹபுரிஸா [குஹனா (ஸ்யா॰)], சர ஸம்பன்ன லோகேன
தேரஸாதி.

ஸுத்தஸங்க³ஹோ -

ஸத்தவிஸேகனிபாதங், து³க்கங் பா³வீஸஸுத்தஸங்க³ஹிதங்;
ஸமபஞ்ஞாஸமத²திகங், தேரஸ சதுக்கஞ்ச இதி யமித³ங்.

த்³வித³ஸுத்தரஸுத்தஸதே, ஸங்கா³யித்வா ஸமாத³ஹிங்ஸு புரா;
அரஹந்தோ சிரட்டி²தியா, தமாஹு நாமேன இதிவுத்தந்தி.

இதிவுத்தகபாளி நிட்டி²தா.